

The background of the page is an abstract, textured composition of blue and green brushstrokes. The colors are layered and blended, creating a sense of depth and movement. The strokes are primarily horizontal and diagonal, with some vertical elements, giving it a painterly, expressive quality. The overall effect is serene and contemplative, matching the spiritual theme of the text.

NJË SHITJELLIM I HOLLËSISHËM
RRETH PËRSOSMËRISË SË KRISHTERË

X H O N U E S L I

TEKSTI I PLOTË, ORIGINAL, I AUTORIZUAR PREJ
ZYRËS SË KONFERENCËS UESLIANE NË LONDËR, ANGLI, NË 1872.

Në këtë tekst themelor, Xhon Uesli (John Wesley) regjistron hapat e udhëtimit të tij për të kuptuar dhe pranuar doktrinën e përsosmërisë së krishterë, e njohur gjithashtu si doktrina e shenjtërisë. Ai tërheq së bashku me reflektimet personale, predikime, himne, dëshmi, dhe pyetje - përgjigje për shpjegime doktrinare në formën e portretit të një jete të dashurisë së përsosur. Asnjë nga deklaratat e shenjtërisë së Ueslit nuk janë më gjithëpërfshirëse dhe përfaqësuese sesa ato që ai ka shkruar në "Një shtjellim i hollësishëm rreth përsosmërisë së krishterë" në 1777. Kjo thirrje për të dashur Perëndinë me gjithë qenien tonë mbetet akoma e vërtetë edhe më shumë se sa dy shekuj më pas, vazhdon të jetë një nga tekstet më të rëndësishme të traditës së shenjtërisë.

XHON UESLI (JOHN WESLEY) 1703-1791 ishte një teolog, ungjilltar dhe klerik në Kishën Anglikane. Ai është i njohur si një nga drejtuesit themelorë të lëvizjes së rilindjes, e njohur si Lëvizja Metodiste. Uesli ia përkushtoi jetën e tij predikimit mbi rëndësinë e besimit personal, përgjithësisë sociale dhe arritjes së shenjtërisë së plotë nëpërmjet hirit të Perëndisë. Shkrimet e tij vazhdojnë të ndikojnë traditën e shenjtërisë në të gjithë botën.

Një shtjellim i hollësishëm
rreth përsosmërisë së krishterë

Një shtjellim i hollësishëm rreth PËRSOSMËRISË SË KRISHTERË

Ashtu si besohej dhe ashtu
si u mësua nga i nderuari Z. Xhon Uesli
nga viti 1725 - 1777.

Riprodhuar prej tekstit origjinal të plotë,
i autorizuar nga Zyra e Shoqatës Uesliane
në Londër, Angli, në vitin 1872.

BEACON HILL PRESS OF KANSAS CITY
Kansas City, Missouri

Titulli i origjinalit:
A Plain Account of Christian Perfection
Autor: John Wesley

Botuar në gjuhën shqipe nga Fondacioni “Kisha Shqiptare e Nazaretasit”, me lejë nga Beacon Hill Press of Kansas City Kansas City, Missouri

Përkthyes: Rodian Akulli
Redaktuese: Edlira Biti

E drejta e autorit. Asnjë pjesë e këtij botimi nuk duhet të riprodhohet, të vihet në një sistem, ose të transmetohet, në çdo formë apo mënyrë, elektronike, mekanike, fotokopjimi, inçizimi apo në ndonjë mënyrë tjetër, pa marrë më parë lejë me shkrim nga botuesi.

Në qoftë se nuk ka ndonjë shënim të veçantë citimet nga Bibla janë marrë nga Diodati i Ri, përkthim 1991-94.

Faqosja dhe shtypi në gjuhën shqipe në shtypshkronjën
«Vision Printing», Tiranë, Shqipëri 2019

Parathënie

Asnjë formulim i mëparshëm i Xhon Ueslit, i këtij predikuesi të madh të shenjtërisë mbi përsosmërinë e krishterë, nuk është kaq e kuptueshme dhe përfaqësuese e vërtetë e saj, sesa kjo vepër e tij . Ky tekst, në tërësinë e vet, është riprodhuar nga volumi i 9-të i vepërave të tij të plota, të përfunduara në vitin 1872.

Në një bllok shënimesh, nga viti 1725 - 1777, ai ka pasqyruar thellësisht mendimet e tij rreth doktrinës së shenjtërisë. Ashtu siç e sugjeron edhe një shënim editorial, publikuar në botimin e tij origjinal, kur thotë se: “Nuk duhet menduar se ajo rrahje e zemrës së Z. Uesli, në shënimet e tij përreth përsosmërisë së krishterë, të ketë pësuar ndonjë ndryshim, pas vitit 1777. Ky trakt është rishikuar disa herë dhe shtimet i janë bërë gjatë jetës së Xhon Ueslit. . . . Rishikimi i fundit u bë në vitin 1777.” Është interesante të vëresh ndryshimet e bëra mbi deklaratat origjinale të Ueslit, siç janë pasqyruar dhe në shënimet e tij.

Në këtë libër janë përfshirë pjesë të përzgjedhura nga predikimet dhe shkrimet më të rëndësishme të Ueslit, si dhe një numër citimesh nga himnet e tij. Metoda pyetje – përgjigje, e përdorur shpeshherë gjatë kësaj pune për të shpjeguar të vërtetën, mund të jetë karakteristika më e veçantë. Ky stil pune është i detajuar dhe i hapur dhe e vërteta që del aty, është bindëse.

I gjithë ky trakt (ashtu siç u quajt nga Uesli), ndahet në 28 pjesë, disa prej tyre mjaft të shkurtra, të tjerat

me një gjatësi të konsiderueshme. Uesli nuk u vinte emër seksioneve të tij, veç caktonte radhën. Bënte kësh-tu për të nxjerrë në pah idetë qëndrore të secilës prej seksioneve, në fillim të çdo pjese ne kemi vendosur nga një titull me kuptim dhe një hyrje më të gjerë për ato më të zgjeruara.

Të gjithë ju, që kërkoni të kuptoni më qartë doktri-nën e përsosmërisë së krishterë, ky vëllim do t'ju vlejë së tepërmi. Zbulimet e mprehta shpirtërore të saj do t'i japin krahë shpirtit të çdo kërkuesi të zellshëm për të kuptuar gjërat më të thella të Perëndisë.

J. FRED PARKER

Pasqyra e lëndës

1	Shpallja e Qëllimit	9
2	Rëndësia e përkushtimit të plotë	9
3	Thjeshtësia e qëllimit	10
4	Jo të krishterë të ndarë ndërdyshas	11
5	Të ngjashëm me Mësuesin	11
6	Rrethprejja e Zemrës	12
7	“Vetëm tënden dashuri të vërtetë dua”.	15
8	Siguria e plotë e besimit	16
9	“Çdo gjë që bëj të jetë për lëvdimin Tënd”.	16
10	Karakteri i një metodisti	18
11	Kundërshtimi i udhëheqësve fetarë	23
12	Pikëpamje rreth përsosmërisë së krishterë	24
13	Dy veprat e hirit	31
14	Prehja që mbetet	36
15	Keqkuptimet rreth termit përsosmëri	38
16	Himnet e Shenjtërimit	42
17	Pyetje dhe Përgjigje mbi Doktrinën e Shenjtërimit	46
18	“Himne dhe Poema të Shenjta”.	53
19	Mendime rreth përsosmërisë së krishterë	57
20	Rrezikshmëria e zellit të tepruar	76
21	Përgjegjësia jonë për të qenë të paqortueshëm	77
22	Idetë e rreme për ardhjen e dytë	79
23	Pyetje drejtuar atyre që refuzojnë të pranojnë se përsosmëria e krishterë është e arritshme në këtë jetë.	80
24	Dëshmia e Xhein Kuperit	82

25	“Mendime të Tjera Rreth Përsosmërisë së Krishterë”	89
26	Përmbledhje e pikëpamjeve të Ueslit	131
27	Apel për të treguar një gjykim të drejtë rreth mësimit të Tij.	133
28	Në mbrojtje të doktrinës	136

1

Shpallja e Qëllimit

Qëllimi im në këtë libër është dhënia e një përshkrimi të qartë dhe të dallueshëm për hapat që më duhej të ndiqja në procesin që zgjati vite të tëra, deri në përqafimin e plotë të doktrinës së përsosmërisë së krishterë. Të gjithë këtë punë jua dedikoj atyre që janë seriozë, të cilët, kanë dëshirën për gjithë të vërtetën, të vërtetën siç është në Jezusin. Të tillë njerëz merren vetëm me të tilla çështje. Ndaj këtyre njerëzve, unë u përkushtohem t'ju tregoj me përpikmëri gjithë gjërat siç janë, duke u munduar t'ju tregoj hap pas hapi sesi ishin mendimet e mia kohë pas kohe dhe arsyet pse mendoja ashtu.

2

Rëndësia e përkushtimit të plotë

Kur isha vetëm 23 vjeç në vitin 1725, u njoha me shkrimet e Peshkop Teilorit, “*Rregullat dhe hapat e një jete dhe vdekje të shenjtëruar*”. Kisha lexuar vetëm disa pjesë të atij libri dhe ndikimi që pati tek unë ishte i madh, e veçanërisht ajo pjesë, e cila fliste për pastërtinë e qëllimit. Në atë moment mora vendimin për t’iu përkushtuar tërësisht Perëndisë, me gjithë jetën time,

me mendimet e mia, fjalët dhe veprimet e mia, duke qenë plotësisht i bindur për këtë se nuk ka një rrugë të mesme, por e gjithë jeta ime (jo pjesërisht) duhet të jetë një flijim për Perëndinë, ose për veten time dhe nëse nuk është flijim për Perëndinë, atëherë do të jetë ndaj djallit.

A mundet dikush, i cili është serioz në lidhje me Zotin, të ketë ndonjë dyshim për këtë që thashë, ose të gjejë një rrugë të mesme duke i shërbyer edhe Zotit, edhe djallit?

3

Thjeshtësia e qëllimit

Në vitin 1726, u njoha me shkrimet e Kempesit “Modeli i krishterë”. Feja e zemrës, natyra dhe përmasat e kësaj feje në brendësinë e njeriut, papritmas m’u bënë më të qarta se kurrë. Kuptova se edhe sikur t’i japësh gjithë jetën tënde Zotit, nuk është mjaft (kisha menduar se mjaftonte, pa patur nevojë për të shkuar më tej), nëse nuk do t’i jepja zemrën, gjithë zemrën time.

Kuptova se thjeshtësia e qëllimit dhe pastërtia e ndjenjave, janë vërtet krahët e shpirtit, që vetëm duke patur një qëllim në gjithçka që bëjmë dhe në çdo gjë që themi, si dhe duke patur një dëshirë të vetme mbi tërë dëshirat tona, pa të cilat nuk është mundur për të arritur në malin e Perëndisë.

4

Jo të krishterë të ndarë ndërdyshas

Pas një ose dy vitesh, më ranë në dorë shkrimet e Z. Lou, *Përsosmëria e krishterë dhe Thirrja Serioze*. Pata bindjen si asnjëherë tjetër, se nuk ka asnjë mundësi për të qënë një i krishterë ndërdyshas dhe kështu vendosa se përmes hirit të Tij (për të cilën e dija mirë sa nevojë kam) t'i jepesha totalisht Perëndisë, me gjithë shpirtin, trupin dhe esencën time.

A do të ketë ndonjë njeri, i cili të ketë gjykim të thotë se po e teproj? Apo është e pranueshme t'i ofrosh diçka më pak Atij që dha veten e Tij për ne, në vend që t'i japësh veten, gjithçka kemi dhe gjithçka jemi?

5

Të ngjashëm me Mësuesin

Në vitin 1729 fillova jo vetëm ta lexoj Biblën, por edhe ta studioj, si të vetmin standart i së vërtetës për një fe të vërtetë. Kështu po më bëhej përherë e më e qartë domosdoshmëria për të patur atë mendje që ishte në Krishtin dhe për të ecur ashtu siç Krishti eci. Madje duke patur plotësisht mendjen e Tij, jo vetëm pjesërisht atë dhe për të ecur po ashtu si eci Ai, e jo pothuajse si Ai, apo në pjesën më të madhe të gjërave, por tërësisht, në çdo gjë, ashtu si Ai. Kjo ishte drita nën të cilën në

këtë kohë, e konsideroja në vija të përgjithshme fenë, si ndjekje tërësisht e Krishtit, një nënshtrim në anën e jashtme dhe atë të brendshme me Mësuesin. Asgjë nuk kisha më shumë frikë sesa ta bëja këtë rregull bazuar në përvojën personale, apo të ndonjë njeriu tjetër, apo të lejoja veten të ndërhyja disi për të rregulluar diçka në Shembullin e madh që kemi përpara nesh.

6

Rrethprerja e Zemrës

I pastruar nga mëkati
Dashuria, përmbushja e ligjit
Zoti duhet të mbretërojë pa rivalë

Në 1 janar 1733, unë predikova përpara universitetit, në Kishën e Shën Marisë, me temën “Rrethprerja e Zemrës,” të cilën e shpjegova me këto fjalë: “Rrethprerja e zemrës është prirja e zakonshme e shpirtit të njeriut, i cili, në shkrimet e shenjta, quhet shenjtëri. Fjalë për fjalë do të thotë : Të jesh i pastruar nga mëkati, nga të gjitha papastërtitë e shpirtit dhe të mishit. Si rezultat i kësaj, ne pajisemi me të njëjtat virtyte që ishin në Krishtin Jezus, si të qenurit aq i ripërtërirë në imazhin e mendjes sonë, si dhe të jesh i përkryer siç është i përkryer edhe Ati ynë në qiell. Vol. 1, f. 148.

Po në të njëjtin predikim unë thashë: “Dashuria është përmbushja e ligjit, përfundimi i gjithë ligjit.” Nuk është thjesht vetëm, “i vetmi dhe më i madhi

urdhërim”, por të gjithë urdhërimet janë përmbledhur në një të vetëm. “Çdo gjë që është e drejtë, çdo gjë që është e pastër, nëse ka ndonjë virtut dhe nëse ka ndonjë lëvdim, ato janë të gjitha të përmbledhura vetëm në një fjalë, dashuri. Kjo është përsosmëria, lavdia dhe lumturia jonë. Ligji mbretëror i qiellit dhe i tokës është ky: “Ta duash Zotin, Perëndinë tënd, me gjithë zemrën tënde, me gjithë shpirtin tënd, me gjithë mendjen tënde dhe me gjithë forcën tënde”. Vetëm dhe vetëm e mira do të jetë fati yt përfundimtar. Vetëm një do të jetë dëshira jote për të mirën e shpirtit – përmbushja e Zotit, i cili është gjithçka në të gjithë. Një gjë duhet të jetë lumturia e shpirtit tënd, bashkimi me Të, i cili na bëri që të kemi – “bashkësi me Atin dhe me Birin” te qenët “një me Zotin në Frymë”. Një qëllimi duhet t’i rendësh pas deri në fund, të kënaqësh Zotin, tani dhe përjetë. Mund të dëshirosh gjëra të tjera deri në momentin që ato të drejtojnë drejt kësaj, dua je krijesën për aq kohë sa të drejton tek Krijuesi. Në çdo hap që merr, mbaje këtë si pikësynim të lavdishëm ndaj të cilit duhet të fokusohesh. Le të jetë çdo afeksion i yti mendim apo veprim qoftë, një pjesë e ndërvarur e saj. Çdo gjë që ti dëshiron apo ke frikë, çdo gjë që kërkon ose i shmangesh, çdo gjë që mendon, thua, apo bën, le të jetë për lumturinë tënde në Zotin, i vetmi pikësynim, gjithashtu edhe burimi i tërë qënies tënde.” – *Po aty.*, ff. 150, 151.

E përmbylla me këto fjalë: “Në këtë përmbliidhet i gjithë ligji, rrethpreja e zemrës. Shpirti të kthehet tek Zoti që e dha atë, me të gjitha pasojat e afeksionit të tij. Ai nuk do të donte sakrificë tjetër, veç sakrificën e gjallë të zemrës që Ai ka zgjedhur. Le t’i ofrohet vazhdimisht Perëndisë kjo sakrificë, përmes Krishtit gjithmonë, e nxitur nga flakët e një dashurie të shenjtë për Të. Asnjë krijesë nuk duhet të provojë të ndajë vendin me Të, sepse Ai është një Perëndi xheloz. Ai nuk e ndan

fronin e Tij me asnjë tjetër. Ai sundon pa patur rivalë. Asnjë plan apo dëshirë të mos jetë gjë tjetër veçse vetë Zoti. Kjo është rruga në të cilën ecin ata që quheshin fëmijët e Perëndisë, edhe pse të vdekur, ende na flasin: “Mos dëshiro gjë tjetër, veç të lavdërosh emrin e Tij. Lejo që të gjitha mendimet, fjalët dhe veprat e tua t’i japin lavdi Perëndisë. Lejo që shpirti yt të mbushet me aq shumë dashuri për Atë, saqë të mos duash gjë tjetër veç Tij.” Qëllimi i zemrës tënde të jetë i pastër, me një qëndrim të palëkundur për t’i dhënë lavdi Atij në çdo veprim tonin. Sepse atëherë dhe vetëm atëherë do të kemi mendjen e Krishtit, që në çdo lëvizje të zemrës sonë, në çdo fjalë që del nga goja jonë, në çdo vepër që kryejnë duart tona, nuk duhet të synojë asgjë që s’është në lidhje me Të dhe që s’është gjë tjetër veçse për kënaqësinë e Tij. Kur ne nuk mendojmë, nuk flasim apo nuk veprojmë për të bërë vullnetin tonë, por vullnetin e Atij që na dërgoi, kur ne edhe kur hamë apo kur pimë, apo nëse bëjmë diçka tjetër, t’i bëjmë për lavdinë e Perëndisë. Po aty, f. 153

Mund të shihet se ky predikim është i pari i gjithë shkrimeve të mia nga ato të cilat janë publikuar. Kjo është pikëpamja që unë kisha në atë kohë për fenë, kur edhe atëherë nuk ngurroja ta quaja përsosmëri. Kjo është pikëpamja që kam për të edhe tani, pa shtuar dhe pa hequr asgjë.

Dhe çfarë ka këtu në ato që po them, për të cilat një njeri që kupton, që beson tek Bibla, që ai mund t’i kundërshtojë? Çfarë mund të mohojë njeriu një gjë nga këto dhe të mos jetë në kundërshtim me Shkrimin e Shenjtë? Çfarë zvogëlimi i së vërtetës do të ishte, po të mos merrej nga Fjala e Perëndisë ?

7

“Vetëm tänden dashuri të vërtetë dua”

Unë dhe vëllai im mbajtëm këtë linjë të menduari (bashkë me të gjithë zotërinjtë e asaj që ne i thërrisim me humor “Metodistët”) derisa u nisëm për në Amerikë, në fund të viteve 1735. Këto rreshta i shkruajta pikërisht vitin që isha në Savanah:

*A ka diçka nën diell përveç teje,
që kërkon zemrën të ma marrë nga Ti?
Ah! Nëse po, atëherë shkule prej andej
dhe aty i vetëm mbretëro!
Frymëzimi i nismave të zemrës sime ji Ti!*

Në fillim të vitit 1738, ndërsa po kthehesha prej andej, thirrja e zemrës sime ishte:

*Oh, mos lejo asgjë në shpirtin tim,
vetëm e jotja dashuri e pastër të jetojë e të
më pasurojë!
Oh, dashuria jote të tërin të më sundojë,
Gëzimi im, thesari im dhe kurora ime.
Dashuritë e tjera larg prej zemrës sime çoji!
Çdo veprim i imi, fjalë apo mendim qoftë, të
jetë në dashuri!*

Nuk kam parë që dikush të ketë mendim të kundërt. Dhe në fakt, kush mund t'i kundërshtojë? A nuk është kjo gjuha me të cilën flet jo vetëm një besimtar, por çdo njeri, nëse me të vërtetë është zgjuar? A ka gjë më të fortë dhe më të qartë se kaq, që dora ime ka shkruar ndonjëherë deri më sot?

8

Siguria e plotë e besimit

Në muajin gusht, bëra një bisedë të gjatë me Arvid Gradin në Gjermani. Pasi më kishte folur rreth përvojës së tij, i shpreha dëshirën që të më jepte me shkrim një përkufizim të sigurisë së plotë të besimit, gjë të cilën e bëri duke shkruar si më poshtë:

Të gesh prehje në gjakun e Krishtit, të kesh një siguri të qëndrueshme në Zotin dhe të jesh i bindur për favorin e Tij ndaj teje, të kesh qetësi të madhe, harmoni dhe paqe të mendjes, i çliruar nga çdo dëshirë e mishit dhe të kesh fitore ndaj të gjitha mëkateve, madje edhe nga ato të shpirtit.

Ky ishte shpjegimi i parë që kisha dëgjuar ndonjëherë nga një njeri i gjallë, të atyre që kisha parë vetë në orakujt e Perëndisë, një shtjellim për të cilin kisha kohë që isha lutur (me një grup të vogël miqsh) dhe kemi qenë duke e pritur prej mjaft vitesh.

9

“Çdo gjë që bëj të jetë për lëvdimin Tënd”

Në vitin 1739, unë dhe vëllai im publikuam një vëllim të *Himne dhe poema të shenjta*. Në shumë prej tyre ne tregojmë ndjenjat tona fuqimisht dhe në mënyrë të sinqertë. Pra, faqja 24:

Bëj që të kthehemi tek Ty me gjithë forcën e shpirtit tonë!

Lëre që gjithçka bëjmë të drejtohet drejt Teje, o Burimi ynë! Dashuria qoftë udhërrëfyese ynë dhe lavdia Jote përfundimi i gjithçkaje!

Toka nuk do të jetë tjetër veç një shkallë për t'u ngjitur në qiell.

*Arsyeja, rrugën do të më udhëheqë.
Të gjitha krijesat tek Ti do të na drejtojnë
dhe gjithçka që shijojmë prej Perëndisë do të jetë.*

Përsëri,

*Zot, më vish me fuqinë e Frymës Tënde,
Meqenëse unë thirrem me emrin Tënd
tek Ti gjejnë pikën e referimit mendimet e mia.
Qëllimi i veprave të mia, qofsh Ti o Zot!
Dashuria Jote më shoqëron çdo ditë
dhe veprat e mia qofshin për Ty një lëvdim.*

Faqja 122

Përsëri,

Në zjarr për Ty bëj kërkesat e mia dhe digjem i tëri,

*Kaq i fortë është ky parim Hyjnor,
Saqë kjo detyrë e ëmbël më shoqëron,
derisa i gjithë shpirti im i Yti të jetë, i shenj
tëruar tërësisht për Ty!*

*I zhytur në thellësitë e Perëndisë i tëri qofsha,
I humbur krejtësisht në madhësitinë e Tij!*

Faqja 125

Përsëri,

*Adam Qiellor, jetë Hyjnore.
Bëmë natyrës Tënde t'i ngjaj.
Vepra tek unë dhe në shpirtin tim zër vend!
Vepra dhe bëhu Ti plotësia ime!*

Nuk do të ishte e vështirë të citoja akoma më shumë pasazhe me të njëjtën ndjenjë dhe forcë. Por këto janë të mjaftueshme, pa asnjë shenjë kundërthënie në vetvete, se cilat kanë qenë ndjenjat tona në atë kohë.

10

Karakteri i një metodisti

Një metodist e do Perëndinë me gjithë zemrën dhe me gjithë shpirtin e tij, me gjithë mendjen dhe me gjithë forcën e tij.

Në çdo gjë ai falenderon.

Zemra e tij ngrihet tek Zoti në çdo kohë.

Do çdo njeri siç do shpirtin e tij.

I pastër në zemër ai është.

I vetëm aty Zoti mbretëron.

Zbaton të gjitha urdhërimet.

Bën çdo gjë për lavdinë e Perëndisë.

Para së gjithash çmon doktrinën e Perëndisë në çdo gjë.

Dorëshkrimi i parë që shkrova, i bërë publik, doli në fund të atij viti, ku u shpreha për gjithë këtë temë. Në mënyrë që askush të mos paragjykohej ende pa u lexuar dorëshkrimi, pa e vrarë mendjen i vura titullin: “Karakter i një metodisti”. Këtu përshkrova një të krishterë të përsosur, duke vendosur parathënien: “Jo sikur tashmë e kam arritur.” Një pjesë të saj e bashkëngjis këtu pa ndryshuar asgjë nga ajo:

“Një metodist e do Zotin, Perëndinë e tij me gjithë zemër, me gjithë shpirt, me gjithë mendje dhe me gjithë forcën e tij. Perëndia është gëzimi i zemrës së tij, dëshira e shpirtit të tij, që thërret vazhdimisht: Cilin kam në qiell veç Teje dhe në tokë nuk ka tjetër që shpirti im dëshiron! Perëndia im dhe gjithçka e imja! Ti je forca e zemrës sime dhe pjesa ime nga trashëgimia ime përjetë! Për rrjedhojë ai është i lumtur në Perëndinë. Po, gjithmonë, sikur të kishte në brendësinë e tij lumenj uji të gjallë që gurgullonin në të përjetësisht, duke e përmbytur shpirtin e tij me gëzim dhe paqe. Duke qenë se dashuria e përsosur ka nxjerrë jashtë frikën prej tij, ai gëzohet edhe më tepër. Në të vërtetë, gëzimi i tij është i plotë dhe gjithë qenia e tij thërret: Bekuar qoftë Perëndia dhe Ati i Zotit tonë Jezus Krisht, i cili, sipas mëshirës së Tij të madhe, më ka rilindur për një shpresë të gjallë, për një trashëgim të paprishëm, të pafishkur dhe të panjollë, që është i ruajtur në qiejt për mua.”

“Ai që e ka këtë shpresë, ka jetën e përjetshme, në çdo gjë ai falenderon Perëndinë, duke ditur këtë se (çfarëdo që të ndodhë) është vullneti i Perëndisë në Krishtin Jezus për të. Me gëzim ai pranon çdo gjë prej Perëndisë dhe thotë: Vullneti i Zotit është i mirë, nëse Zoti jep apo merr, prapë njësoj do e bekojë Atë! Qofsha

në paqe apo në dhimbje, në sëmundje apo në shëndet, qoftë me vdekjen apo me jetën, ky i krishterë e falënderon Zotin nga thellësia e zemrës së tij, i cili bën të bashkëveprojë gjithçka për mirë. Ai e falenderon Atë në dorën e të cilit ka lënë çdo gjë, shpirtin dhe trupin e tij, në dorën e Krijuesit besnik. Ky i krishterë nuk shqetësohet më për asgjë, për shkak se e ka hedhur gjithë merakun e tij mbi Atë që kujdeset për të dhe pasi i ka parashtruar çdo gjë Perëndisë me falenderim, pushon në Të.”

“Me të vërtetë ai lutet pa pushim, në çdo moment zemra e tij thotë: Ty të përket goja ime edhe në heshtje. Madje edhe me heshtjen time të flas Ty. Zemra e këtij të krishterë ngrihet tek Zoti në çdo kohë dhe në çdo vend. Në këtë mënyrë, ai kurrë nuk pengohet, aq më tepër të ndërpritet, qoftë ky njeri apo diçka tjetër. Qoftë në vetmi apo i shoqëruar, në kohë të lirë, duke punuar apo ndërsa flet, gjithmonë zemra e tij është me Zotin. Edhe kur pushon apo kur çohet, Perëndia është në mendimet e tij. Ai ecën me Zotin vazhdimisht, e mban syrin seditës të shpirtit të tij tek Ai dhe kudo ecën sikur sheh të padukshmin.”

“Duke dashur Perëndinë, ai e do të afërmin e tij si vetveten. Ky njeri do çdo njeri si shpirtin e tij. I do armiqtë e tij, edhe armiqtë e Perëndisë. Edhe nëse nuk ka mundësi për t’u bërë mirë atyre që e urrejnë, nuk pushon së luturi për ata, edhe pse nuk e pranojnë dashurinë e tij e që vazhdojnë ta keqtrajtojnë apo ta persekutojnë.”

Sepse ai është i pastër në zemër. Dashuria e ka pastruar zemrën e tij nga zilia, ligësia, zemërimi dhe nga çdo dëshirë e keqe. E ka pastruar nga krenaria, nga e cila vijnë vetëm grindjet. Tani ai ka vënë në gji të tij mëshirën, mirësinë, përvullësinë, zemërbutësinë dhe durimin. Dhe nuk ka asgjë në të që ta bëjë të shkaktojë

grindje. Askush nuk mund t'i marrë atij atë që ai dëshiron, sigurisht, duke mos dashur botën dhe asgjë që është në botë, por gjithë dëshirat e tij janë në Perëndinë dhe ta bëjë të njohur emrin e Tij.

“Në përputhje të plotë me këtë dëshirë, jeta e tij ka vetëm një drejtim. E thënë ndryshe, të bëjë jo vullnetin e tij, por vullnetin e Atij që e ka dërguar. Kudo ku është dhe në çdo vend që ndodhet qëllimi i vetëm që ka në vetvete, është të kënaqë Atë dhe jo veten e tij, atë të cilin shpirti i tij e do kaq shumë. Syri i këtij të krishteri shikon vetëm në një drejtim dhe për shkak se syri i tij shikon në një drejtim, e gjithë pjesa tjetër e trupit është në dritë. E tëra është dritë, ashtu si një kandil që ndriçon, bën që gjithë shtëpia të marrë dritë. Perëndia mbretëron i vetëm dhe gjithçka në shpirt i është dedikuar Zotit. Asnjë veprim që ndërmer zemra e tij nuk është jashtë vullnetit të Zotit, çdo mendim ka të bëjë me Zotin dhe është në bindje ndaj ligjit të Krishtit.”

“Pema njihet nga frytet. Sepse, nëse ky i krishterë e do Zotin, kjo dashuri do ta bëjë atë t'i bindet urdhërimeve të Tij, jo vetëm disave urdhërimeve, as më të shumtave, por i bindet të gjithave, nga më pak të rëndësishmet deri tek ato më shumë të rëndësishme. Ai nuk kënaqet kur mban të gjitha urdhërimet, por është shkelës i saj sikur vetëm në një pikë, dhe është i kënaqur vetëm kur në të gjitha pikat e saj ndërgjegjia e tij është e pastër, kur asgjë tek ai nuk fyen as Zotin, e as njeriun. Çfarëdo gjëje që Zoti e ka shpallur të ndaluar, Ai nuk e bën, e çfarëdo gjëje që Ai e ka urdhëruar, Ai e bën. Në momentin që ndjek rrugën e urdhërimeve të Zotit, zemra e tij ka hyrë në liri. Është në lavdinë dhe për kënaqësinë e tij personale të veprojë kështu. Të bëjë vullnetin e Atij në tokë, siç është në qiell, është kurora e gëzimit të tij në çdo ditë të re.”

“Ai mban të gjitha urdhërimet me dëshirë, me

gjithë fuqinë e tij, sepse bindja e tij është në raport të drejtë me dashurinë që ka për Zotin, nga e cila vjen gjithë bindja ndaj Zotit. Pra, duke dashur Zotin me gjithë zemër, ai i shërben me gjithë fuqinë e tij. Vazhdimisht, ai i ofron Zotit si shpirtin, ashtu edhe trupin si një flijim të gjallë, të shenjtë, të pranueshëm për Perëndinë. Tërësisht, duke iu kushtuar Zotit pa u kursyer, me gjithçka ka dhe është, për lavdinë e Perëndisë. Vazhdimisht, të gjitha talentet e tij ai i përdor sipas vullnetit të Zotërisë së tij, çdo forcë dhe aftësi në veten e tij dhe çdo gjymtyrë të trupit të tij.”

“Për pasojë, çfarëdo gjëje që bën, e bën për lavdinë e Perëndisë. Në të gjitha punët, të çdo lloji qofshin, jo vetëm e ka si synim, por në fakt ia arrin synimit. Puna e tij, momentet e ripërtitjes, ashtu edhe kohët në lutje, të gjitha këto i shërbejnë atij fundi të shkëlqyer. Qoftë kur është ulur në shtëpinë e tij, qoftë kur ecën rrugës, edhe kur pushon, ose nëse ngrihet përpara ai çon të vetmen punë të jetës së tij, në çdo gjë që bën dhe në ato që thotë. Qoftë kur vishet, apo kur punon, nëse ha apo nëse pi, qoftë edhe nëse shkëputet nga punët e shumta, gjithçka bëhet për të ngritur më lart lavdinë e Perëndisë, me anë të paqebërjes dhe dashamirësisë midis njerëzve. Rregulli i përhershëm i tij është ky: “Çdo gjë që bëni, me fjalë a me vepra, t’i bëni në emër të Zotit Jezus, duke e falenderuar Perëndinë At, nëpërmjet Tij.”

“As zakonet e botës nuk do të mund ta ndalojnë atë së vrapuari në garën që është përpara tij. Prandaj, në këtë mënyrë, ai nuk mund të mbledhë thesare për vete këtu në tokë, siç nuk mundet të mbajë gjarprin në gji të tij. Ky i krishterë nuk mundet të flasë më keq për të afërmin e tij, ashtu siç nuk mundet të gënjejë për Zotin apo për njeriun. Nuk mundet të shqiptojë asnjë fjalë të keqe për asnjëri, sepse dashuria ruan portat e gojës së tij. Ai nuk mundet të flasë fjalë të kota, asnjë e folur

e papastër nuk del nga goja e tij. Pra, gjithçka që nuk është për ndërtim, apo që nuk u jep hir atyre që e dëgjojnë. Por çdo gjë që është e pastër, çdo gjë që është e dashur, çdo gjë që është e drejtë dhe me famë të mirë, këto ai mendon, i flet dhe i bën, duke çmuar mësimin e Perëndisë, Shpëtimtarit tonë, në çdo gjë.”

Këto janë fjalët me anë të të cilave shpreha për herë të parë gjerësisht, ndjenjat e mia për përsosmërinë e krishterë. Dhe a nuk duket lehtësisht se (1) kjo ishte pika ime, të cilën doja të arrija që prej vitit 1725; dhe akoma më i vendosur që nga viti 1730, vit kur fillova të isha një *homo unius libri*, (njeri i një libri) duke mos llogaritur asnjë tjetër të barazvlefshëm, përveç Biblës. A nuk duket lehtësisht se (2) kjo është pikërisht doktrina që unë besoj dhe për të cilën jap mësim edhe sot e kësaj dite, duke mos i shtuar as edhe më të voglën gjë, qoftë rreth shenjtërisë së brendshme, qoftë asaj të jashtme, të cilën unë e kam ruajtur këtu e tridhjetë e tetë vjet më parë e deri më sot? Është po e njëjta doktrinë, që me anë të hirit të Perëndisë, vazhdoj ta mësoj deri më tani. Kjo do të shihet prej atyre njerëzve që janë të paanshëm, në pjesët e bashkangjitura më poshtë.

11

Kundërshtimi i udhëheqësve fetarë

Deri më sot, unë nuk kam dijeni që ndonjë autor të ketë shprehur ndonjë kundërshti përreth atij traktati, e për ca kohë nuk kam patur as kundërshti ndaj meje,

të paktën jo nga njerëz seriozë. Por, pas pak kohësh, u dëgjuan zëra, por pa më çuditur shumë, ishin njerëz të fesë, të cilët nuk thoshin se isha në gabim në përkufizimin që i kisha bërë përsosmërisë, por thoshin se nuk ka përsosmëri mbi tokë. Jo vetëm aq, por u sulën me furi kundër meje dhe vëllait tim, ngaqë ne pohonim se përsosmëria egzistonte. Ne nuk e prisnim një sulm kaq të ashpër për këto gjëra, veçanërisht për ato që ne i kishim bërë të qarta, rreth shfajësimit me anë të besimit dhe u treguam të kujdesshëm t'ia atribuonim shpëtimin tonë tërësisht hirit të Zotit. Por u çuditëm më shumë kur dëgjuam se ishim çnderim për Krishtin, se kishim pohuar se Ai të shpëton plotësisht, duke na ruajtur Ai do të mbretërojë i vetëm në zemrat tona dhe do t'i nënshtrojë të gjitha gjërat për veten e Tij.

12

Pikëpamje rreth përsosmërisë së krishterë

Në ç'kuptim mund të themi se të
krishterët nuk janë të përsosur?
Në ç'kuptim janë të përsosur?
Një pastrim aktual

Ishte fundi i vitit 1970 kur bisedova me Dr. Gibson, në atë kohë Peshkop i Londrës, në Uajt-holl. Dr. Gibson më pyeti se ç'doja të thosha me fjalën përsosmëri. Unë iu përgjigja pyetjes pa asnjë të fshehtë dhe pa dorashka. Kur mbarova së foluri, ai më tha, “Z. Uesli, nëse

ky është mendimi juaj, publikojeni me shkrim për të gjithë botën. Nëse dikush e kundërshton akoma atë çfarë ju thoni, atëherë ata duan të besojnë në gënjeshtër. Ai është i lirë ta bëjë.” Unë iu përgjigja: - Oh, Zoti im, po, do të bëj kështu! Kështu që sipas marrëveshjes shkrova dhe publikova predikimin mbi përsosmërinë e krishterë.

Me këtë u përpoqa të tregoja, (1) në ç’drejtimit të krishterët nuk janë të përsosur, (2) në ç’drejtimit ata janë të përsosur.

(1) *Në ç’kuptim nuk janë të përsosur.* Ata nuk janë të përsosur në dije. Të krishterët nuk janë të përjashtuar nga mosdija, jo, as edhe nga të gabuarit. Nuk mundemi të presim më për një njeri që nuk gabon, apo të gjithëdijshëm. Ata nuk janë të përjashtuar nga të paturit të meta, të tilla si dobësi apo ngathtësi në të kuptuar, mprehtësi jo e rregullt apo imagjinetë të rënduar. Të tjera papërsosmëri janë pasaktësia në të folur, e në shkathtësinë e shqiptimit të fjalëve; dikush mund të gjejë edhe shumë gabime të tjera, si në të folur dhe në sjellje. Gabimeve të tilla nuk i shpëton asnjëri nga ne, veçse kur të largohet nga kjo botë tek Perëndia. Por as nuk duhet të presim deri atëherë për të patur liri të plotë ndaj tundimit, sepse shërbëtori nuk është mbi zotërinë e Tij. Por qoftë edhe në këtë kuptim, në këtë jetë, përsosje përfundimtare nuk kemi. Nuk ka nivele të arritura tashmë, por ne në vazhdimësi shkojmë drejt përsosjes.

(2) *Po në ç’kuptim janë të përsosur?* Kini parasysh se ne nuk po flasim për foshnja në Krisht, por për të krishterët e rritur. Por edhe foshnjat në Krisht kanë atë përsosmëri sa të mos mëkatojnë. Shën. Gjoni e pohon këtë shprehimisht, e kjo nuk mund të zhvlerësohet as nga modelet e Dhiatës së Vjetër. Po sikur edhe hebrenu më i shenjtë të ketë kryer mëkate? Nuk mund të nisemi

nga kjo e të themi, se, ‘të gjithë të krishterët që bëjnë mëkat, duhet të vazhdojnë të kryejnë mëkat derisa të jetojnë mbi tokë.’

Po a nuk thotë Shkrimi: I drejti mëkaton shtatë herë në ditë? Nuk thuhet. Në fakt, thuhet: I drejti rrezohet shtatë herë. E kjo është një gjë krejt tjetër. Së pari, fjalët, *në ditë*, nuk gjenden në tekst. Së dyti, nuk ka vend ku përmendet *rënia në mëkat*. Ajo që në fakt thuhet është *rënia në telashe të përkohshme*.

Gjetkë Salomoni thotë: “Nuk ka asnjëri që të mos mëkatojë”. Kështu nuk ka dyshim se kjo ka të bëjë me kohën e Salomonit, pra, që prej kohës së Salomonit deri tek Krishti, vërtet s’kishte njeri të mos mëkaton-te. Sidoqofshin kushtet e atyre nën ligj, ne pohojmë të sigurt së bashku me Shën. Gjonin, se, qëkurse ungjilli na u dha, ai që ka lindur nga Perëndia, nuk mëkaton.

Privilegjet e të krishterëve nuk duhet në asnjë mënyrë të shihen sipas rregullit që paraqet Dhiata e Vjetër për hebrejtë që janë nën ligj. Duke qenë se plotësimi i kohërave ka ardhur, Fryma e Shenjtë na është dhënë, shpëtimi i madh i Perëndisë iu është ofruar një-rëzve nëpërmjet zbulesës së Jezus Krishtit. Mbretëria e qiejve tashmë ka ardhur mbi tokë, gjëra për të cilat Fryma e Zotit ka shpallur që në kohërat e vjetra (kaq larg është Davidi prej standartit apo të qenurit modeli i përsosmërisë së krishterë), “Në atë ditë, më i dobëti ndër ta do të jetë si Davidi, dhe shtëpia e Davidit do të jetë si Perëndia, si Engjëll i Zotit përpara tyre.” - Zakaria 12:8.

Por vetë apostujt bënë mëkat. Pjetri, mëkatoi duke u shtirur, Pali, duke u grindur keq me Barnabën. Le të themi se kështu ndodhi, a mund ta konsiderosh këtë: nëse dy apostujt kryen mëkat dikur, atëherë të gjithë, në të gjitha kohërat, duhet të bëjnë dhe bëjnë mëkate deri në fund të jetës së tyre. Aspak, Perëndia na ndaloftë që të flasim kështu. Asnjë domosdoshmëri për mëkat nuk

ishte tek ata. Hiri i Perëndisë ishte me siguri i mjaftueshëm për ta. Dhe është i mjaftueshëm edhe për ne sot.

Por Shën Jakobi thotë: *Në shumë gjëra ne të gjithë gabojmë.* Fakt. Por për kë bëhet fjalë këtu? Pse janë pikërisht ata drejtues ose mësues, të cilët Perëndia nuk i ka dërguar? Këtu nuk flitet as për apostullin vetë, as për një të krishterë të vërtetë. Në atë fjalën *ne*, përdorur si një figurë letrare, që është e zakonshme në të gjitha shkrimet, përfshi dhe për shkrimet e shenjta, apostulli nuk po përmbliidhte edhe veten, apo atë besimtar të vërtetë, gjë që duket, pikë-sëpari tek vargu 9, *Me të cilën ne bekojmë Perëndinë, dhe po me atë mallkojmë njerëzit.* Sigurisht, këtu nuk përfshihen apostujt, as besimtarët. Së dyti, edhe nga fjalët që vijnë më pas: *Vëllezërit e mi, mos u bëni shumë drejtues, a mësues, duke ditur se do të kemi një gjykim më të ashpër.* Sepse të gjithë ne gabojmë në shumë gjëra. Ne! Cilët? As apostujt, as besimtarët e vërtetë, por ata që duhet të pësonin një gjykim më të ashpër, për shkak të atyre gabimeve të shumta. Sidoqoftë, së treti, vetë vargu tregon, se, ne të gjithë gabojmë, nuk i përfshin të gjithë bashkë, si të gjithë njerëzit apo të gjithë të krishterët. Menjëherë pas atij vargu, thuhet për një njeri, i cili nuk gabon, ashtu si *ne - ja* e parë bëri; nga e cila qartësisht u vërtetua dhe ai u shpall njeri i përkryer.

Vetë Shën. Gjoni thotë: *Nëse themi se jemi pa mëkat, ne gënjejmë vetveten dhe, nëse themi se nuk kemi mëkatuar, ne e bëjmë Atë gënjeshtar, dhe e vërteta e Tij nuk është në ne.*

Përgjigjja ime është: (1) Vargu dhjetë plotëson atë që do të thotë vargu tetë: *“Nëse themi se nuk kemi mëkat,”* i parë dhe i sqaruar prej, *“Nëse themi se nuk kemi mëkatuar,”* në vargun tjetër. (2) çështja këtu nuk është nëse kemi mëkatuar më parë apo jo dhe as edhe një nga këto vargje nuk thotë se ne sigurisht që

mëkatojmë dhe kryejmë mëkat në të tashmen. (3) Vargu nëntë shpjegon si vargun tetë, ashtu dhe vargun dhjetë: *Nëse rrëfejmë mëkatet tona, Ai është besnik dhe i drejtë të na falë mëkatet dhe të na pastrojë nga çdo paudhësi.* Sikur ai të kishte thënë: Kam pohuar edhe më parë, gjaku i Krishtit pastron nga çdo mëkat. Dhe asnjëri nuk mund të thotë, nuk kam nevojë, nuk kam mëkat për t'u pastruar. Nëse ne themi, nuk kemi mëkat, kështu ne nuk kemi mëkatuar, gënjejmë vetveten dhe e bëjmë Perëndinë gënjeshtar. Por, nëse ne rrëfejmë mëkatet tona, gjithashtu edhe për të na pastruar nga çdo paudhësi, kështu të shkojmë dhe të mos mëkatojmë më. Në pajtim me doktrinën e Shën. Gjonit, ashtu dhe me të gjithë përmbajtjen e Dhiatës së Re, ne arrijmë në këtë përfundim: I krishteri është i përkryer aq sa nuk kryen mëkat.

Ky është privilegji i lavdishëm që ka çdo i krishterë, edhe pse një foshnjë në Krishtin. Por vetëm për të krishterët e rritur pohohet se kjo përsosmëri u shkon atyre për shtat, gjithashtu, së dyti, të jenë të lirë nga çdo mendim i keq dhe nga çdo ngasje e ligë. Pikësëpari, të lirë nga mendimet e këqija. Në fakt, nga këtu duhet të fillojmë; nga zemra e njeriut, pa i thënë të gjitha, dalin mendimet e mbrapshta. Prandaj nëse zemra nuk do të ishte më e keqe, atëherë mendimet e këqija nuk do dilnin prej saj, sepse një pemë e mirë nuk mund të japë fryte të këqija.

Ndërsa bëhen të lirë nga mendimet e këqija, bëhen të lirë edhe nga prirjet e këqija. Çdo njeri nga ne mund të thotë bashkë me Shën. Palin: *Unë jam i kryqëzuar me Krishtin, megjithatë jetoj, por jo unë, por Krishti në mua.* Këto janë fjalë që tregojnë më së miri për një çlirim si nga mëkati i brendshëm, po ashtu nga mëkati i jashtëm. Kjo ka shprehur edhe negative "Nuk jetoj unë," me natyrën e ligë, pra trupi i mëkatit është

i shkatërruar, por edhe pozitivisht, “Krishti jeton në mua” dhe kjo do të thotë çdo gjë që është e shenjtë, e drejtë dhe e mirë. Krishti në mua dhe nuk jetoj unë, që të dyja këto janë të pashmangshme dhe të lidhura ngushtë ndërmjet njëra-tjetrës. Në fakt ç’ të përbashkët kanë drita me errësirën, apo Krishti me njerëz të këqij?

Për pasojë, Ai që jeton në këta të krishterë ka pastruar zemrën e tyre me anë të besimit. Kjo për aq kohë sa dikush ka Krishtin në zemrën e tij, shpresën e lavdisë, e pastrojnë veten ashtu siç është i pastër Ai. Ky i krishterë pastrohet nga krenaria, sepse Krishti ishte i përlulur nga zemra. Ai është i pastruar nga egoizmi prej dëshirave dhe prej vullnetit të tij, sepse Krishti dëshironte të bënte vetëm vullnetin e Atit dhe ky është i pastër nga zemërimi, nga ai zemërim që përjetojmë të gjithë, sepse Krishti ishte zemërbutë dhe i mirë. E them *në sensin e përgjithshëm të fjalës*; se Ai është i zemëruar me mëkatin, por i trishtuar për mëkatarin. Ai ndjen një pakënaqësi ndaj çdo ofendimi kundrejt Zotit, por ka dhembshuri të butë për ofenduesin.

Jezusi në këtë mënyrë i shpëton njerëzit e Tij nga mëkati, jo vetëm prej mëkateve të jashtme, por edhe nga mëkate të zemrës. “- E vërtetë - thonë disa, - por pas vdekjes, jo në këtë jetë.” Jo, Shën Gjoni thotë, “Në këtë u përsos dashuria jonë, në atë që ne të kemi guxim ditën e gjyqit, sepse, sikurse është Ai në këtë botë, po ashtu jemi edhe ne.” Pa asnjë kundërshtim, këtu apostulli po flet për veten dhe për të krishterët e kohës, për të cilët ai pohon me vendosmëri se ata janë si Zoti i tyre, jo kur të jenë në prag të vdekjes, as pas vdekjes, por në këtë jetë.

Në pajtim të plotë me çka u tha, janë edhe fjalët e kapitullit të parë ku ai thotë: “Perëndia është dritë, dhe në Të nuk ka kurrëfarë errësirë. Nëse ecim në dritë, sikurse Ai është në dritë, kemi bashkësi njeri me tjetrin dhe gjaku i Jezus Krishtit, Birit të Tij, na pastron nga

çdo mëkat.” Përsëri ai thotë: “Nëse ne rrëfejmë mëkatet tona, Ai është besnik dhe i drejtë të na falë ne mëkatet tona dhe të na pastrojë nga çdo paudhësi.” Është mëse e qartë, se Apostulli po flet për një çlirim që tashmë ka ardhur në botë: Sepse ai nuk tha, gjaku i Krishtit *do të* na pastrojë (në moshë të vjetër, apo në ditën e gjyqit), por na pastron, në kohën e tashme, ne të krishterëve që rrojmë nga çdo mëkat. Po aq e qartë është se nëse mbetet qoftë edhe një mëkat, do të thotë se nuk jemi pastruar nga çdo mëkat. Nëse ndonjë papastërti qëndron në shpirtin tonë, atëherë nuk është i pastruar tërësisht. Por as mos lejo ndonjë të thotë se kjo flet vetëm për shfajësimin tonë, apo për pastrimin nga fajësia e mëkatit.

Arsyeja e parë është se kjo bie në kundërshtim me atë çka apostulli kaq qartë veçoi, së pari ai thotë, “të na pastrojë nga mëkatet tona” dhe pas kësaj, “të na pastrojë nga çdo papastërti.” Arsyeja e dytë është se, kështu del qartazi që shfajësimi ynë vjen nga veprat; kështu na jep idenë se shenjtërimi i jashtëm, ashtu dhe ai i brendshëm, duhet të kenë ndodhur më parë. Nëse të pastruarit këtu nuk është rreth pastrimit nga rrënja e mëkatit, kjo do të thotë se s’jemi të pastruar nga faji, domethënë të pashfajësuar, vetëm në qoftë se ecim në dritë sikurse Ai është në dritë. Tani, qëndron se të krishterët shpëtohen nga çdo mëkat e nga çdo paudhësi. Në këtë sens ata janë të përsosur, ata nuk bëjnë mëkat dhe janë të lirë nga mendimet e mbrapshta dhe prirjet e këqija. Një paraqitje e tillë e gjërave, dukej që vinte në pikëpyetje të madhe teorinë më të dashur të shumicës, të cilët edhe mund të kenë qenë të vlerësuar nga të tjerët, si dhe mund të kenë patur vlerësim për veten dhe disa nga këta ishin nga të krishterët më të mirë (duke patur parasysh që nëse gjërat do të ishin ndryshe, nuk do të ishin as të krishterë), unë do të

thosha se nuk ka pse të ndihen të fyer. Në këto kushte, shumë prej përgjigjeve të dhëna dhe kritikave të bëra, priteshin; por isha mjaft i zhgënjyer. Nuk pati ndonjë përgjigje, kështu që u largova me qetësi.

13

Dy veprat e hirit

Vlerat e një zemre të pastruar.
Kur dikush bëhet fëmijë i Perëndisë.
Shlyerja dhe pastrimi nuk janë marrë
në të njëjtën kohë.

Në verën e vitit 1741, jo shumë pas kësaj, publikuam vëllimin e dytë të himneve. Për shkak se doktrina që kisha paraqitur keqkuptohej dhe për pasojë keqinterpretohej, e gjykova të drejtë të shpjegoja më tepër kokën e doktrinës, siç ishte shpjeguar edhe në hyrje të saj, si më poshtë:

“Dhurata e madhe e Perëndisë, shpëtimi i shpirtave, nuk është asgjë tjetër sesa imazhi i Perëndisë i stampuar sërish në zemrat tona. Është ripërtëritja e besimtarëve në frymën e mendjes së tyre, në ngjashmëri me Perëndinë që i ka krijuar. Perëndia e ka vënë sëpatën në rrënjën e drurëve, duke pastruar zemrat e tyre me anë të besimit dhe duke pastruar të gjitha mendimet e zemrës me anë të frymëzimit të Frymës së Shenjtë. Duke patur këtë shpresë se, ata do ta shohin Perëndinë, ashtu si është, e pastrojnë veten sikurse është i pastër

Ai dhe në të gjitha bisedat e tyre janë të shenjtë, sikurse Ai që i ka thirrur që është i shenjtë. Jo se tashmë i kanë arritur ato që duhen të arrijnë, as të përsosur s'janë po në atë kuptim. Ditë për ditë ata kalojnë nga një forcë në tjetrën, duke reflektuar si në pasqyrë, lavdinë e Perëndisë, ndryshojnë nga lavdia në lavdi, sipas imazhit të Zotit, me anë të Frymës së Shenjtë.”

“Dhe ku është Fryma e Perëndisë, aty është liria, një liri të tillë nga ligji i mëkatit dhe i vdekjes, që njerëzit e kësaj bote nuk do ta besojnë edhe sikur dikush do t'ua tregonte. Biri i ka bërë të lirë, kështu që ata janë të lindur nga Perëndia, të lirë nga rrënjët e fuqishme të mëkatit, hidhësisë dhe krenarisë. Ata besojnë që plotësimi i tyre vjen nga Perëndia, që do të thotë se Ai është i vetmi që është në mendimet e tyre dhe që punon në ta vullnetin dhe dëshirën për të bërë vullnetin e Tij. Ata besojnë se nuk janë ata që flasin, por është Fryma e Atit të tyre që flet nëpërmjet tyre dhe çfarëdo vepre që kryejnë me duart e tyre, është Ati që po i bën. Prej kësaj Perëndia është gjithçka në të gjithë dhe ata nuk janë asgjë në sytë e Perëndisë. Këta janë të lirë nga vullneti i tyre, duke mos dëshiruar asgjë tjetër veç vullnetin e përsosur dhe të shenjtë të Perëndisë, e jo plotësimin e nevojave, as lehtësim të dhimbjes, as më shumë jetë, as vdekjen, as ndonjë tjetër krijesë; ata vazhdimisht thërrasin nga thellësia e tyre: ”O At, u bëftë vullneti yt!” Ata janë të liruar nga mendimet e mbrapshta, duke mos i lejuar ato për asnjë moment më në mendjen e tyre. Dikur, sa herë që vinte një mendim i keq e gjendte vend tek ata, ata shikojnë drejt qiellit dhe kështu, ai mendim i keq zhdukej tutje. Po tani, kur vijnë të tilla mendime, ato nuk gjejnë më vend, nuk hyjnë tek një zemër plot e përplot me Perëndinë. Këta të krishterë, janë të lirë e nuk shpërqëndrohen në lutjet e tyre. Sa herë që u nevojitet, ata i hapin menjëherë zemrën e tyre Perëndisë dhe

nuk mbajnë me vete asnjë mendim nga e kaluara, diçka të paramenduar, apo mbi të ardhmen, por në mendjet e tyre qëndron vetëm Perëndia. Dikur, mund të kishin mendime shpërçëndruese që godisnin mendjet e tyre, të cilat sidoqofshin davaritëshin si tymi; tani, nuk ka thëngjij për të lëshuar këtë lloj tymi. Nuk ka asnjë frikë apo dyshim tek ata, asgjë që mund të ketë lidhje me gjendjen e tyre në tërësi, apo me ndonjë gjë të veçantë në ta. Vajosja e të Shenjtit i mëson në çdo orë të ditës çfarë duhet të bëjnë dhe çfarë duhet të flasin. Prandaj, nuk u duhet as të shqetësohen për ndonjë gjë. Kështu ata janë të liruar nga tundimi, edhe pse tundime të shumta fluturojnë mbi kokat e tyre, ata nuk ndikohen. Në çdo kohë, shpirti është i njëllotë dhe i qetë, zemra e tyre është e palëkundur dhe e pashqetësuar. Paqja që kanë, e cila rrjedh si lumë në ta, tejkalon çdo njohuri dhe gëzohen me një gëzim të patregueshëm dhe të lavdishëm. Ata janë të vulosur nga Fryma për ditën e shpengimit, duke patur dëshmimin brenda tyre se ata i pret kurora e drejtësisë, të cilën Zoti do t'jua japë atë ditë.”

“Këtu nuk quhet fëmijë i djallit ai që akoma nuk është përtërirë në dashurinë e Tij, përkundrazi, cilido që ka një besim të fortë në Perëndinë, se me anë të meritave të Krishtit, mëkatet e tij janë të falura dhe është fëmijë i Perëndisë dhe nëse ai banon në Krishtin, është trashëgimtar i të gjithë premtimeve. Por në asnjë farë mënyrë nuk duhet të hedhë poshtë guximin, apo të mohojë besimin që ka marrë, për shkak se ai është i dobët, apo sepse është i provuar me zjarr, duke qënë në këtë mënyrë i rënduar nga tundime të ndryshme.”

“Këtu as nuk duhet të guxojmë të themi, si disa thonë, se shpëtimi i plotë na është dhënë tërësisht menjëherë. Është e vërtetë se ka një punë të menjëherëshme të Perëndisë, siç ka një punë graduale me fëmijët e Tij. Ne kemi, ashtu si edhe e dimë, një re dëshmitarësh,

të cilët kanë marrë në një moment të caktuar bindjen e faljes së mëkateve, apo dhe dëshminë e Frymës së Shenjtë. Por nuk kemi në asnjë dëshmi në asnjë vend, kur një person ka marrë në të njëjtin moment shlyerjen e mëkateve, dëshminë e Frymës së Shenjtë, gjithashtu dhe një zemër të re dhe të pastër.”

“Vërtet që nuk mund ta themi sesi punon Perëndia, por mënyra e përgjithshme sesi Perëndia punon, është kjo: ata të cilët dikur besonin në vetëdrejtësi, se ishin të pasur dhe në bollëk, që nuk kishin nevojë për asgjë, janë tani, me anë të Frymës së Perëndisë, duke zbatuar Fjalën e Perëndisë, të bindur se janë të varfër dhe të zhveshur pa Të. Të gjitha gjërat që kanë kryer në të kaluarën sillen në kujtesën e tyre dhe vendosen në radhë para syve të tyre, kështu që ata të shikojnë zemërimin e Perëndisë mbi ta, dhe të ndjejnë se e meritojnë dënimin e përrjetshëm në ferr. Në fatkeqësinë e tyre ata i thërrasin Perëndisë dhe Ai u tregon se i ka fshirë mëkatet e tyre dhe u hap dyert e mbretërisë së Qiejve në zemrat e tyre, - drejtësi, paqe dhe gëzim në Frymën e Shenjtë. Trishtimi dhe dhimbja largohen nga zemra e tyre dhe mëkati nuk ka më pushtet mbi ta. Ata e dinë se janë të shfajësuar falas me anë të besimit në gjakun e Krishtit dhe kanë paqe me Perëndinë përmes Jezus Krishtit. Ata gëzohen në shpresën e lavdisë së Perëndisë dhe dashuria e Perëndisë është derdhur në zemrat e tyre.”

“Ata pushojnë mbi këtë në paqe për ditë me radhë, apo me javë, apo me muaj të tërë dhe zakonisht kanë mendimin se nuk do ta njohin më luftën. Kjo vazhdon deri në momentin kur një nga ata armiq të vjetër, mëkatet më të thella të tyre, apo ai mëkat që i ka kapur më lehtë (ndoshta zemërimi apo epshi), i mësyjnë sërish, duke i goditur fort për t’i rrëzuar. Më pas vjen frika se nuk do të mund të durojnë deri në fund dhe shpeshherë kanë dyshimin se mos Perëndia i ka harruar, apo nëse

kanë mashtruar veten duke besuar se mëkatet e tyre janë falur. Duke qënë nën këtë re të zezë, sidomos nëse janë duke diskutuar me djallin, e kalojnë tërë ditën në zi për veten e tyre. Nuk zgjat shumë kur vetë Perëndia përgjigjet, duke iu dërguar Frymën e Shenjtë për t'i ngushëlluar e për t'i dëshmuar frymës së tyre vazhdimisht, se ata janë fëmijë të Perëndisë. Atëherë në të vërtetë, janë të urtë dhe të butë dhe të mësueshëm, e bëhen madje si fëmijë.”

“Së pari, tani ata e shohin tokën e zemrës së tyre në realitet, të cilën Perëndia nuk ua kishte zbuluar, që shpirti dhe fryma ka bërë të mos ligështoheshin përpara tij. Tani, ata i shohin të gjitha gjërat e neveritshme të fshehura tek ata, thellësinë e krenarisë, kokëfortësinë e tyre dhe ferrin, e megjithatë tani duke patur dëshminë në veten e tyre. Ju jeni trashëgimtarët e Perëndisë, bashkëtrashëgimtarë me Krishtin edhe në mes të provës së zjarrit, provë e cila vazhdimisht tregon si për paaftësinë për të ndihmuar veten e tyre, ashtu dhe urinë e pashpjegueshme që ndjejnë për t'u bërë në ngjashmëri me Të, në drejtësi dhe shenjtërim të vërtetë.”

“Veç kësaj, Perëndia tregon vëmendje ndaj dëshirës së atyre që kanë frikë prej Tij dhe u jep atyre një mendje të vetme dhe zemër të pastër. Ai vulos tek ata imazhin e Tij dhe vendos mbishkrimin e Tij. Ai i rikrijon në Krishtin Jezus; Perëndia At vjen me Birin e Tij dhe me Frymën e bekuar tek ata, duke e bërë shpirtin e tyre banesën e Tij dhe popullin e sjell në prehjen që mbetet për popullin e Perëndisë.”

Më duhet të vë në dukje që, (1) kjo është paraqitja më e fuqishme që ne kemi bërë deri tani përreth përsosmërisë së krishterë - një paraqitje pa dyshim, e cila është tepër e fortë në më shumë se një rast, ashtu si edhe vihet re në shënimet në shtojcë. (2) Dhe nuk ka asgjë tjetër që t'i kemi shtuar kësaj teme, qoftë në vargje apo

në prozë, që të mos jetë përfshirë në këtë parathënie të gjërave. Në këtë mënyrë, nëse ajo që po mësojmë është e drejtë apo e gabuar, sidoqoftë, është ajo që kemi mësuar që nga fillimi.

A nuk është për t'u çuditur fakti se ky libër, i cili ndërkohë është caq i shtjelluar, i publikuar këtu e njëzet e katër vite më parë, që njerëzit të më kritikojnë fort, sikur të ish doktrinë e re dhe të mos ua kisha mësuar kurrë më parë?

14

Prehja që mbetet

Një përvojë madhore,
e cila merret vetëm me anë të besimit,
e menjëhershme,
e arritshme në këtë moment.

Nuk është e nevojshme të shtoj asnjë nga thëniet e paraqitura në libër, në favor të gjithë kësaj. Është e mjaftueshme të citoj vetëm pjesë të këtij himni, himni i fundit i atij vëllimi:

*O Zot, unë besoj një prehje mbetet
që gjithë populli Yt njeh.
Është një prehje ku kënaqësia e pastër të pushton
dhe ku Ti je e vetmja dashuri.
Prehje në të cilën dëshirat e shpirtit*

janë të gjitha mbi gjërat atje lart;
Vend ku dyshimi, dhimbja dhe frika vend jo,
nuk kanë
nga dashuria e përsosur të nxjerra prej andej
ato janë.

Të lirë nga çdo ngasje e ligë,
(Biri na ka bërë të lirë)
mbi çdo fuqi të së keqes ne shkelim,
me liri të lavdishme ne po ecim.

Në jetë të sigurt ne jemi,
mbi vdekjen, tokën dhe ferrin ne ngrihem;
gjejmë, në përsosjen e dashurisë,
Parajsën e shumë kërkuar.

Oh, sikur këtë prehje të njihja,
Të besoja dhe të hyja në të!
Tani, tani o Shpëtimtar më jep fuqinë,
dhe të pushoja nga mëkati im!

Hiqe ngurtësinë e zemrës sime,
mosbesimin hiqe;
më jep mua prehjen e besimit,
Shabatin e dashurisë që vjen nga Ty.

Eja, eja tutje o Shpëtimtari im!
Në shpirtin tim zbrit!
Asnjë çast më larg nga krijesa jote mos rri,
Autori im dhe mbarimi im.

*Lumturia që për mua ke përgatitur,
më të mos vonojë;
Eja o shpërblimi im më i madh,
që në krye të herës për Ty unë u bëra.*

*Eja, o At, Bir dhe Frymë e Shenjtë,
dhe më vulosni si banesën Tuaj!
E gjithçka që jam, në Ju të humbasë.
Gjithçka në Perëndinë të humbasë!*

A ka gjë më të qartë sesa kjo, (1) se këtu kemi, gjithashtu, shpëtimin më të plotë dhe më madhor, për të cilin kemi folur ndonjëherë? (2) Dhe të jetë thënë se kjo prehje merret vetëm me anë të besimit dhe ndalet vetëm nga mosbesimi? (3) Dhe për një besim, që sjell shpëtimin dhe i cili jepet në një çast (4) dhe që thuhet se ky çast është tani? Dhe që nuk kemi pse presim në një moment tjetër? Dhe që kjo “tani”, është pikërisht “tani është dita e pëlqyeshme tani, është dita e këtij shpëtimi të plotë?” Dhe, për ta përfunduar, atëherë kur dikush thotë diçka tjetër nga kjo, ky është Ai që po na sjell një mësim të ri?

15

Keqkuptimet rreth termit përsosmëri

Përsosmëria nuk është bamirësi me anë veprash fetare.
Nuk është çlirim nga gabimet njerëzore.

Është shenjtërim tërësor – në trup,
shpirt dhe në frymë.
Është dominimi i dashurisë për
Perëndinë dhe njerëzit.
Të dhënit lavdi Perëndisë me fjalë,
mendime dhe me vepra.

Aty rreth një viti më pas, pikërisht në vitin 1742, publikuam të tjera himne. Duke qenë se debati ishte në kulmin e vet, folëm për gjërat kryesore më shumë se herët e tjera. Edhe himnet e shumta në këtë vëllim trajtojnë pikërisht këtë temë. Po ashtu bëhet edhe në parathënie, e cila e shkurtër siç është, nuk mund të trajtonte të gjithën.

(1) Ndoshta ai paragjykim i zakonshëm që ekziston kundrejt përsosmërisë, mund të ketë të bëjë kryesisht me një keqkuptim, që kanë njerëzit rreth natyrës së saj. Ne me vullnet të plotë dhe vazhdimisht shpallim, se nuk ka një përsosmëri të atillë në këtë jetë, të tillë si heqja e përgjithësisë e të bërit bamirësi dhe mbajtja e të gjithë urdhërimeve të Perëndisë, apo çlirimi nga injoranca, nga të gabuarit, tundimi dhe nga mijëra të meta që i dedikohen faktit të të qënurit prej mishi dhe gjaku.

(2) Së pari, ne e luftojmë dhe nuk e lejojmë, idenë e një përsosmërie në këtë jetë, që nënkupton moskryerjen e të gjitha urdhërimeve të Perëndisë, apo të bërit mirë të gjithë njerëzve sa herë të kemi rast, por sidomos ndaj familjes së besimit. Ne besojmë që, jo vetëm foshnjat në Krishtin, të cilët sapo kanë marrë shpengimin me anë të gjakut të Tij, por edhe ata që rriten në shtatin e njeriut të përsosur, janë të detyruar, që sa herë të kenë mundësinë, për të ngrënë dhe për të pirë verën në përkujtim të Tij, për të parë Shkrimet, duke agjëruar, ashtu dhe me vetëpërmbytje, t'i mbajnë trupat e tyre të

nënshtuar dhe mbi të gjitha, të hapin zemrën në lutjet e tyre, qoftë në fshehtësi apo në bashkësi.

(3) Së dyti, besojmë se nuk ka përsosmëri të atillë në jetë, që nënkupton një çlirim të plotë, qoftë kjo nga padituria apo nga të mos gabuarit, gjëra të cilat nuk janë thelbësore në shpëtim, apo qoftë nga tundimet e ndryshme apo nga të qënurit person me aftësi të kufizuara, me të cilat ky trup i korruptuar pak apo shumë e shtyp shpirtin tonë. Nuk kemi asnjë rast në Shkrime nga ku mund të themi, se ne kemi një qenie njerëzore në enë prej argjile, i cili përbën një përjashtim nga të paturit të meta prej mishit, apo edhe nga padituria e shumë gjërave, apo të imagjinojmë se është dikush, i cili është në gjendje të mos gabojë, apo të mos bierë në tundime të ndryshme.

(4) Po kujt atëherë i referohet fraza “atij të përsosurit”? Ne i referohemi atij, në të cilin është e njëjta mendje që ishte në Krishtin dhe që ecën ashtu siç ka ecur Krishti. Flasim për një njeri që ka duart e pastra dhe një zemër të pastër, apo dikush që është pastruar nga e gjithë ndyrësia e mishit dhe e shpirtit. Për dikë tek i cili nuk ka asnjë gur pengese dhe i cili, rrjedhimisht, nuk kryen mëkat. Për të shtuar diçka më tepër mbi këtë temë; ne kuptojmë nga ajo shprehje në Shkrime, që ai njeri i përsosur është ai në të cilin është përmbushur fjala besnike e Perëndisë kur thotë: “Do t’ju pastroj nga të gjitha ndyrësitë tuaja dhe nga të gjithë idhujt tuaj. Gjithashtu, do t’ju shpëtoj nga gjithë papastërtitë tuaja.” Nëpërmjet kësaj kuptojmë se atë që Perëndia ka shenjtëruar tërësisht, trup, shpirt dhe frymë, atë që ecën në dritë sikurse Ai është në dritë, Ai në të cilin nuk ka kurrfarë errësire; gjaku i Jezus Krishtit Birit të Tij e ka pastruar nga çdo mëkat.

(5) Ky njeri tani mundet t’u dëshmojë të gjithë njerëzve: “Unë jam i kryqëzuar bashkë me Krishtin,

megjithatë nuk rroj unë, por Krishti rron në mua.” Ky njeri është i shenjtë siç është i shenjtë Ai që e thirri të shenjtë në zemër ashtu dhe në gjithë të folurën e tij. Ky njeri e do Zotin, Perëndinë e tij me gjithë zemrën e tij dhe i shërben Atij me gjithë forcën e tij. Ky e do të afërmin e tij dhe çdo njeri tjetër si veten e tij. Por, si Krishti na deshë, edhe ai do, sidomos ata që e keqtrajtojnë dhe e përndjekin, sepse nuk e njohin as Birin, e as Atin. E vërteta është se shpirti i tij është i veshur në dashuri, i mbushur me mëshirë, mirësi, butësi, shpirtmirësi dhe durim. Kështu, jeta e tij është në akord të plotë, e pasuar nga vepra e besimit, këmbëngulja e shpresës dhe shërbesa e dashurisë. Dhe çfarëdo që të bëjë, qoftë në fjalë apo në vepër, i bën të gjitha në emrin e Zotit Jezus, në dashurinë dhe fuqinë e Tij. Me pak fjalë, ai bën vullnetin e Perëndisë në tokë, siç është edhe në qiell.

(6) Ky është njeriu i përsosur, të jetë i shenjtëruar tërësisht, madje të ketë një zemër kaq të zjarrtë për Perëndinë (duke përdorur fjalët e Kryepeshkopit Ushers), sa që i bën të ofrojnë çdo mendim, fjalë dhe vepër, si një flijim frymëror, të pëlqyer për Perëndinë nëpërmjet Krishtit. Çdo mendim i zemrës sonë, çdo fjalë e gojës sonë, çdo vepër e duarve tona, të jetë për të paraqitur lavdinë e Atij që na ka thirrur nga errësira në dritën e Tij të mrekullueshme. O, sikur ne dhe të gjithë ata që e kërkojnë Zotin Jezus me sinqeritet, të bëhemi të përsosur në Atë!

Kjo është doktrina, të cilën ne kemi mësuar që nga fillimi dhe të cilën e mësojmë sot e kësaj dite. Me të vërtetë, duke e parë në çdo pikëpamje dhe duke e krahasuar vazhdimisht me Fjalën e Perëndisë në një anë dhe nëpërmjet përvojës së fëmijëve të Perëndisë në anën tjetër, ne zbuluam më shumë rreth natyrës dhe karakteristikave të përsosmërisë së krishterë. Kështu që, nuk ka asnjë kundërshti ndaj asaj që ne kemi mësuar në

fillim dhe asaj që po mësojmë tani. Koncepti i parë që kishim rreth përsosmërisë së krishterë, ishte të kishe të njëjtën mendje që ishte në Krishtin dhe të ecje ashtu sikurse ka ecur Ai. Të kesh po atë mendje që ishte në Të dhe të ecësh gjithmonë sikurse ka ecur Ai, e thënë ndryshe, të jesh si nga brenda dhe në të jashtmen, tërësisht i përkushtuar Perëndisë; i përkushtuar i tëri, me zemër dhe në jetë. Ndaj të gjithë kësaj, ne kemi të njëjtin mendim si në fillim, pa i hequr apo shtuar asnjë presje.

16

Himnet e Shenjtërimit

Himnet për shenjtërinë në këtë vëllim janë aq të shumta saqë nuk mund të hidhen këtu të gjitha. Këtu janë tre prej tyre.

Shpëtimtarin tim, që më shpëton nga mëkati im, dua ta tregoj

Jezusi është shëruesi yt.

Kur në dashuri të përsosur jam,

*çdo gjë që kam, mundem, apo çka jam,
dua t'i humb.*

*Qëndroj në Fjalën Tënde besnike,
"Shërbëtori do të jetë si i Zoti."*

Jepma atë përfundim plot hir

atë për të cilën Ti jetën dhe.

Më çliro nga çdo ligësi.

Më restauro, më bëj gati për qiellin.

*Nëse Ti nuk më pastron nga të gjitha njollat,
atëherë vuajtjet e Tua dhe besimi im është i
kotë.*

A nuk vdiqe Ti, që unë të jetoja,

Jo më për veten time, por për Ty?

A s'duhet t'ia jap trupin, shpirtin dhe frymën

Atij që për mua dha veten e Tij?

Eja Zotëria im dhe Perëndia im,

Eja dhe merr atë që me gjakun Tënd ke blerë.

Shërbëtorin tënd më shpall,

*Për hir të së vërtetës dhe të mëshirës Tënde
o Zot.*

Emrin Tënd të lavdishëm tek unë shenjtëro!

Më bëj tëndin tani, në këtë moment!

Dhe më ndrysho e tërësisht më pastro.

Veç për Ty të jetoj dhe për Ty të vdes.

Faqja 80

I zgjedhur nga bota, nëse tani qëndroj,

i stolisur nga drejtësia Hyjnore qëndroj!

Nëse në tokën e premtuar unë shkoj,

Ty Shpëtimtarin tim të deklaroj.

Frymën shenjtëruese mbi mua derdhe,

*të më shuajë etjen dhe nga mëkati të më
pastrojë,*

Tani o Shpëtimtari im shiun e Hirit Tënd lësho,

Dhe më bëj të bardhë borë.

Pastromë nga çdo njollë,

idhujt larg prej meje hidhi.

Pastromë prej çdo mendimi të lig

*dhe nga ndotja e egoizmit dhe e krenarisë.
Urrretjen që vjen nga mendja e mishit
prej meje njëherësh ta heqësh.
E më jep zemër të butë, të bindur dhe të pastër,
me besim dhe me dashuri.*

*Oh sikur tani prej mëkatit të isha çliruar,
e që Fjala Jote thellësisht ta vërtetojë,
e të hyj në prehjen e premtuar
Kanaani i dashurisë Tënde të përsosur!*

*Le të marrë shtatin e përsosmërisë!
Mos më lër të bie në asnjë tundim.
Të shoh se jam asgjë.
E se Krishti është gjithçka, në çdo gjë.
Faqja 258*

*O Zot, e besoj veprën Tënde të Hirit
e përsosur për shpirtin tim.
Shpirti i atij që sheh fytyrën Tënde
është i pastër.
Fryma e tij është e plotësuar.*

*Me anë të fjalës Tënde ne jemi të shëruar,
nga çdo sëmundje.
Të shpëtuar, në shëndet të plotë jemi
ripërtërirë,
për një shenjtërim të plotë.*

*Ky njeri ecën në lirinë e lavdishme,
tërësisht i vdekur ndaj mëkatit.
E vërteta, Biri e kanë bërë të lirë,
dhe ai është në të vërtetë i tillë.*

*Kudo e kurdoherë shpirti i tij lavdinë Tënde
pasqyron,
shpirti i tij plotësisht i përtërirë,
i stolisur me drejtësinë Hyjnore,
të veshur, të mbushur me Perëndinë.*

*Kjo është ajo prehje, jetë, paqe
për të cilën të gjithë njerëzit e tu flasin.
Dashuria është lidhja e përsosmërisë,
Dhe shpirti i tyre është i mbushur i tëri
me dashuri.*

*O këngë e gëzueshme e Ungjillit të Hirit!
Krishti tek unë do të shfaqet.
Edhe unë, po, dhe unë do ta shoh fytyrën e Tij
E i shenjtë që këtu do të bëhem!*

*Shtëpisë prej argjile për vizitë Ai i shkon,
Shtëpinë e tij të ardhme Ai përkund.
O Zot, a nuk do të vish, në këtë ditë të gëzuar,
O, eja në tempullin Tënd!*

*Eja, eja o Perëndi, Vetën më zbulo,
E mbush zbrastësinë e madhe tek unë.
Vetëm Ti e plotëson shpirtin tim:
Eja, o eja o Perëndia im, o Perëndia im!*

*Bëji realitet, bëji realitet dëshirat e mia më të
mëdha,
të mëdha pa kufi!
Më jep, më jep ato që shpirti të kërkon,
ato, të gjitha ato që janë në Ty!*

Faqja 208

17

Pyetje dhe Përgjigje mbi Doktrinën e Shenjtërimit

Çfarë është?

Kur merret?

Mbështetja e Shkrimit të Shenjtë.

Urdhëri hyjnor.

Shembuj të përsosmërisë së krishterë.

Në datën 25 qershor, të vitit 1744, u zhvillua konferenca e parë. Gjashtë klerikë dhe të gjithë predikuesit tanë ishin të pranishëm. Mëngjesin e ditës së nesërme trajtuam me seriozitet doktrinën e shenjtërimit, apo atë të përsosmërisë. Pyetjet e shtruara atje dhe përgjigjet e përmbledhura janë si më poshtë:

-Ç'do të thotë të shenjtërohesh?

-Të përtërihesh sipas imazhit të Perëndisë, në drejtësi dhe shenjtëri të vërtetë.

-Çfarë duam të themi me fjalën i krishterë i përkryer?

-Të duam Perëndinë me gjithë zemër, me gjithë mendjen dhe me gjithë shpirtin tonë. (Ligji i përtërirë 6:5)

-A do të thotë kjo se ne pastrohemi nga i gjithë mëkati i brendshëm?

-Pa dyshim po; përndryshe, si mund të thuhet se ne jemi të shpëtuar nga të gjitha papastërtitë tona? (Ezek. 36:29).”

Konferenca jonë e dytë u zhvillua në 1 Gusht, të vitit 1745. Të nesërmen në mëngjes folëm rreth shenjtërimit si më poshtë:

-Kur nis shenjtërimi i brendshëm?

-Shfajësimi ndodh në një moment. (Prapëseprapë mëkati mbetet tek ai, por rrënja e të gjithë mëkateve është në të, derisa shenjtërimi tërësor të kryhet tek ai). Që nga ky moment kur merret shfajësimi, vdekja ndaj mëkatis ndodh në mënyrë graduale për besimtarin, ndërsa ai rritet në hir.

-A ndodh shenjtërimi vetëm pak para vdekjes?

-Ata që nuk presin që shenjtërimi i tyre të arrihet më herët, ashtu u ndodh.

-A mundemi të ndodhë më herët?

-Pse të mos e presim më herët? Megjithëse pranojmë se (1) besimtarët përgjithësisht, ata që njohim deri sot, shenjtërimi tek ata është kryer pak para kohës së vdekjes së tyre; (2) dhe se të paktë ishin ata që Shën Pali u drejtohej në letrat e tij si të shenjtëruar; dhe as Pali vetë nuk ishte i shenjtëruar tërësisht, kur shkroi këto letra; megjithatë kjo nuk do të thotë se shenjtërimi nuk është i mundur sot.

-Në ç'mënyrë duhet ta predikojmë shenjtërimin?

-Shumë pak atyre që nuk duan të përparojnë në besim. Por, për ata që ngulmojnë, premtimi i Zotit është rruga; gjithmonë duke i tërhequr, jo duke shtyrë.

Konferenca jonë e tretë u zhvillua në 26 maj, ditën e martë, të vitit 1746. Në këtë konferencë filluam të shikonim me kujdes shënimet e protokolluara të dy konferencave të mëparshme, e bëmë këtë për të parë nëse na duhej të hiqnim apo të shtonim diçka, për të patur një vlerësim më të maturuar për gjërat. Por nuk gjetëm shkak për të ndryshuar ndonjë gjë nga ato për të cilat kishim rënë dakort.

Konferenca jonë e katërt u zhvillua në 16 Qershor të vitit 1747, ishte ditë e martë. Për shkak se disa prej atyre që ishin të pranishëm nuk besonin në doktrinën e përsosmërisë, ramë dakort që ta shikonim me imtësi themelin e kësaj doktrine.

Lidhur me këtë, u shtrua pyetja:

-Sa dakort janë vëllezërit tanë, të cilët mendojnë ndryshe nga ne, me shenjtërimin e plotë?

-Ata pranojnë se, (1) të gjithë duhet të shenjtërohen deri në kohën e vdekjes së tyre. (2) E derisa ajo kohë të vijë, besimtari vazhdimisht rritet në hir, e gjithmonë e më shumë ai përsoset. (3) Gjithashtu, ne gjithmonë duhet të ngulmojmë për këtë dhe po ashtu të nxisim edhe të tjerët.

-Po ne sa dakort jemi me ta?

-Ne pranojmë se është e vërtetë, se (1) shumë prej atyre, të cilët vdiqën në besim, pjesa më e madhe e njohur nga ne, arritën përsosjen në dashuri, vetëm pak para kohës së vdekjes së tyre. (2) Dhe se termi *i shenjtëruar*, përdorej vazhdimisht nga Shën Pali ndaj atyre të cilët ishin të shfajësuar. (3) E vetëm duke përdorur këtë term, ai rrallë herë, për të mos thënë asnjëherë, e përdori, për të thënë, *i shpëtuar nga çdo mëkat*. (4) Rrjedhimisht, kjo nuk është mënyra e duhur që duhet të përdoret për ta thënë atë, pa iu shtuar fjalla *tërësisht, plotësisht*, apo një e barabartë me të. (5) Autorët e frymëzuar vazhdimisht flasin rreth atyre, apo për ata që ishin të shfajësuar, por shumë rrallë rreth atyre, apo për ata që ishin tërësisht të shenjtëruar. (6) Kështu, rrjedhimisht, na bën të flasim, më së shumti, për statusin e të shfajësuarit, por më pak, të paktën në përdorimin e termave të plotë e të qartë, përsa i përket shenjtërimit të plotë.

-Pra, cila është pika për të cilën ne nuk ndajmë të njëjtin mendim?

-Pika është kjo: A duhet të presim afrimin e vdekjes sonë për t'u shpëtuar nga të gjitha mëkatet tona?

-A gjendet ndonjë premtim në Shkrime përsa i përket kësaj,- se Perëndia do të na shpëtojë nga të gjitha mëkatet tona?

-Po, ka: *Ai do ta çlirojë Izraelin nga të gjitha mëkatet e tij. Psa.130: 8. Kjo shprehet më shumë në profecinë e Ezekielit: Do të lëshojë pastaj ujë të pastër mbi ju dhe do të jeni të pastër, do t'ju pastroj nga të gjitha ndyrësitë tuaja dhe nga të gjithë idhujt tuaj. Do t'ju çliroj nga të gjitha ndyrësitë tuaja. 36:25, 29. Nuk ka premtime më të qarta se këto. Dhe pikërisht këtyre premtimeve iu referohet Apostulli kur nxit: Duke i pasur këto premtime, le të pastrojmë veten nga çdo ndotje e mishit dhe e frymës dhe ta përfundojmë shenjtërimin tonë në druajtjen e Perëndisë. 2 Kor. 7:1. Po kaq qartësisht e shprehur gjendet edhe tek ky premtim i lashtë: Zoti, Perëndia yt, do ta rrethpresë zemrën tënde dhe zemrën e pasardhësve të tu, që ti ta duash Zotin, Perëndinë tënd, me gjithë zemër e me gjithë shpirt dhe kështu ti të jetosh.” Ligji i Përtërirë 30:6*

-A mbështet e tërë kjo edhe në Dhiatën e Re?

Po, gjenden vende ku qartësisht janë në mbështetje. Tek e para e Gjonit 3:8. *Prandaj është shfaqur Biri i Perëndisë, për të shkatërruar veprat e djallit. Të gjitha veprat e djallit, të çdo lloj forme, se të gjitha mëkatet janë vepër e djallit. Paralelisht me këtë Shën. Pali pohon: Krishti e ka dashur kishën dhe e ka dhënë veten e vet për të, që ta nxjerrë përpara vetes të lavdishme, pa njolla a rrudha a ndonjë gjë të tillë, por që të jetë e shenjtë dhe e paqortueshme. Efes. 5:25-27.*

Në të njëjtën vijë është edhe pohimi që bën tek Romakët 8, vargjet 3, 4. *Perëndia e dërgoi Birin e Tij, që të përmbushet drejtësia e ligjit në ne, që nuk ecim sipas mishit, por sipas Frymës.*

-A jep Dhiata e Re të dhëna të tjera, që tregojnë se mund të presim shpëtim nga të gjitha mëkatet?

-Sigurisht që po; të thëna më fort të barazvlefshme me pohimet më lart janë të shprehura në lutjet, ashtu dhe në urdhërimet në Dhiatën e Re.

- *Për cilat lutje e ke fjalën?*

- Për lutjet e shenjtërimit të plotë, të cilat nëse nuk do të ishin këto lutje, do të ishte tallje për Perëndinë. Disa nga ato do të ishin: (1) *Na çliro nga i ligu*. Kur kjo ndodh, kur ne çlirohemi nga çdo e keqe, atëherë nuk ngelet asnjë mëkat. (2) *Tani unë nuk lutem vetëm për ta, por edhe për ata që do të besojnë në mua nëpërmjet fjalës së tyre, që të gjithë të jenë një, ashtu si Ti, o At, je në Mua dhe Unë në Ty, kështu edhe ata të jenë një në Ne*. Gjoni 17:20-23. (3) *Unë po i ul gjunjët e mi përpara Atit të Zotit tonë Jezus Krisht ... që t'ju japë ... që duke qenë të rrënjosur dhe të themeluar në dashuri, të mund të kuptoni me të gjithë shenjtorët, se cila është gjerësia, gjatësia, thellësia dhe lartësia dhe ta njihni dashurinë e Krishtit që tejkalon çdo njohuri, që të mbusheni me tërë plotësinë e Perëndisë*. Efes 3:14, etj. *Dhe Perëndia i paqes ju shenjtëroftë Ai vetë tërësisht dhe gjithë fryma juaj, shpirt dhe trup, të ruhet pa të metë për ardhjen e Zotit tonë Jezus Krishti*. 1 Thes 5:23.

- *Cili urdhërim është në këtë vijë?*

- (1) *Jini të përkryer, sikurse Ati juaj që është në qiej është i përkryer*. Mt 5:48. (2) *Ta duash Zotin, Perëndinë tënd, me gjithë zemër dhe me gjithë shpirt dhe me gjithë mendjen tënde*. Mt 22:37. Por nëse dashuria e Perëndisë do të mbushte zemrën, nuk do të kishte më vend për mëkat.

- *Si kuptohet kur thuhet se kjo duhet arritur më përpara kohës së vdekjes?*

- (1) Duke u nisur nga vetë natyra e urdhërimit, që u drejtohet të gjallëve, dhe jo të vdekurve. Prandaj, *ta duash Zotin, Perëndinë me gjithë zemrën tënde*, nuk do të thotë "Ta duash Perëndinë kur të vijë koha e vdekjes tënde" por, *gjatë jetës tënde*.

(2) Nëpërmjet teksteve në Shkrime që e shprehin këtë: (i) *Hiri i Perëndisë iu shfaq gjithë njerëzve dhe na*

mëson të mohojmë pabesinë dhe lakmitë e botës, sepse ne rrojmë me urtësi, me drejtësi dhe me perëndishmëri në këtë jetë, duke pritur shpresën e lume dhe të shfaqurit e lavdisë së të madhit Perëndi dhe të Shpëtimtarit tonë Jezus Krisht, i cili e dha veten për ne, për të na shpënuar nga çdo paudhësi dhe për të pastruar për vete një popull të veçantë, të zellshëm për vepra të mira. Titi 2:11-14; (ii) Ai na ngriti një shpëtim të pushtetshëm, për të treguar mëshirë, ashtu siç iu ishte premtuar etërve tanë, betimin që i bëri Abrahamit, atit tonë, për të na lejuar që, pasi të çlirohemi nga duart e armiqve tanë, të mund t'i shërbejmë pa frikë, në shenjtëri dhe në drejtësi përpara Tij, të gjitha ditët e jetës sonë. Luka 1:69, etj

- A ka në Shkrime shembuj për njerëz që e kanë arritur shenjtërimin e plotë?

- Po, ka. Është Shën. Gjoni dhe të gjithë ata të cilëve iu drejtua: *Në këtë dashuria u përsos në ne, që të kemi guxim në ditën e gjyqit. Sepse sikurse është Ai, po kështu jemi edhe ne në këtë botë*". 1 Gjon 4:17.

- A mundet të më tregosh për një person të tillë, tani ku është ky person që është kaq i përsosur?

Dikush do t'i përgjigjej një pyetjeje të tillë, se edhe po të kishte dijëni nuk do ta thoshte, sepse pyetja jote nuk vjen nga dashuria. Ti je si Herodi, ti kërkon vetëm të gjesh foshnjën dhe ta therësh.

Por përgjigjja jonë është më e drejtpërdrejtë. Ka shumë arsye pse duhet të ketë pak prej tyre. E nëse ka, janë shembuj të padiskutueshëm për ne. Sa parhati (shqetësim) do t'i sillte këtij personi duke e bërë shënjestër për të gjithë për ta qëlluar. Dhe sa e padobishme do të ishte për kundërshtuesit e tij! Se po të mos dëgjojnë Moisiun dhe profetët, Krishtin dhe apostujt e Tij, nuk kanë as për t'u bindur një personi të ngritur prej së vdekurish.

- *A nuk na lejohet të kemi mospëlqim kundrejt atyre që thonë se janë të çliruar nga çdo mëkat?*

- Po, na lejohet dhe kjo ndodh për disa arsye; pjesërisht mospëlqimi ynë ka të bëjë me dashamirësinë tonë për shpirtrat, që të mos lëndohen nga ata që nuk janë ashtu siç thonë se janë. Pjesërisht nga zilia ndaj atyre që flasin për arritje më të mëdha nga tonat dhe pjesërisht mospëlqimi, për këta njerëz, vjen si shkak i ngathësisë sonë si njerëz dhe nga mosgadishmëria e zemrës sonë për të besuar se Perëndia kryen vepra të tilla.

- *Pse të mos vazhdojmë të gëzohemi në besimin tonë, derisa të arrijmë përsosjen në dashuri?*

- Me të vërtetë pyes, "pse"? Përderisa trishtimi i shenjtë që provojmë nuk e heq gëzimin, përderisa edhe kryqi që mbajmë, edhe pse jemi duke marrë pjesë plotësisht në vuajtjet e Krishtit, ngazëllohem nga një hare e pashpjegueshme.

Duket qartë nga këto fragmente, se këto mendime nuk ishin vetëm tonat, të miat dhe të vëllait tim, por edhe të të gjithë atyre predikuesve që kishin lidhje me ne përgjatë viteve 1744, 1745, 1746 dhe 1747. Dhe as nuk më kujtohet që, në ndonjë nga konferencat tona, të kishte ndonjë mospajtimit midis nesh. Edhe nëse kishte ndonjë dyshim rreth atyre që flisnim, nuk çoheshim pa u sqaruar.

18

“Himne dhe Poema të Shenjta”

Çlirim nga të gjitha mëkatet
Merret vetëm me anë të besimit
Jepet në një çast
Të pritet në çdo moment

Në vitin 1749, vëllai im botoi dy vëllime me “Himne dhe Poema të Shenjta.” Për arsye se nuk i kisha lexuar përpara se të botoheshin, gjendeshin pjesë në to që unë nuk i miratoja. Por, miratova pjesët kryesore të këtij kreu. Disa vargje të cilat janë të bashkëngjitura.

*Eja o Zot, në këtë vend shfaqu,
dhe të gjithë veprat e djallit tek unë shkatërro!
Tani, i pamëkat tek unë duku
dhe me një gëzim të përjetshëm më gëzo!
Fytyrën tuaj të bekuar zbullo!
Prezenca juaj është dita e bekuar!*

(Vëll. 1, f. 203)

*Nxito, eja më shpëto,
këtë moment pushto!
Frymën time endacake mblidhe në shtëpi të vij,
në paqen tënde të përsosur më ruaj Ti.*

*Vuajtjet e bredhjes më të mos provoj,
në tërë botën mbarë!
Të burgosurin tënd dashuria jote ta arrestojë,
dhe në Perëndinë më mbaj!*

(f. 247)

*Të burgosurit liro, paqen Tënde na dhuro!
Dhe tërë vuajtjet dhe mëkatet menjëherë do të pushojnë.
Le të ndodhë tani! Kërkesat tona prano,
Çlirimtari dhe Ngushëlluesi tani Ti je!*

(Vëll. 2, f. 124)

*Nga ky mëkat i lindur më çliro,
zgjedha tani mbi mua të thyhet;
I yti përjetë të jem!
Bashkëpunëtor i natyrës Tënde të përsosur
tani më bëj.
Krijesë të re, i pamëkat të jem.*

(f. 156)

*Më kthe, më kthe tani o Zot!
E shpirti im nën zgjedhën Tënde të jetë!
Më lër tani perlën të gjej,
E një zemër të butë e shpirt të qetë.*

*Qetësoje, qetësoje shpirtin tim të shqetësuar!
Prehjen e dytë të përftoj!
Një herë e përgjithmonë nga veprat e mia pushuar,
I plotë, i shenjtëruar.*

(f. 168)

*Në këtë ditë të hirit eja,
mbretëria e qiellit brenda meje të hyjë!
Me fuqinë e lavdishme na mbush,
farën e mëkatit prej meje hiq.*

(f. 162)

*Eja i dashur Qengj, për mëkatarët therrur,
sill tek unë përroin pastrues.
Çdo njollë të pastrojë,
gjaku Yt i fuqishëm.*

*Oh, lëre thellë të rrjedhë!
Si mëkati, thellë të hyjë,
çdo frymë të plagosur tërësisht shëro,
E gjithë lebrozët pastro!*

(f. 171)

*Të burgosur të shpresës, ngrini kokat,
Shikoni Zotin të shfaqet!
Shikoni! Ai po vjen, me krahët e dashurisë
po fluturon,
çlirimi ynë afron.*

*Shpengimin në gjakun e Tij
të fton të marrësh.
“Ejani tek Unë, tek Perëndia që fal;
Besoni,” - thërret Ai, - “besoni!”*

*Jezus, tek Ty i hedhim sytë,
derisa nga i gjithi mëkati të çlirohemi!
Mos pranoni zgjedhën e tiranit,
prej zinxhirëve të tij lirohuni.*

*Kjo natyrë mbi ne më
nuk do të mbizotërojë
me anë të besimit, fuqinë e Zotit marrim.
Me anë të së cilës përfundimisht nga mëkati
do të çlirohemi.*

(f. 188)

*Jezus, jeta jonë, shfaqu në ne!
Ne vdekjen Tënde përditë provojmë.
Si plotësonjësi ynë tregohu,
Fryma Jote le të na gjallërojë!*

*Të fshehtat e thella na zbulo,
Dhuratën e dytë na jep.
Veten Tënde të lavdishme brenda meje zbulomë,
e çdo zemre që Ty të pret.*

(f. 195)

*Në të kemi paqen, në Të kemi fuqinë!
Të ruajtur nga hiri i Tij ne jemi gjatë orës së mbrapshtë
e nga çdo tundim na ruan, për të treguar shpëtimin
e Tij të madh, plotësinë e dashurisë së Tij.*

*Fjalën e mirë na shqipto dhe lirinë tonë urdhëro!
Oh Zot, a nuk do të më bekosh mua?
Paqen që ke për ne, tek unë tani vendos,
dhe hap dyert e Qiellit, o dashurinë, në zemrën time!*

(f. 324)

Tirazhi i dytë i këtyre himneve doli në vitin 1752 pa asnjë ndryshim, përveç disa gabimeve gjatë përgatitjes për botim.

Isha më i gjerë në këto pjesë, sepse, që këtu duket, përtej çdo qortimi, se deri më sot, unë dhe vëllai im kemi pohuar se, (1) përsosmëria e krishterë është dashuria për Perëndinë dhe për të afërmin dhe kjo do të thotë të jesh i shpëtuar nga çdo mëkat. (2) E gjitha kjo merret vetëm me anë të besimit. (3) Jepet përnjëherë, në një çast. (4) Ne duhet ta presim në çdo moment, jo afër vdekjes sonë se tani është koha e pëlqyer, sot është dita e shpëtimit.

Mendime rreth përsosmërisë së krishterë

Çfarë përfshin?

Çfarë nuk përfshin?

Shikim i përgjithshëm.

Në konferencën e vitit 1759, duke ndierë rrezikun se diçka mund të hynte fshehtas mes nesh për shkak të mendimeve ndryshe, me seriozitet e konsideruam sërish doktrinën e përsosmërisë. Jo shumë kohë pas kësaj publikova “Mendime rreth përsosmërisë së krishterë,” ku fillonte kështu:

“Ky shkrim nuk ka për synim të shuajë kureshtjen e askujt. Nuk ka as për synim të mbrojë vetveten me çdo kusht, duke kundërshtuar ata që ziejnë përbrenda vetes dhe që e përqeshin këtë doktrinë. Jo, nuk është shkruar as për t’ju përgjigjur shumë kritikave kundër saj, qofshin të bëra edhe nga njerëz seriozë. Synimi i vetëm është të shpreh mendimet e mia mbi këtë temë dhe për të thënë, në pikëpamjen time se çfarë përfshin përsosmëria e krishterë dhe çfarë nuk përfshin ajo. Gjithashtu edhe për të shtuar disa mendime dhe udhëzime praktike në lidhje me temën në fjalë.

“Ashtu si të tëra këto mendime u dhanë në fillim, në formë pyetje dhe përgjigje, do të vazhdoj të përdor të njëjtin format. Këto mendime janë po ato që kam pasur për më shumë se njëzet vjet.

Çfarë është përsosmëria e krishterë?

“Të duash Perëndinë me gjithë zemrën, mendjen, shpirtin dhe forcën tënde. Kjo do të thotë se asnjë karakter i gabuar, asgjë në kundërshti me dashurinë, nuk ka

më vend në shpirtin tonë; e të gjitha mendimet, fjalët dhe veprimet tona të udhëhiqen nga dashuria.

A mundesh të pohosh se në këtë përsosmëri nuk përfshihen të metat që kemi, padituria jonë dhe gabimet tona?

Unë vazhdimisht e pohoj atë dhe gjithmonë e kam pohuar.

Po si mund të themi se çdo mendim, fjalë dhe vepër e jona, duhet të udhëhiqet nga një dashuri e pastër, e prapë të themi se në të njëjtën kohë njeriu është pre e paditurisë dhe i gabimeve?

Nuk shoh asnjë kundërshti këtu. Një njeri mund të udhëhiqet nga një dashuri e pastër dhe ende të jetë i gabueshëm. Në të vërtetë unë nuk pres të jem i lirë nga gabimet në këtë tokë. Jo derisa ky trup i vdekshëm të veshë pavdekshmërinë. Unë kam bindjen se këto janë pasojat e pritshme të të qënurit prej mishi dhe gjaku, godina ku shpirti ynë jeton. Ne veprojmë përmes një sistemi mendor, pikërisht me anë të atyre organeve fizike, të cilat pësuajnë të njëjtën gjë që pësoi e gjithë qenia jonë. Kështu që ne nuk mund t'i shmangemi gabimeve, jo derisa ky trup i korruptueshëm, të veshë të pakorruptueshmin.

Ne do ta çojmë këtë mendim më tutje. Një gabim i bërë në gjykim, mund të rezultojë në një gabim në veprim. Për shembull. Gabimi i z. Direnti në trajtimin e natyrës së sedës duke u nisur nga paragjykime për shkak të arsimimit, solli gabimin e tij kur veshi brezin prej hekuri. Dhe mijëra gabime të tilla që bëhen, madje bëhen edhe nga ata që janë më të fortë në Zotin. E thënë kështu, çdo mendim dhe veprim që buron nga dashuria, kur gabimi bëhet, ai nuk cilësohet si mëkat. Megjithatë, gabimi nuk tolerohet nga drejtësia e Perëndisë, kështu që ka nevojë për gjakun shlyes.

- Cili ishte qëndrimi i të gjithë vëllezërve që u

mblodhën në Bristol, në Gusht, të vitit 1758, rreth kësaj çështje?

- Këto shprehen: (1) Çdo njeri gabon, për sa kohë jeton. (2) Opinioni i gabuar rezulton në veprim të gabuar. (3) Gabime të tilla janë një shkelje e ligjit të përsosur. Prandaj (4) gabime të tilla, nëse nuk do ishte gjaku shlyes, ne do të merrnim dënimin e përjetshëm. (5) Si rrjedhim, më të përsosurit kanë nevojë për veprën e Krishtit, madje edhe për shkeljet e sotme dhe ata lutën, si për vete ashtu edhe për vëllezërit: “Na fal fajet tona.”

Kjo hedh dritë për atë që ndryshe ne e quajmë të pashpjegueshme dhe përkatësisht, ata të cilët nuk ofendohen, kur ne flasim për gradën më të lartë, dashurinë, e prapëseprapë nuk duan të dëgjojnë përreth të jetuarit pa mëkat. Arsyeja është se ata e dinë që çdo njeri gabon, si në veprime ashtu edhe në gjykim. Por këta nuk dinë dhe as nuk vërejnë, se kjo nuk përbën mëkat, kur dashuria është parimi udhëheqës i veprimit.

- *Megjithatë, nëse ata bëjnë jetë pa mëkat, a nuk do ta përjashtonte kjo domosdoshmërinë për një Ndërmjetës? Së paku, a nuk do të ishte ky tregues i qartë se ata nuk kanë nevojë për Krishtin si prift i tyre?*

- Kurrsesi! Këta kanë nevojë për Krishtin më shumë se kushdo tjetër, si dhe për një varësi të plotë në Të. Sepse Krishti nuk e jep jetën e Tij atyre që janë të ndarë nga Ai, por atyre që janë në Të dhe ecin me Të. Prandaj, fjalët e Tij janë të vërteta për të gjithë, në çfarëdo gjendje të hirit qofshim: “Sikurse shermendi nuk mund të japë fryte nga vetja, po qe se nuk qëndron në hardhi, ashtu as ju, nëse nuk qëndroni në mua”, “sepse pa mua (ose të ndarë prej meje) ju nuk mund të bëni dot asgjë.”

Në çdo gjendje qofshim ne, nevoja jonë për Krishtin qëndron në këto: (1) çdo hir që marrim, është një dhuratë falas prej Tij. (2) Ne marrim hir prej veprës

së Tij, vetëm për shkak të çmimit që Ai pagoi. (3) Këtë hir ne e kemi, jo vetëm prej Tij, po edhe në Të. Sepse përsosja jonë nuk ndodh si ajo e një peme, e cila rritet në sajë të limfës së rrënjës së vet, por siç u tha më parë, përsosja jonë është si ajo e një shermendi, që kur është e lidhur me hardhinë, ajo lëshon fryt; por e ndarë prej saj, thahet dhe vyshket. (4) Të gjitha bekimet tona, qofshin ato të përkohshme, frymërore dhe të përjetshme, na jepen në sajë të ndërmjetësimit të Atij, gjë e cila është një degë e shërbesës së priftërisë së Tij, shërbesë për të cilën kemi nevojë të gjithë. (5) Edhe më të mirët ndër ne, janë në nevojë për shërbesën e priftërisë së Krishtit, që të shlyejë mëkatet e tyre, të metat e tyre (ashtu si thonë me të drejtë disa) gabimet që bëjnë në gjykim dhe në të vepruar dhe për mangësitë e ndryshme që kanë. Sepse të gjitha këto janë shmangie ndaj ligjit të përsosur dhe për pasojë, është nevoja për veprën shlyese. Megjithatë, fakti se për ne nuk quhen posaçërisht mëkate, vjen nga fjalët e Shën. Palit: “Ai që do, e ka përmbushur ligjin; sepse dashuria është përmbushja e ligjit” Rom. 13:10. Gabimet, ashtu si dhe çdo e metë tjetër, të cilat ndodhin si pasojë e gjendjes së korrumpuar të mishit, nuk janë në kundërshtim me dashurinë, kështu as që nuk janë mëkat, sipas Shkrimeve.

“Dëshiroj të shpjegojmë më shumë për këtë temë: (1) Nevoja për shlyerjen e mëkateve me anë të gjakut, nuk është vetëm për ato mëkate, drejtësisht të quajtura ashtu (të cilat janë shkelje me vullnet të një ligji të njohur), por edhe për ato mëkate, padrejtësisht të quajtura kështu (të cilat janë shkelje të ligjit Hyjnor, në dijeni apo jo). (2) Unë nuk besoj se ka përsosmëri të atillë në këtë jetë, që përjashton këto shkelje të pavullnetshme, shkelje, të cilat unë i konsideroj si pasojë natyre e padijes sonë dhe gabimeve të pandashëm nga të qenët i vdekshëm. (3) Prandaj *përsosja pa mëkat*

është një frazë që unë nuk e përdor, duke mos dashur këtu të dukem sikur po kundërshtoj vetveten. (4) Unë besoj se një njeri i mbushur me dashurinë e Perëndisë, është ende në rrezik për të bërë shkelje në mënyrë të pavullnetshme. (5) Të tilla shkelje ju mund edhe t'i quani mëkate, por për arsytet e mësipërme që nxora, unë nuk i quaj mëkat.

- *Çfarë këshille do t'ju jepje atyre që i konsiderojnë mëkat dhe atyre që nuk i konsiderojnë si të tilla?*

- Ata që nuk i konsiderojnë mëkat, të mos mendojnë ata, apo qoftë edhe të tjerë si ata se janë në atë gjendje sa munden të qëndrojnë përpara një drejtësie të pafundme pa një Ndërmjetës. Ndryshe, kjo tregon ose injorancën e tyre të thellë, ose krenarinë dhe mendjemadhësinë më të madhe.

Ata, që i konsiderojnë mëkat, të bëjnë kujdes e të mos ngatërrohen në dallimin e këtyre mangësive si mëkat, që të jenë me të drejtë të quajtura ashtu. Po si ta shmangin ngatërresën? Si do ta bëjnë dallimin midis këtyre dhe atyre që janë apo nuk janë mëkat, meqënëse të gjitha quhen njëherazi të mëkatshme? Druaj shumë se po të lejojmë çdo mëkat të pajtueshëm me përsosmërinë, të pakët do të jenë ata që do t'u vënë kufi ideve të tyre, lidhur me ato mangësi, të cilave vetëm emri do t'u mbetet si të tilla.

- *Por si mundet rreziku për të gabuar të shkojë me dashurinë e përsosur? A nuk është një person i përsosur në dashuri nën ndikimin e këtij rreziku? Dhe a mund të bëhet ndonjë gabim nga një dashuri e pastër?*

- Përgjigjja ime është: (1) Shumë gabime mund të bëhen edhe kur kemi dashuri të përsosur. (2) Disa prej këtyre gabimeve rrjedhin pa dashur prej saj. Me këtë dua të them, vetë kjo dashuri mund të na shtyjë të gabojmë. Ajo dashuri e përsosur për të afërmin tonë, që buron prej dashurisë së Perëndisë, e cila nuk dyshon për

keq, i beson të gjitha dhe i shpreson të gjitha. Pikërisht, kjo prirje e dashurisë, pa menduar të keqen, gati për të besuar çdokënd dhe që shpreson më të mirën për të gjithë njerëzit, mund të na bëjë të mendojmë mirë për dikë më shumë nga ç'është në të vërtetë. Ky është një rast i gabimit, gabim që aksidentalisht rrjedh prej kësaj dashurie të përsosur.

Si të shmangim që të mos e caktojmë standardin e përsosmërisë tepër lart dhe jo shumë ulët?

- Duke i qëndruar besnik Biblës dhe duke e caktuar aq lart sa Shkrimet e caktojnë. Nuk është as më lart e as më ulët sesa kaq, - dashuri e pastër për Perëndinë dhe njerëzit. Të duam Perëndinë me gjithë zemrën dhe me gjithë shpirtin tonë dhe të afërmin tonë si vetveten. Të jetë kjo dashuri që drejton zemrën dhe jetën, duke u shtrirë në të gjithë natyrën tonë, në fjalët dhe në veprimet tona.

- Supozojmë se dikush e ka arritur këtë, a do ta këshillonit ju që ai të fliste për të?

- Së pari, do të jetë e vështirë që ai të mos flasë e të përmbajë veten, zjarri do të digjej flakë në të. Flaka e dëshirës në të për të treguar për mirësinë e Zotit që e merr atë me vete si një përrua vërshues. Por, pas kësaj ai mundet dhe do të ishte e këshillueshme, që të mos u fliste për të atyre që s'e njohin Perëndinë (ka shumë mundësi se kjo vetëm do t'i nxisë ata të kundërshtojnë dhe të shajnë Zotin). Por as dhe të tjerëve, pa pasur ndonjë arsye të veçantë pa një arsye për të bërë mirë. Dhe më pas duhet të ketë kujdes, veçanërisht të mos duket mburravec. Të flasë me përulësi dhe me respekt të thellë, duke i dhënë të gjithë lavdinë Perëndisë.

- Po a nuk do të ishte më mirë të heshtte, e të mos fliste aspak për të?

- Duke heshtur, ai mund të shmangë shumë dhimbje, të cilat normalisht do të shkaktoheshin si rrjedhim

i shpalljes, madje edhe midis besimtarëve, se çfarë ka bërë Perëndia në të. Nëse ky person do të dëgjonte njerëzit, për pasojë ai do të qëndronte vërtet i heshtur. Por kjo nuk do të bëhej me ndërgjegje të pastër, sepse pa dyshim ai duhet të flasë, nuk do të heshtë. Një njeri nuk e ndez qiririn, që më pas ta vendosë nën babunë; dhe aq më pak një Perëndi i gjithëditur. Ai nuk ngrë një përmendore për fuqinë dhe dashurinë e Tij, e më pas t'ia fshehë atë gjithë njerëzimit. Përkundrazi, Ai e bën për të qenë një bekim për ata me zemër të thjeshtë. Kështu, Ai nuk ndërton vetëm lumturinë e një personi të vetëm, por edhe frymëzimin dhe inkurajimin e të tjerëve në mënyrë që edhe ata të ndjekin të njëjtit bekim. Vullneti i Tij është që të gjithë ta shikojnë këtë bekim dhe të gëzohen e ta vendosin besimin e tyre tek Zoti. Nuk ka gjë nën qiell që u zgjon dëshirën atyre që janë shfajësuar sesa biseda me ata, për të cilët besojnë, se kanë një përvojë më të fuqishme të shpëtimit që kanë marrë. Kjo do t'ua sillte shpëtimin në një pamje të plotë në mendjen e tyre dhe do t'ua shtonte urinë dhe etjen për të; një e mirë kjo, por nëse ata do të heshtnin, nuk do ta dinin të mirën.

- *Po a nuk ka ndonjë mënyrë sesi mund të shmangen dhimbjet që u shkaktohen zakonisht atyre, të cilët flasin për këtë shpëtim të madh që ata kanë provuar?*

- Ato nuk mund të parandalohen të gjitha, përderisa shumë prej natyrës së vjetër ende qëndron tek besimtarët. Gjithësesi, diçka mund të bëhej, nëse çdonjëri prej predikuesve: a) do të flasë lirisht me të gjithë ata që flasin në atë mënyrë; dhe b) do të punojë që të mos lejojë të ketë një trajtim të padrejtë dhe të keq të atyre, në favorin e të cilëve ka fakte me bazë.

- *Cilat janë këto fakte? Si mund ta dimë me siguri se cili është i çliruar plotësisht nga mëkati?*

- Ne nuk mund ta dimë me siguri të plotë nëse

dikush e ka këtë shpëtim (madje as nëse është i shfajësuar apo jo), përveçse në rastin kur Perëndia do të na lejonte të kemi aftësinë e mrekullueshme për të dalluar frymërat. Po ne e dimë se do të ishte provë e mjaftueshme për çdo njeri me arsye, sa nuk do të linte pak hapësirë për dyshimin e vërtetësisë dhe thellësisë të kësaj vepre, nëse: (1) do të kishim një dëshmi të gjallë të atij ndryshimi të ndodhur, përpara se të thuhej me gojën e tyre. Kjo do të na jepte arsye për të besuar se ai nuk do të gënjente për Perëndinë, por do të fliste vetëm atë që ai besonte me të vërtetë në zemrën e tij. (2) Ky do të jepte të dhëna të qarta për kohën dhe për mënyrën sesi ndodhi ky ndryshim në të, kjo me një të folur të sigurt që nuk do të kundërshtohet dot. (3) Më pas do të dukej se fjalët dhe veprimet e tij do të ishin të shenjta dhe të paqortueshme.

Shkurt, e gjitha përmblihet në këtë se: (1) Unë kam arsye të mjaftueshme për të besuar se ky njeri nuk gënjen; (2) Ai jep dëshmi para Perëndisë. Nuk kam mëkat, po veç dashuri në mua. Lutem, gëzoj dhe e falënderoj pa pushim. Kam një dëshmi të fortë në frymën time, se unë jam plotësisht i përtërirë aq sa ç'kam dëshmi se jam i shfajësuar. Dhe tani, nëse nuk kam pse ta kundërshtoj këtë dëshmi të tillë, kaq të qartë, atëherë s'kam pse të mos besoj tek ajo.

Të kundërshtosh këtë nuk ka vlerë, por unë e di se ka gjëra ku ai njeri gabon. Është e lejueshme për njeriun të gabojë, sepse të gjithë, që kanë një trup njerëzor, gabojnë në sajë të prirjes së tyre ndaj të gabuarit dhe se gabimi në gjykim, ndonjëherë rezulton në veprime të gabuara të tij, megjithatë kujdes i madh duhet treguar që ky lejim të mos keqpërdoret. Një rast i tillë është ky: Edhe kur një njeri është i përsosur në dashuri, mund të gabojë në lidhje me një njeri tjetër dhe mund të mendojë në një rast të veçantë, se ky njeri është më pak

apo më shumë fajtor nga ç'mund të jetë në të vërtetë. Dhe nga kjo mund t'i flasë atij me më pak apo me më shumë ashpërsi nga sa duhet në të vërtetë. Në këtë kuptim (edhe pse ky nuk është kuptimi i parë i dhënë nga Shën. Jakobi), në shumë gjëra ne gabojmë të gjithë. Por kjo kurrsesi, nuk është një fakt, se ky njeri nuk është i përsosur.

- *Po a nuk tregon mjaft fakti se ata befasoheh dhe dridhen nga një zhurmë, nga një rrëzim, apo të ndodhur para një rreziku të papritur?*

- Jo, fakti nuk tregon asgjë, sepse dikush mund të fillojë të trembet, t'i ndryshojë ngjyra e lëkurës, apo të ketë një sëmundje në trup, e ndërkohë shpirti qëndron i qetë tek Perëndia dhe mban një paqe të plotë. Madje, mendja e tyre mund të jetë shumë e shqetësuar, apo ai të jetë tepër i pikëlluar, i hutuar dhe i shtypur nga mundimet dhe vuajtjet, madje deri në agoni, por zemra në këtë kohë kapet pas dashurisë së përsosur të Perëndisë dhe vullneti i tyre është plotësisht i dorëzuar tek Ai. A nuk ndodhi pikërisht kështu me Birin e Perëndisë? A duron dot biri i njeriut një shqetësim, pikëllim, dhe agoni të atillë siç duroi Ai? Dhe prapëseprapë Ai nuk mëkatoi.

- *Po a mundet një njeri me zemër të pastër të parapëlqejë një ushqim të kënaqshëm, ose jo të kënaqshëm; apo të dojë të provojë ndjesi të veçanta kënaqësie, që nuk janë të domosdoshme për atë? Nëse ia lejon vetes, atëherë cili është ndryshimi që ka nga të tjerët?*

- Ndryshimi midis këtyre dhe të tjerëve, për kënaqësinë e ushqimit është ky: (1) Ata nuk ndiejnë nevojën e gjërave të tilla për të qenë të lumtur, sepse burimi i lumturisë së tyre ndodhet në brendësinë e tyre. Këta e shikojnë dhe e duan Perëndinë. Prandaj kanë gëzim gjithmonë dhe në çdo gjë falënderojnë. (2) Ata i përdorin gjërat, po nuk i kërkojnë ato. (3) I përdorin me masë, por kjo jo për hatër të atyre. E thënë kjo

paraprakisht, ne i përgjigjemi drejtpërdrejt. Ky person mund të marrë ushqim të kënaqshëm pa rrezikun që kanë ata që nuk kanë shpëtimin nga mëkati. Ai mundet të parapëlqejë një ushqim të kënaqshëm më shumë se atë jo të kënaqshëm, edhe pse është një ushqim i shëndetshëm, e kjo shërben për të rritur falenderimin, i përkushtuar krejtësisht ndaj Perëndisë që na jep çdo gjë me bollëk dhe për t'i gëzuar. Duke patur këtë parim, ai mund t'i marrë erë një luleje, apo të hajë një vile rrushi, apo të provojë kënaqësi të tjera, të cilat nuk e pakësojnë, por e rrisin kënaqësinë e tij në Perëndinë. Kështu që, as nuk mund të themi se ai që është i përsosur në dashurinë e Perëndisë, nuk është i aftë për martesë tokësore dhe për punët në botë nëse ky person do kishte këtë thirrje, do ishte më i aftë se kurrë ndonjëherë. Ai është i aftë duke qenë se i bën të gjitha gjërat pa u nxituar, pa u shqetësuar, dhe pa u shpërqendruar në frymën e përkushtimit të tij.

- *Por, nëse dy të krishterë kanë fëmijë, si mundën ata të jenë të lindur në mëkat, përderisa asnjë nga prindërit nuk ishte në mëkat?*

- Kjo është e mundshme, por në këtë rast nuk ka probabilitet të jetë. Jam i sigurt se s'ka qenë e se s'do të jetë ndonjëherë e mundshme. Por, duke mos e marrë parasysh këtë, përgjigjja ime është: Mëkati është trashëgimi e detyruar mbi mua, jo nga brezi i tanishëm, por prej atit të parë, Adamit. Në Adamin të gjithë vdiqën, nga mosbindja e njërit, mëkati u shtri tek të gjithë, të gjithë njerëzit, pa përjashtim, që kanë qenë në ijët e tij që kur ai hëngri frytin e ndaluar. Një shembull të mrekullueshëm të kësaj e shikojmë në kopshtari, shartimi i kërcellit të një molle të egër jep fryte të mrekullueshme, por mbille një kokër të këtij fruti dhe cili do të jetë rezultati? Do të prodhohet ajo mollë e zakonshme, ashtu siç ka qenë gjithmonë.

- *Por çfarë bën më shumë një njeri i përsosur nga besimtarët e thjeshtë?*

- Ndoshta asgjë. Pra, mundet që providenca e Perëndisë ta ketë mbrojtur atë nga rrethanat e jashtme. Ndoshta jo dhe aq shumë, megjithëse ai dëshiron dhe digjet për të shpenzuar dhe për t'u shpenzuar për Perëndinë, të paktën, jo nga ana e jashtme. Ai as nuk flet shumë, e as nuk bën shumë. Ashtu si nuk foli shumë as vetë Zoti ynë, as nuk bëri shumë vepra, as vepra aq të mëdha, siç bënë disa nga apostujt e tij. (Gjoni 19:12) Por çfarë atëherë? Kjo nuk tregon se ai s'ka më shumë hir; nga kjo Perëndia i çmon veprat e jashtme. Dëgjoheni Atë: "Në të vërtetë, ju them, kjo vejushë e mjerë ka dhënë më shumë se të gjithë ju." Në të vërtetë, ky i mjerë, me fjalët e tij të varfra ka thënë më shumë nga ju të gjithë. Në të vërtetë, kjo grua e mjerë, që ka dhënë një kupë me ujë të ftohtë, ka bërë më shumë nga të gjithë ju. Oh, ndaloni së gjykuari nga pamja dhe mësoni të gjykoni sipas drejtësisë!

- *Po a nuk flet kjo kundër tij? Unë nuk ndiej ndonjë fuqi as në fjalët e as në lutjet e tij?*

- Jo, nuk flet kundër tij, ndoshta e ke gabim ti. Nuk ke sesi të ndjesh ndonjë fuqi, nëse ndonjë nga këto janë pengesë për ty: (1) Vdekja e shpirtit tënd. Farisenjtë e vdekur frymërisht nuk ndjejnë ndonjë fuqi as në fjalët e Atij që foli si askush tjetër. (2) Ndikimi i ndonjë mëkati për të cilin nuk ka patur pendim, i murosur në ndërgjegje. (3) Paragjykimi i çdo lloji kundrejt atij personi. (4) Mosbesimi yt që është e mundur për të arritur atë gjendje, përreth së cilës ai flet se e ka arritur. (5) Mosgatishmëria për ta besuar apo pranuar atë që Ai ka arritur. (6) Mbivlerësimi apo hyjnizimi që i bën atij. (7) Mbivlerësimi i vetes dhe i aftësisë së gjykimit tënd. Nëse ndonjë nga këto të përket ty, atëherë pse të duket çudi që ti nuk ndjen ndonjë fuqi në ato çka thotë

Ai? Po a ndejnë të tjerët? Nëse po, argumenti yt bie. Dhe nëse nuk ndejnë, po ashtu për ta, a nuk janë një pengesë të gjitha këto? Sigurohu, që asnjë nga këto arsye nuk është në ty, para se të ndërtosh argument mbi atë, edhe atëherë argumentet e tua nuk do të vërtetojnë asgjë tjetër veçse, hiri dhe dhuntitë nuk ecin gjithmonë dorë për dore.

Por ky nuk është ai i krishteri i përsosur që unë kam në mendje. E ndoshta askush s'ka qenë dhe kurrrë nuk ka për të qenë. Sepse mendimet e tua mund të shkojnë më tej; ose të paktën do të jenë afër nga çka Shkrimet thonë. Mund të jenë përtej atyre çfarë Bibla përfshin rreth përsosmërisë, apo sido që të jetë, qoftë diçka që edhe nuk e përfshin. Përsosmëria, sipas Shkrimeve, është: të jesh mbushur me dashuri të pastër në zemrën tënde dhe të jesh i drejtuar nga kjo dashuri në të gjitha fjalët dhe veprimet e tua. Nëse në mendimet e tua ajo është diçka më shumë apo më pak, atëherë nuk është sipas Shkrimeve dhe atëherë nuk është çudi që një i krishterë i përsosur sipas Shkrimeve nuk është sipas mendimeve të tua.

Kam frikë se të shumtë janë ata që pengohen këtu. Këta shtojnë shumë gjëra në listë sipas dëshirës, të cilat nuk janë sipas Shkrimeve, por sipas imagjinatës së tyre, sesi duhet të jetë përsosmëria tek një njeri; dhe janë gati të kundërshtojnë këdo që nuk paraqitet sipas përfytyrimeve të imagjinatës së tyre.

Shumë kujdes duhet të kemi për ta mbajtur vazhdimisht të thjeshtë në sytë tanë këtë, që të jetë sipas Shkrimeve. Dashuria e pastër që mbretëron e vetme në zemrën dhe në jetën tonë, kjo është në tërësi ajo çka është përsosmëria sipas Shkrimeve.

- *Kur është momenti që një njeri të mund të pohojë se e ka arritur këtë?*

- Kjo ndodh, pasi ai bindet rreth natyrës mëkatare,

vërtet më qartësisht dhe më thellësisht nga sa ishte para marrjes së shfajësimit dhe pasi ka përjetuar një vdekje graduale të kësaj natyre, ai përjeton një vdekje totale ndaj mëkatit, si dhe një ripërtëritje të plotë në dashurinë dhe në imazhin e Perëndisë. E gjitha kjo shprehet me një gëzim të përhershëm të tij, duke u lutur pa pushim dhe në çdo gjë ecën me falenderim. Kjo nuk do të thotë se të ndjerit vetëm dashuri dhe jo mëkat përbën fakt të mjaftueshëm. Disa këtë përjetim e kanë njohur kohë përpara se shpirti i tyre të përjetonte përtëritjen e plotë. Askush të mos mendojë se puna është përfunduar, derisa ai të ketë dëshminë e Frymës, duke qenë ai dëshmitar i shenjtërimit, po aq bindshëm sa ishte për shfajësimin e tij.

- Po nga se binden disa, të cilët mendojnë se e kanë arritur të tillë shenjtërim, kur ata në të vërtetë nuk janë?

- Kjo bindje vjen sepse ata gjejnë duke patur parasysh të gjitha shenjat e mëparshme, por vetëm një pjesë e tyre, apo duke u mbështetur mbi ato shenja të paqarta. Por unë nuk njoh asnjë rast, që të ketë parasysh të gjitha këto shenja dhe prapë të jetë mashtruar rreth kësaj çështjeje. Besoj se nuk ka kurrkund në botë një të tillë. Nëse ndonjë ka një bindje të thellë dhe të gjithanshme, mbasi është shfajësuar, për lindjen në mëkat, prej natyre; edhe më pas ai të ketë përvojën e vdekjes graduale totale ndaj mëkatit, e mbas kësaj, të njohë ripërtëritjen e plotë sipas imazhit të Perëndisë, e nëse ndaj këtij ndryshimi, shumë herë më i madh sesa ndryshimi i përjetuar në shfajësim, t'i shtohet një dëshmi e qartë dhe e çiltër për këtë ripërtëritje, në këtë çështje unë e gjej të pamundur që tek ky person të ndodhë që të mashtrohet, kjo është aq e pamundur sa është që Perëndia të mund të gënjejë. Dhe nëse ky person, të cilin unë e di që bazohet mbi të vërtetën, le të

më dëshmojë për këto, e unë nuk do ta rrëzoj dëshminë e tij, pa patur arsye të mjaftueshme.

- A ndodh kjo vdekje, dhe kjo ripërtëritje në dashuri, në mënyrë graduale apo të menjëhershme?

- Një njeri mund të jetë duke provuar vdekjen për ca kohë; sidoqoftë ai nuk e njuh vdekjen përfundimtare, derisa shpirti i tij lë trupin; dhe pikërisht prej këtij momenti, ai fillon të jetojë në jetën e përjetshme. Në të njëjtën mënyrë, njeriu mund të përjetojë vdekjen ndaj mëkatit për një farë kohe; e prapë nuk ka vdekur tërësisht ndaj mëkatit, derisa mëkati nuk ndalon prej shpirtit të tij; e pikërisht në këtë moment ai fillon të jetojë jetën e dashurisë. Ashtu si dhe procesi i shndërrimit të trupit të vdekur është i një lloji tjetër më madhështor se ai i mëparshmi, dhe deri atëherë, ne nuk mund ta marrim dot me mend sesi do të jetë; kështu edhe me ndryshimin që ndodh, kur shpirti vdes ndaj mëkatit, është krejt i një lloji tjetër, më madhështor se ai më parë dhe asnjëri nuk mundet ta marrë me mend sesi është, derisa ai vetë ta ketë përjetuar. Sidoqoftë, ai vazhdon të rritet në hir, në njohjen e Krishtit dhe në dashurinë dhe imazhin e Perëndisë; dhe do të vazhdojë ta bëjë këtë, jo vetëm deri në vdekje, por gjatë gjithë përjetësisë.

- Çfarë mund të bëjmë për të pritur që këto ndryshime të ndodhin dhe tek ne?

- Jo duke patur një mospërfillje e duke i bërë gjërat shkel e shko, apo me një pritmëri për tace, por me anë të një bindje aktive e universale, duke treguar zell në mbajtjen e të gjitha urdhërimeve, me vigjilencë dhe në mundime, me vetmohim, duke marrë kryqin e vet çdo ditë, po ashtu me lutje të zellshme dhe me agjërime, me një kujdes të madh ndaj të gjithë dekreteve të Perëndisë. E nëse ndonjë do të guxonte për ta arritur këtë në ndonjë mënyrë tjetër (apo për ta mbajtur pasi e ka arritur, apo pasi e ka njohur këtë jetë në masën

më të madhe të saj), ai veç mashtron veten e tij. Është e vërtetë se ne e marrim këtë me anë të një besimi të thjeshtë; por Perëndia nuk e jep, e nuk do të na e japë këtë lloj besimi, po të mos e kërkojmë atë me zellin më të madh, në atë mënyrë që Ai e ka paracaktuar.

Ky gjykim u jep përgjigje atyre që pyesin përse kaq pak njerëz e kanë marrë të tillë bekim. Shiko sa shumë persona po e kërkojnë atë në këtë mënyrë; dhe kështu do të marrësh përgjigje të mjaftueshme.

Lutja në veçanti është ajo që mungon. Cili vazhdon të ngutet këtu? Cili është ai që përleshet pikërisht për këtë gjë? Pra, “ju nuk keni, sepse nuk keni kërkuar akoma, apo ngaqë kërkonit keqazi,” që do të thotë, të kërkojë të përtërihesh para se të vdesësh. *Para se të vdesësh!* A do të kënaqte kjo? Mos i laj duart me kaq, por kërkoje përtëritjen për tani; kërkoje sot, ndërsa thuhet sot. Mos e quaj këtë sikur po i përcakton kohën Perëndisë! S’ka dyshim se e sotmja është koha e Tij, siç është dhe e nesërmja. Nxito, o njeri, nxito! Lejo që

*Shpirti yt të shpërthejë nga një dëshirë e fortë
Lumturinë e përsosur të provojë;
Zemra që digjet e gjitha në zjarr të jetë
Për t’u tretur i tëri në dashuri!*

- *Po a nuk mund të kemi vazhdimisht paqe dhe gëzim, derisa të përsosemi në dashuri?*

- Sigurisht që mundemi, sepse mbretëria e Perëndisë nuk është e ndarë brenda vetes, prandaj besimtarët të mos dekurajohen, po të gëzohen gjithmonë në Zotin. Dhe prapë të jenë të munduar prej natyrës së mëkatshme që ende ka pjesë në ta. Është mirë që ne të kemi një ndjesi therrëse për të dhe një dëshirë të fortë për t’u çliruar prej saj. Por kjo duhet vetëm të na nxisë fort për të fluturuar në krahët e Ndhimuesit tonë të fortë, e akoma më

fort përpara drejt synimit, çmimit të thirrjes së lartë që kemi në Krishtin Jezus. Dhe kur ndjenja për mëkatin tonë ndihet së tepërmi, ndjesia për dashurinë e Tij duhet të ndihet akoma më shumë.

- *Si duhet t'i trajtomë ata të cilët mendojnë se e kanë arritur?*

- Testoji me çiltërsi dhe nxiti të luten me zjarr, që Perëndia t'ju tregojë gjithçka që është në zemrën e tyre. Nxitjet më të zellshme që të teprojmë në hir dhe paralajmërimet më të forta për të shmangur çdo të keqe, gjenden kudo në Dhiatën e Re, ndaj atyre që janë në formën më të lartë të hirit. Por kjo duhet bërë me butësinë më të madhe dhe pa treguar ashpërsi, rreptësi, apo egërsi. Duhet të tregojmë kujdes që të mos lejojmë asnjë shfaqje të zemërimit, ftohtësisë apo të përbuzjes. Lëre që i Ligu ta bëjë tundimin, dhe fëmijve të Tij ta kryejnë të këtillë detyrë. Egërsisht, le ta provojmë dhe kështu ta torturojmë që urtësinë e tij të njohim, dhe durimin e tij ta vëmë në provë. Nëse i qëndrojnë besnik hirit që iu është dhënë, ata nuk kanë asnjë rrezik për t'u shkatërruar, por jo nëse ata qëndrojnë në gabim deri në rikthimin e tyre tek Perëndia.

- *Po ç'të keqe bëjmë nëse i tratojmë me ashpërsi?*

- Ata ose janë në gabim, ose nuk janë. Nëse janë, ata shkatërrojnë shpirtin e tyre. Asgjë nuk është e pamundur, e as jo e mundshme. Kjo mund t'i zemërojë ose mund t'i dekurajojë aq shumë, sa t'i bëjë të fundosen për të mos e ngritur më kokën kurrë. Nëse ata nuk gabohen, mund t'i trishtojë ata të cilët Perëndia nuk i ka trishtuar, dhe mund t'i bëjmë të keqen vetes sonë. Sepse me siguri, kush i prek ata, prek beben e syrit të Perëndisë. Nëse me të vërtetë janë të mbushur me Frymën e Tij, duke u sjellë me ashpërsi dhe me përbuzje me ta, është si të sillesh me përbuzje edhe ndaj Frymës së hirit. Gjithashtu, në këtë mënyrë ne ushqejmë dhe

shtojmë hamendësimin në veten tonë dhe shumë prirje të gabuara. Një rast i tillë është: Vetëmjaftueshmëria është kjo, ta bësh veten hetues të të gjithë gjërave, gjyqtar me gjykime përfundimtare rreth gjërave të thella të Perëndisë! A jemi ne të përshtatshëm për këtë punë? A mundemi dot ne të themi në ndonjë mënyrë se deri ku shkon e keqja? Çfarë mund apo çfarë nuk mundet të dalë nga e gjithë kjo? Në të gjitha rrethanat, Çfarë ka të bëjë apo jo kjo me dashurinë e përsosur? A jemi të aftë ne të përcaktojmë se si do të ndikojë kjo në pamjen tonë, në lëvizjet tona, e në tonin e zërit tonë? Nëse e kemi këtë aftësi, nuk duhet të jemi njerëz, e dituria do të vdesë së bashku me ne.

- *Po në qoftë se mosbesimi ynë u sjell pakënaqësi atyre, a nuk do të ishte ky një fakt i pakundërshtueshëm kundër tyre?*

- Varet se çfarë shfaqje ka kjo pakënaqësi e ndjerë. Nëse inatosen, përbën një provë kundër tyre, por nëse trishtohen, nuk përbën provë kundër tyre. Ata me të drejtë duhet të trishtohen, nëse ne nuk besojmë në një vepër të vërtetë të kryer prej Perëndisë, dhe kështu ne i heqim vetes sonë mundësinë për të përfituar prej saj. Dhe ne mund të mos e dallojmë qartësisht inatin nga trishtimi, duke qenë se në dukje gati shfaqen njësoj.

- *Po a nuk është mirë që të zbulojmë se ata të cilët u pëlqen të mendojnë se e kanë arritur, kur në fakt nuk e kanë arritur?*

- Është mirë që këtë kontroll ta bëjmë me butësi dhe dashuri. Por nuk është mirë të festojmë as për këtë. Është krejtësisht e gabuar kur zbulon një rast të tillë, të fillosh e të gëzohesh sikur ke fituar plaçkë të madhe. A nuk do të ishte më mirë të trishtohemi, të shqetësohemi thëllësisht e të derdhim lot për këtë? Kishim dikë që dukej të ishte një provë e gjallë e fuqisë së Perëndisë që shpëton plotësisht, por mjerisht, nuk qe ashtu si

ne shpresonim. Ai është vlerësuar dhe ka lënë për të dëshiruar! Dhe a duhet të jetë ky një rast për t'u gëzuar? A nuk duhet të gëzohemi shumë, më shumë herë, nëse do të zbulonim se ka veç dashuri të pastër në të?

- Por ai është i mashtruar. E çfarë atëherë? Është një gabim pa dëme, ndërkohë që ai nuk ndjen gjë tjetër në zemrën e tij veçse dashuri të pastër. Është një gabim që përgjithësisht jep prova të mëdha të hirit dhe një nivel të lartë të shenjtërimit, ashtu edhe të lumturisë. Ky duhet të jetë rast i një gëzimi të vërtetë për ata që janë të thjeshtë në zemër, jo për gabimin e tij, por për masën e madhe të hirit që për një periudhë e lejon atë gabim. Unë gëzohem që ky njeri gëzohet gjithmonë në Krishtin, përherë duke u lutur dhe duke falënderuar. Gëzohem që ai nuk ndjen ndonjë prirje të mëkatshme, por vazhdimisht ndjen dashurinë e pastër të Perëndisë. Unë përgëzohem kur mëkati është pezulluar për një farë kohe, deri në momentin që të shkatërrohet plotësisht.

- *A nuk është me rrezik që një njeri të jetë i mashtruar në mënyrë të atillë?*

- Jo, jo, për sa kohë ai nuk ndjen mëkat në veten e tij. Rreziku ishte më parë, dhe do të ketë përsëri kur ai të përballet me sprova të reja. Por, për aq kohë sa ai ndjen veç dashurinë që frymëzon mendimet, fjalët dhe veprimet e tij, ai nuk është në asnjë rrezik. Ai jo vetëm që është i lumtur, por edhe i sigurt, nën hijen e të Plotfuqishmit dhe për hir të Perëndisë, lëre të ecë në dashuri sa të mundet. Ti ndërkohë, bën mirë ta paralajmërosh për rrezikun që do të vijë, në qoftë se dashuria e tij do të ftohet dhe mëkati do të rigjallërohej; madje edhe për rrezikun e humbjes së shpresës, duke menduar se, për shkak se ai ende nuk e ka arritur, nuk do t'ia dalë mbanë kurrë ta arrijë një ditë.

- *Por sikur asnjë të mos e ketë arritur ende? Po*

sikur të gjithë ata që kanë menduar se e kanë arritur, të mos e kenë arritur, e kështu mashtrojnë vetveten?

- Më bind për këtë, e unë nuk do të predikoj më për të. Më kupto drejt. Unë nuk ndërtoj doktrina mbi këtë gjë apo mbi ndonjë person. Kushdo mund të mashtrohet, dhe unë nuk lëviz nga vendi. Por, nëse ende nuk ka njerëz të bërë të përsosur, atëherë Perëndia nuk më ka dërguar të predikoj përsosmërinë.

Po jap një rast të ngjashëm. Për shumë vite kam predikuar: Paqja e Perëndisë tejkalon çdo njohuri. Më bind se kjo fjalë është pa forcë, që gjatë gjithë këtyre viteve asnjë njeri nuk e ka njohur këtë paqe dhe se nuk ka dëshmi reale të kësaj deri më sot dhe unë nuk kam për ta predikuar më.

- Oh, por njerëz të ndryshëm kanë vdekur me këtë paqe. Ndoshta po, por duhet dëshmi reale për këtë. Me të vërtetë që nuk mundem të them me siguri të plotë se ky apo ai person është një dëshmi, por në qoftë se do të isha i bindur se nuk do kishte asnjë të tillë, duhej t'i kisha larë duart me këtë doktrinë.

- Ju më keqkuptoni. Unë besoj se disa prej të cilëve vdiqën në këtë dashuri, e shijuan atë shumë kohë më parë se të vdisnin. Por nuk isha ende i bindur për dëshminë e tyre të mëparshme si të vërtetë deri vetëm pak para kohës së vdekjes së tyre.

Ju nuk kishit bindje të plotë atëherë, si dhe një siguri me baza reale e të pranueshme, të cilën mund ta kishe patur më parë, një siguri të tillë që të mund të gjallëronte dhe ngushëllonte shpirtin tënd, dhe t'u shërbente të gjitha qëllimeve të tjera të krishtera. Një siguri të tillë mund ta ketë çdo njeri i sinqertë, duke menduar se do të ishte një dëshmi e gjallë, dhe duke biseduar me këtë person për një orë të tërë në dashurinë dhe frikën e Perëndisë.

- *Po çfarë do të thotë kjo, se nëse ka ndonjë që e*

ka arritur apo jo, duke ditur se shumë prej shkrimeve e dëshmojnë këtë?

- Nëse do të isha i sigurt se në Angli kurrkush nuk e kish arritur, atë çka aq qartë dhe me aq vendosmëri është predikuar nga shumë predikues në kaq shumë vende dhe për kaq shumë kohë, duhet të isha me të vërtetë i bindur se ishim gabuar në kuptimin e këtyre Shkrimeve, për pasojë, për kohën e mbetur, do të më duhet të mësoja këtë : mëkati mbetet deri në vdekje.

20

Rrezikshmëria e zellit të tepruar

Në vitin 1762, pati një rritje të madhe të veprimit të Perëndisë në Londër. Shumë prej të cilëve, që deri në atë moment nuk donin t'ia dinin për të gjitha këto, u bindën në veten e tyre për gjendjen e tyre të ulët shpirtërore. Shumë gjetën shpengim në gjakun e Krishtit, jo pak plangprishës u rikthyen dhe një numër i konsiderueshëm njerëzish besuan që Perëndia i kishte çliruar nga çdo mëkat. Duke mos e patur të vështirë të parashihja se djalli do të përpiqej të mbillte egjër midis farërave të grurit, u përpoqa shumë për t'i lajmëruar për rrezikun që do të vinte, veçanërisht në lidhje me krenarinë dhe entuziazmin. Dhe për atë kohë që qëndrova në qytet, kisha arsye të besoj se ata do të vazhdonin në përrulje dhe me një mendje të kthjellët. Por jo shumë kohë pasi isha larguar, shpërtheu entuziazmi. Dy ose tre njerëz filluan t'i merrnin frytet e imagjinatës së tyre si të ishin vepër e Perëndisë, e nga kjo, ata thoshin

se nuk do të vdisnin kurrë dhe me këto ata përpiqeshin t'i bënin edhe të tjerët të besonin të njëjtën gjë. Kjo shkaktoi shumë zhurmë dhe turbullirë. Mënjeherë pas kësaj, të njëjtët njerëz, bashkë me disa të tjerë që bënë tejkalime të tjera me mendjemadhësi, thoshin se ata nuk mund të tundoheshin, se ata nuk duhet të vuajnë më, dhe se ata kishin dhuntinë e profecisë, si dhe atë të dallimit të frymërave. Me kthimin tim në Londër në vjeshtë, disa u qortuan, të tjerët e mbajtën veten si të paqortueshëm. Gjatë kësaj kohë m'u bënë vërejtje gati nga çdo drejtim i mundshëm prej tyre, sepse i kontrolloja vazhdimisht dhe në çdo rast, si dhe nga të tjerë, që thoshin se unë nuk po i kontrolloja. Megjithatë, dora e Perëndisë nuk u tërhoq, por gjithnjë e më shumë mëkatarë bindeshin, ndërsa të tjerë gati çdo ditë ktheheshin tek Perëndia dhe të tjerë fuqizoheshin ta donin Perëndinë me gjithë zemrën e tyre.

21

Përgjegjësia jonë për të qenë të paqortueshëm

Në këto kohëra, një miku im që jetonte jo shumë larg Londrës, më shkroi si më poshtë:

“Mos u alarmoni së tepërmi, se djalli do hedhë egjër midis grurit të Krishtit. Gjithmonë ka qenë kështu, sidomos kur ka derdhje të fuqishme të Frymës e kështu ka për të qenë gjithmonë, deri sa ai të lidhet për një mijë vjet. Deri atëherë ai do të imitojë dhe do të përpiqet t'i kundërpërgjigjet punës së Frymës së Krishtit.”

“Një efekt trishtues i kësaj është, se një botë, e cila

nga hera fle në krahët e të ligut, tallet me çdo vepër të Frymës së Shenjtë.”

“Por çfarë mund të bëjnë të krishterët e vërtetë? Nëse ata do të donin të sillleshin në mënyrë të denjë në nder të tyre, ata duhet: (1) Të luten për çlirimin e atyre shpirttrave të mashtruar. (2) Të përpiqen t’i korrigjojnë me butësi dhe e fundit, (3) Duke u përkujdesur më së miri, e me lutje, si edhe duke i mbajtur sytë hapur, se mos gabimi i të tjerëve u vak zellin e tyre në kërkim të shenjtërisë së plotë të shpirtit, trupit dhe frymës, pa të cilën asnjë nuk ka për ta parë Zotin.”

“Në të vërtetë, kjo krijesë e re është veç një marrëzi për një botë të marrë. Megjithatë, është vullneti dhe mençuria e Perëndisë. Le ta kërkojmë ne të gjithë atë!”

“Por disa, të cilët e mbrojnë këtë doktrinë, në të gjithë plotësinë e saj, shpeshherë janë fajtorë duke qenë se e kufizojnë të Plotfuqishmin. Ai i shpërdan dhuratat ashtu si i pëlqen, kështu që, nuk është as e urtë e as modeste, për të pohuar se një njeri duhet të jetë besimtar, për një kohë të caktuar, përpara se të jetë në gjendje të pranojë një masë të madhe prej Frymës së shenjtëritimit.”

“Mënyra e zakonshme sesi Perëndia vepron është një gjë, por kënaqësia e tij si Sovran, është një tjetër gjë. Ai ka arsye të mira kur e përshpejton punën e tij, ashtu edhe kur e vonon atë. Nganjëherë Ai vjen papritmas dhe ndonjëherë i parashikuar. Herë të tjera Ai nuk vjen derisa ne ta kemi kërkuar për një kohë të gjatë.”

“Në të vërtetë, mendimi im për një kohë të gjatë ka qenë se, një arsye madhore pse njerëzit nuk përparojnë në jetën hyjnore, është për shkak të vetë ftohtësisë, shkujdesjes dhe mosbesimit të tyre. Dhe këtu jam duke folur për besimtarët.”

“Fryma e Krishtit na dhëntë një gjykim të drejtë në të gjitha gjërat dhe na mbushtë me të gjithë plotësinë e

Perëndisë në mënyrë që të jemi të përsosur dhe të plotë, duke mos na munguar asgjë.”

22

Idetë e rreme për ardhjen e dytë

Po në këtë kohë, pesë a gjashtë entuziastë të sinqertë, parathanë se fundi i botës do të ndodhte në 28 shkurt. Menjëherë u përballa me ta, me çdo mënyrë të mundshme, haptazi në publik dhe privatisht me ta. Predikova qartë mbi këtë temë, si në Rrugën Perëndimore (West Street) si dhe në Spitalfilld (Spitalfields). E paralajmërova gjithë shoqërinë, herë pas here dhe fola veçmas me sa më shumë veta që kisha mundësi dhe pushë fryte të punës sime. Ata bënë shumë pak për vete. Besoj se ata ishin një numër i vogël prej 30 vetash të ardhur nga e gjithë shoqëria jonë. Sidoqoftë, ata shkakton shumë zhurmë dhe u dhanë një rast të mirë për të sulmuar ata që u përpoqën të përdornin maksimalisht çdo rast që u jepej kundër meje, u dhanë gjithashtu shtysë dhe shtuan numrin e atyre që ishin kundër përsosmërisë së krishterë.

23

Pyetje drejtuar atyre që refuzojnë të pranojnë se përsosmëria e krishterë është e arritshme në këtë jetë.

Disa pyetje të publikuara nga njëri prej këtyre, detyroi një njeri të thjeshtë të shkruante këto si më poshtë:

Me përlësi këtu ngre pyetje ndaj atyre që refuzojnë të pranojnë se, përsosmëria e krishterë, është e arritshme në këtë jetë.

(1) A nuk është dhënë Fryma e Shenjtë në një masë më të madhe nën ungjill, sesa nën sistemin fetar Hebre? Nëse jo, atëherë si shpjegohet që Fryma nuk u dha më përpara se Krishti të përlëvdohej? Gjoni 7:39

(2) A ishte lavdia që pasoi vuajtjet e Krishtit (1 Pjetri 1:11), lavdi e jashtme apo e brendshme, domethënë lavdia e shenjtërisë?

(3) A na ka dhënë Perëndia në Shkrime më shumë urdhërime nga sa na ka premtuar?

(4) A janë dhënë premtimet nga Perëndia në lidhje me shenjtërimin për t'u përmbushur në këtë jetë, apo e ka fjalën vetëm për në jetën tjetër?

(5) A është një i krishterë nën ndonjë ligj tjetër përveç nën atyre që Ai ka premtuar të shkruajë në zemrat tona? Jer. 31:31, etj.; Heb 8:10.

(6) Në ç'kuptim thuhet se "Drejtësia e ligjit u përmbush për ata që nuk ecin sipas mishit, por sipas Frymës"? Rom. 8:4.

(7) A qenka e pamundur për dikë të dojë Perëndinë me gjithë zemër, me gjithë mendje, me gjithë shpirt dhe me gjithë forcën e tij në këtë jetë? A është i krishteri nën

ndonjë ligj tjetër që nuk përmbushet në këtë dashuri?

(8) A ndikon largimi i shpirtit nga trupi në pastrimin nga mëkati që banon në të?

(9) Nëse po, a nuk do të ishte diçka tjetër, e jo gjaku i Krishtit, që e pastron atë nga çdo mëkat?

(10) Nëse është gjaku që na pastron nga çdo mëkat, ndërkohë që trupi dhe shpirti janë bashkë, a nuk do të thotë se kjo ndodh në këtë jetë?

(11) Nëse ky bashkim do të përfundonte, a nuk do të ndodhte në jetën e përtejme? Dhe a nuk do ishte ky pastrim tepër vonë?

(12) Nëse është në kohën e vdekjes, në ç'rrethanë ndodhet shpirti, kur ai nuk është as në trup e as jashtë tij?

(13) A ka mësuar ndonjëherë Krishti për t'u lutur për diçka që Ai nuk e ka patur në plan ta bëjë?

(14) A nuk na ka mësuar të lutemi, "U bëftë vullneti Yt në tokë, siç është në qiell" dhe a nuk është i përsosur ky vullnet në qiell?

(15) Nëse është kështu, a nuk na ka mësuar të lutemi për përsosmërinë këtu në tokë? A nuk e ka planifikuar të bëjë kështu?

(16) A nuk u lut Shën. Pali sipas vullnetit të Perëndisë, kur ai u lut për thesalonikasit, që ata të shenjtërohen tërësisht dhe të jenë të ruajtur (për në këtë botë, jo në atë tjetrën, veçse po të ishte duke u lutur për të vdekurit) të paqortueshëm në trup, shpirt dhe në frymë, për ardhjen e Jezus Krishtit?

(17) A ke dëshirë vërtet të çlirohesh në këtë jetë prej mëkatit të brendshëm?

(18) Nëse e ke, a nuk ta ka dhënë Perëndia këtë dëshirë?

(19) Nëse është kështu, a duhet ta ketë dhënë atë për t'u tallur me ty, përderisa qënka e pamundur të përmbushet ndonjëherë?

(20) Nëse nuk ke aq sinqeritet sa për të dëshiruar

atë, a nuk je duke hyrë në konflikt për gjëra tepër të larta për ty?

(21) A nuk i lutesh ndonjëherë Perëndisë që të të pastrojë zemrën nga mendimet e saj, që ta duash Atë në mënyrë të përsosur?

(22) Nëse ju nuk e dëshironi atë që po kërkoni, e as nuk besoni se është e arritshme, a nuk po lutesh ti si një i pamend?

Perëndia të ndihmoftë që t'i marrësh parasysht këto pyetje me qetësi dhe me paanësi!

24

Dëshmia e Xhein Kuperit

Në fund të këtij viti, Perëndia e thirri pranë Vetes dritën flakëruese dhe rrezëlluese, Xhein Kuperin. Duke qenë se ajo ishte një dëshmi e gjallë e përsosmërisë së krishterë deri në fund të jetës, nuk do të ishte aspak jashtë temës për të shtuar shkurtimisht të dhëna rreth vdekjes së saj, nëpërmjet një letre të saj, e cila përmban një rrëfim të qartë dhe të thjeshtë për mënyrën që Perëndisë i pëlqeu të kryejë atë vepër të madhe ndryshimi tek ajo.

2 maj, 1761

“Unë besoj se, ndonëse kujtimet do të qëndrojnë me mua, mirënjohja do të vazhdojë të shfaqet. Që prej kohës që predikuat nga Gal. 5:5, kam parë qartë gjendjen reale të shpirtit tim. Ai predikim përshkroi zemrën time dhe atë çfarë dëshiron të bëhet që do të thotë, të

jetë vërtet e lumtur. Ju e lexuat letrën e Z. M., dhe aty përshkruhej besimi i dëshirave të mia. Që prej asaj kohe çmimi që duhet të paguaja u bë i qartë para meje dhe unë u fuqizova t'i shkoja pas me gjithë shpirt. U mbajta duke qëndruar zgjuar në lutje, ndonjëherë shumë e dëshpëruar, e herë të tjera duke pritur me durim bekimin. Disa ditë para se ju të largoheshit nga Londra, shpirti im u përëndrua tek një premtim, të cilin, ia kisha vendosur vetes për ta mbajtur parasysh në lutje: "Zoti të cilin ti po kërkon do të shfaqet papritmas në tempullin e Tij." E besoja se do të shfaqej, e do të ulej aty si nxitësi i zjarrit pastrues. Të martën pasi ju u larguat, mendova se nuk mundja të flija e qetë pa e parë po atë natë përmbushjen e asaj fjale nga Zoti. Kurrë më parë nuk e kisha ndjerë, siç e ndjeva atë natë, fuqinë e këtyre fjalëve: "*Ndaluni, dhe pranoni që Unë jam Perëndi.*" Isha si një asgjë para Tij dhe ndjeva një qetësi të përsosur në shpirtin tim. Nuk dija nëse kishte shkatërruar mëkatin tim apo jo, por doja ta dija, që të mund ta lavdëroja Atë. Mosbesimi u kthye tek unë përsëri, e rënduar, rënkoja brenda meje. Të mërkurën, shkova për në Londër dhe atje kërkoja Zotin pa pushim. I premtova se, nëse do të më çlironte nga mëkati, do ta lavdëroja. Do të mund të braktisja gjithçka, në mënyrë që të fitoja Krishtin. Por këto arsyetime të miat nuk kishin ndonjë vlerë për çështjen dhe nëse Ai do të më çlironte, çlirimi do të ishte falas, për hir të Emrit të Tij. Të enjten, përjetova aq shumë tundime sa që doja të shkatërroja veten, ose të mos kisha më biseda me asnjë prej njerëzve të Perëndisë dhe sidoqoftë, nuk dyshoja në dashurinë falëse të Tij; por,

të doje Perëndinë ishte bërë më fort se vdekja!

Dhe jo vetëm Perëndinë!

Të premtën, dëshpërimi im u thellua. U mendova që të

lutesha, po nuk munda dot. Shkova tek Znj. D., e cila u lut për mua dhe më tha se ajo çka po ndodhte me mua ishte vdekja e natyrës mëkatore tek unë. Hapa Biblën ku thuhej, *“Frikacakët dhe mosbesuesit do të kenë pjesë në liqenin e zjarrit dhe me squfur.”* Nuk mundesha më. E hapa Biblën përsëri, tek Marku 16:6,7, *“Mos u trembni, ju kërkoni Jezusin Nazaretas. Shkoni dhe u thoni dishepujve të Tij se ai po ju pararend në Galile; atje do ta shihni,”* Mora zemër, dhe mora forca për t’u lutur, duke besuar se do ta shihja Jezusin në shtëpinë time. U ktheva atë natë dhe gjeta znj. G. Ajo u lut për mua dhe e paracaktuara nuk kishte asnjë kërkesë, veç lutej: *“Zot, Ti nuk favorizon asnjë njeri.”* Ai e tregoi atë, duke më bekuar mua. Në një çast, u aftësova të kapesha pas Jezusit dhe gjeta shpëtim vetëm me anë të besimit. Ai më solli siguri, se Zoti, Mbreti, ishte në mua dhe se nuk do të shihja më të keqen. E bekova Atë që më kishte vizituar dhe shpenguar dhe ishte bërë zgjuarsia, drejtësia, shenjtërimi dhe shpengimi im. Pashë që Jezusi ishte veç dashuri dhe e dija se u bë i imi në të gjithë shërbesën e tij. Dhe, lavdi i qoftë Atij, tani Ai mbretëron i vetëm pa rival, në zemrën time. Nuk ka vullnet tjetër, veç vullnetit të Tij. Nuk ka më krenari tek unë, as ndonjë dashuri tjetër, por veç në lidhje me Të. E di se unë qëndroj vetëm me anë të besimit dhe me anë të qëndrimit zgjuar në lutje, le të ruajmë këtë besim. Në këtë kohë jam e lumtur në Zotin dhe kam besim edhe për më tej. E kam lexuar shpeshherë kapitullin ku ju keni thënë (1 Kor. 13) , dhe kam krahasuar zemrën dhe jetën time sipas saj. Duke e bërë këtë, bëhem e vetëdijshme për të metat e mia dhe për nevojën e gjakut shlyes. Sidoqoftë, nuk mund të mos them se nuk ndiej një masë të asaj dashurie të përshkruar aty, megjithëse nuk jam ende gjithçka që do të jem. Dëshiroj të zhytem e tëra në atë dashuri që tejkalon çdo njohuri. E shikoj se i drejti do të jetojë me

anë të besimit dhe mua, që jam më pak sesa thjesht më i vogli ndër shenjtorët, m'u dha ky hir. Nëse do të isha kryeëngjëll, do të mbuloja fytyrën para Tij, dhe heshtja ime të shpallte lavdinë e Tij!”

Të dhënat më poshtë u dhanë nga dikush që pa me sytë e saj dhe të cilat i dëgjoi vetë çka ajo tregon:

“(1) Në fillim të muajit nëntor, dukej se ajo kishte filluar të parashihte çka do ndodhte në jetën e saj dhe këndonte shpeshherë me këto fjalë:

*Kur kjo dhimbje apo kur kjo dobësi e mishit
të marrë zotërim,
Me durim si ajo e Qengjit, do të pajisë
zemrën time.*

Dhe kur më çoi lajm, për të më bërë me dije se ishte e sëmurë, ajo kish shkruar: Unë po vuaj në vullnetin e Jezusit, çdo gjë që Ai dërgon bëhet më e lehtë prej dashurisë së Tij. Jam aq e lumtur sikur të dëgjoja një zë të më thoshte:

*Për mua vëllezërit më të mëdhenj le të qëndrojnë,
Dhe engjëjt të më bëjnë me shenjë nga larg që të vij,
Dhe Jezusi që më urdhëron të shkoj tek Ai!”*

“(2) Kundrejt asaj që i thashë unë: - Unë nuk mund të zgjedh jetën apo vdekjen për ty, - tha ajo. - I kërkova Zotit, nëse do të ishte në vullnetin e Tij, të vdisja unë e para. Dhe Ai më tha, se ti duhet të mbijetosh dhe ti duhet të më mbyllësh sytë. Kur e dalluam se ishte sëmurë me varicelë i thashë : - E dashur, nuk do të frikësohesh nëse të themi se cila është sëmundja jote? Ajo tha: - Nuk trembem nga vullneti i Tij.”

“(3) Sëmundja shumë shpejt u bë më e rëndë, por aq më shumë u forcua besimi i saj. Të martën, në 16

nëntor, ajo më tha: - Kam qenë duke adhuruar përpara fronit të Zotit në mënyrë të lavdishme, shpirti im iu dha Perëndisë kaq shumë! I thashë: - A të dha Perëndia ndonjë premtim të veçantë? - Jo! - m'u përgjigj. - Ishte vetëm.

*Ajo frikë e shenjtë që të mban palëvizur.
Dhe e gjithë heshtja e dashurisë së qiellit.”*

“(4) Të enjten, kur i thashë, : - Çfarë do të më thuash? - ajo u përgjigj:

- Jo, asgjë që ju nuk e dini tashmë: Perëndia është Dashuri. E pyeta: - A ke marrë ndonjë premtim të veçantë? Ajo u përgjigj: - Nuk ndjej se e dëshiroj një të tillë, mund të jetoj edhe pa të tillë. Do të vdes si një model i shformimit, por do të të takoj ty e lavdishme, e ndërkohë, do të kem miqësi ende me ty në Frymë.”

“(5) Z. M. pyeti, sipas saj, cila ishte mënyra më e mirë për të ecur dhe cilat ishin pengesat kryesore. Ajo u përgjigj: - Pengesa më e madhe vjen për shkak të formimit natyral. Isha unë që zgjodha të isha e rezervuar, të qëndroja shumë e qetë, të vuaja shumë dhe të flisja pak. Disa mund të mendojnë rrugë më të mira dhe të ndryshme nga kjo, por çështja është të jetosh në vullnetin e Perëndisë. Për disa muaj, kur i isha përkushtuar veçanërisht kësaj, jam ndjerë i udhëhequr kaq shumë prej Frymës së Tij, dhe vajosja e brendshme nga Fryma më kanë mësuar për të gjitha gjërat që kisha nevojë, të cilat, asnjë njeri nuk do të mund të m'i mësonte, ashtu si kjo vajosje m'i mëson.”

“(6) Të premten në mëngjes më tha: - Besoj se do të vdes. Më pas ndenji ulur mbi shtrat dhe tha: - Zot, unë të bekoj Ty, se Ti je gjithmonë me mua dhe gjithçka ke është e imja. Dashuria jote është më e madhe sesa dobësia ime, më e madhe sesa gjendja ime e mjerë, më

e madhe sesa padenjësia ime. Zot, Ti i thua *prishjes, Ti je motra ime!* Dhe lavdia të qoftë Ty, O Jezus, Ti je vëllai im. Më jep të kuptoj, me gjithë shenjtorët, gjatësinë, gjerësinë, thellësinë dhe lartësinë e dashurisë Tënde! Bekoji këta, (disa që ishin aty), le të ushtrohen në këto gjëra siç Ti do të doje të ushtroheshin.”

“(7) Disa orë më vonë, dukej sikur e zunë ankthet e vdekjes, por fytyra e saj ishte e mbushur me buzëqeshje fitoreje dhe përplaste duart nga gëzimi. Znj. C. tha: - E dashura ime, ti je më shumë se fitimtare përmes gjakut të Qengjit. Ajo u përgjigj: - Po, po o i ëmbli Jezus! O vdekje, ku është gjëma jote? Ajo u shtri e fjetei për ca kohë. Pas kësaj, u orvat që të fliste, po nuk mundej. Gjithsesi, ajo dëshmoi për dashurinë e saj duke i dhënë dorën të tërëve në dhomë.”

“(8) Atëherë erdhi Z. W. Ajo tha: - Zotëri, nuk e dija se do të mund të jetoja e të të shihja. Por jam e lumtur që Perëndia ma dha këtë mundësi dhe gjithashtu fuqinë për të të folur. Të dua. Ju gjithmonë keni predikuar doktrinën më të saktë dhe ishte kënaqësi ta ndiqja. Vazhdo ta bësh këtë, e pëlqefshin atë apo jo. Ai e pyeti: - A e beson tani se je e çliruar nga mëkati? Ajo tha: - Po! Nuk e kam dyshuar këtë për muaj me radhë. Këtë ndonjëherë e kisha, sepse nuk qëndroja në besim. Tani unë besoj se e kam mbajtur besimin dhe dashuria e përsosur e nxjerr jashtë frikën. Sa për ty, Zoti më ka premtuar, se veprat e tua të ardhshme, do t’ua kalojnë atyre të mëparshme, megjithëse unë nuk do të jetoj aq gjatë për t’i parë. Kam qenë shumë entuziaste, siç e thonë, këto gjashtë muaj, por kurrë në jetën time nuk kam qenë kaq afër zemrës së Krishtit. Ju zotëri, dëshironi t’i jepni forcë qindra njerëzve, duke ecur sipas thjeshtësisë së zemrës suaj.”

“(9) Atij që e mori dashurinë e Perëndisë sipas lutjeve të saj, ajo i tha: - Ndiej se nuk kam ndjekur me dinakëri një fabul të sajuar, sepse jam e lumtur sa më

s'ka. Vazhdo përpara dhe mos ndalo së shkuari pas synimit! Znjshtës M-ë ajo i tha: - Duaje Krishtin! Ai të do ty. Unë besoj se do të të shoh në të djathtë të Perëndisë, *por ashtu si një yll ndryshon nga tjetri për nga lavdia, kështu do të jetë edhe në ringjalljen tonë.* Të porosis, në prezencën e Perëndisë, që të më takosh atë ditë në gjithë lavdinë e saj! Mos u përshtat me botën! Ty të janë marrë shumë nga të drejtat e tua. E di se do të gjendem e paqortueshme. A po punon për t'u gjetur prej Tij *në paqe dhe pa njolla?*"

"(10) Të shtunën në mëngjes, u lut afërsisht kështu: - E di Zoti im, jeta zgjatet vetëm për të bërë vullnetin Tënd. Edhe pse nuk duhet të ha apo të pi, (nuk kishte ngrënë asnjë kafshatë për afro njëqind orë), u bëftë vullneti Yt. Jam gati të qëndroj kështu për dymbëdhjetë muaj. *Njeriu nuk jeton vetëm me bukë.* Të lavdëroj Ty që nuk ka asnjë ankesë në rrugët tona. E kështu ne nuk e dimë se çdo të thotë sëmundje. Në të vërtetë Zot, *as jeta, as vdekja, as gjërat e tashme, as gjërat e ardhshme, jo, as ndonjë tjetër krijesë, nuk do mund të na ndajë për asnjë moment nga dashuria Jote.* Bekoji këta, që të mos u mungojë asgjë në shpirtin e tyre! Kam besim se nuk do t'ju mungojë asgjë. Lutem me besim."

"Të dielën dhe të hënën shfaqte mendjelehtësi, por shfaqte arsye herë pas here. Atëherë u duk se, zemra e saj ishte ende në qiell. Dikush i tha: - Jezusi është synimi ynë. Ajo ia ktheu: - Unë kam veç një synim. Jam tërësisht frymërore. Znjshtës M. i tha: - Ti banon në Perëndinë. Ajo iu përgjigj: - Tërësisht. Një njeri e pyeti: - A më do ti mua? Ajo tha: - O, unë dua Krishtin. E dua Krishtin tim. Një tjetri ajo i tha: - Nuk do të jem edhe për shumë kohë këtu. Jezusi është i çmuar, me të vërtetë shumë i çmuar. Ajo i tha Znjshtës M.,: - Zoti është shumë i mirë. Ai e mban shpirtin tim lart. Para se të vdiste, për pesëmbëdhjetë orë me radhë, ajo vua jti shumë. Vuajtjet

e saj ishin të jashtëzakonshme. Dikush tha: - Ti përsosesh përmes vuajtjeve. Ajo tha: - Më shumë se aq. Pasi u qetësua për pak, ajo tha: - Zot, Ti je i fortë! Pasi qëndroi pa folur për një kohë mjaft të gjatë, ajo shqiptoi fjalët e saj të fundit: - Jezusi është gjithçka në çdo gjë për mua. Lavdi i qoftë Atij përgjatë kohës dhe përjetësisë! Pas kësaj, ajo ndenji e qetë për rreth gjysmë ore dhe pastaj u shua pa asnjë psherëtimë apo rënkim.

25

“Mendime të Tjera Rreth Përsosmërisë së Krishterë”

Ligji përballë dashurisë.
Frytet e dashurisë.
Ç’kuptohet me përsosmëri?
Natyra e tundimit.
Mundësia e rënies.
Ndryshimi midis shfajësimit dhe
shenjtërimit.
Si të qëndrojmë të shenjtëruar.

Vitin pasardhës, numri i atyre që besonin se ishin të shpëtuar nga mëkati rritej, e unë e gjykova se ishte e nevojshme të publikoja, kryesisht për dobinë e tyre, “Mendime të tjera rreth përsosmërisë së krishterë”.

1. Në ç'mënyrë Krishti është përfundimi i ligjit, për shfaqësimin e kujtdo që beson? (Rom. 10: 4)

Që ta kuptojmë këtë, duhet të kuptojmë se për kë ligj bëhet fjalë këtu dhe ky ligj, siç e kuptoj unë, është: (1) Ligji moisianik, i tërë sistemi fetar nën ligjin moisianik, për të cilin vazhdimisht Shën. Pali flet për të si një të vetëm, megjithëse përmban tre pjesë, atë politik, moral dhe atë ceremonial. (2) Ligji adamik, është ai ligj që iu dha Adamit para rënies në mëkat, që u quajt me të drejtë "Ligji i Veprave." Ky ligj në thelb është i njëjtë me ligjin e engjëjve, i përbashkët për njerëzit dhe engjëjt. Kërkohej që njerëzit të përdornin, për lavdinë e Perëndisë, të gjithë aftësitë me të cilat ai u pajis që nga krijimi. Atëherë, ai u krijua pa të meta, si në aftësinë e të kuptuarit, ashtu dhe në aftësinë e të dashurit. Trupi i tij nuk ishte një pengesë për mendjen, nuk e pengonte për të kuptuar gjërat me qartësi, duke gjykuar ato me vërtetësi dhe duke arsyetuar drejt, nëse i duhej të përdorte arsyen. Thashë se, *nëse arsyetonte*, sepse është shumë e mundur që atij nuk i duhej ta përdorte atë. Ndoshta sepse nuk ishte e nevojshme për të, deri në momentin kur trupi i tij i korruptueshëm e shtyu mendjen e tij në shkelje dhe dëmtoi aftësitë e tij të lindjes. Ndoshta, deri para kësaj, mendja e tij e shihte çdo të vërtetë, që i paraqitej, po aq drejtpërdrejt sa edhe syri tani sheh dritën.

Rrjedhimisht, ky ligj, në raport me aftësitë e tyre të para, kërkonte që ai gjithmonë të mendonte dhe të fliste dhe gjithnjë të vepronte me saktësi të plotë, në çfarëdo çështje. Ai ishte i aftë të vepronte posaçërisht ashtu dhe Perëndia nuk mund të mos i kërkonte t'i kryente ato për të cilat ai ishte aftësuar.

Por Adami ra në mëkat dhe trupi i tij i pakorruptueshëm u bë i korruptueshëm dhe që nga ai moment, kjo u bë pengesë për shpirtin dhe ka bllokuar

funksionimin e tij. Prej kësaj, në të tashmen, asnjë bir i njeriut nuk mundet që në çdo kohë të kuptojë me qartësi, apo të gjykojë me vërtetësi. Dhe kur gjykimi, po ashtu dhe të kuptuarit, është i gabuar, bëhet e pamundur për të arsyetur drejt. Prandaj, për njeriun është po aq e natyrshme të gabojë sa është e natyrshme frymëmarrja e tij. Ai tashmë nuk jeton më dot as pa njërën e aq më shumë pa tjetrën. Rrjedhimisht, askush nuk ka fuqinë t'u përmbahet kërkesave të ligjit adamik.

Dhe askush nuk është i detyruar t'u përmbahet atij ligji. Perëndia nuk ia kërkon këtë asnjë njeriu, sepse Krishti është përfundimi i ligjit adamik dhe i atij moisianik. Me anë të vdekjes së tij, ai i anulloi që të dyja. Ai i shfuqizoi si njërin dhe tjetrin, përse u përkiste njerëzve dhe detyrimi që ekzistonte për të ndjekur si njërin ligj ashtu dhe tjetrin u hoq. Asnjëri prej të gjallëve nuk është i detyruar të zbatojë më shumë ligjin adamik sesa atë moisianik. (Atë që dua të them, është se këta nuk janë një kusht as për shpëtimin që kemi marrë tani, e as për atë që do të marrim në të ardhmen.)

Në vend të kësaj, Krishti ka vendosur një tjetër, domethënë, ligjin e besimit. Jo çka gjithkush bën, por kushdo që beson, bëhet i drejtë, në plot kuptimin e fjalës, që do të thotë, ai shfaqësohet, shenjtërohet dhe përlehtëkohet.

2. A jemi ne atëherë të vdekur për ligjin?

- Ne jemi të vdekur për ligjin, me anë të trupit të Krishtit i dhënë për ne, Rom. 7:4; i vdekur si për ligjin adamik si për atë moisianik. Prej kësaj ne jemi bërë të lirë me anë të vdekjes së Tij. Ky ligj u anulua me Të.

3. Në ç'mënyrë pra jemi pa ligj përpara Perëndisë, por jemi nën ligjin e Krishtit ? 1 Kor. 9:21

- Ne jemi pa atë ligj, por kjo nuk do të thotë se jemi

pa asnjë ligj, sepse Perëndia ka vendosur një tjetër ligj në vend të tij, ligjin e besimit, dhe të gjithë jemi nën këtë ligj përpara Perëndisë dhe Krishtit, Krijuesi dhe Shpenguesi ynë na kërkon ta zbatojmë këtë ligj.

4. *A është dashuria përmbushja e këtij ligji?*

- Padiskutim që po. I gjithë ligji nën të cilin jemi, përmbushet me anë të dashurisë: Rom. 13: 9, 10. Besimi që vepron apo nxitet nga dashuria është gjithçka që Perëndia kërkon sot nga njeriu. Ai ka vendosur jo sinjeritetin, por dashurinë, në vend të përsosmërisë engjëllore.

5. *Në ç'mënyrë është dashuria përfundimi i gjithë urdhërimeve?* 1 Tim.1:5.

- Është përfundimi i gjithë urdhërimeve të Perëndisë. Është epiqendra e çdo rregulli dhe e gjithë veprimtarisë së krishterë. Themeli i saj është besimi, që pas-tron zemrën dhe përfundimi është dashuria, për të mbajtur një ndërgjegje të mirë.

6. *Ç'lloj dashurie është kjo?*

- Të duam Zotin Perëndinë tonë me gjithë zemrën tonë, me gjithë mendjen, me gjithë shpirt dhe me gjithë forcën tonë, të duam të afërmin tonë, cilindo si vetveten, siç duam shpirtin tonë.

7. *Cilat janë frytet apo karakteristikat e kësaj dashurie?*

Shën. Pali na informon gjerësisht për këtë, dashuria është e durueshme. Vuan të gjitha dobësitë e fëmijëve të Perëndisë dhe të gjitha ligësitë e fëmijëve të botës; dhe kjo jo vetëm për pak kohë, por për aq kohë sa do Perëndia. Në çdo gjë, ajo shikon dorën e Perëndisë dhe i nënshtrohet me gadishmëri në këtë. Ndërkohë, ajo është e dashur. Në çdo gjë, e mbi të gjitha, kur ajo

vuan, është e butë, e urtë, e dhimbsur dhe dashamirëse. Dashuria nuk ka smirë, nxjerr jashtë zemrës çdo formë e çdo masë të zilisë, dashuria nuk sillet në mënyrë të pakujdesshme, nuk përdor forcën, nuk vepron me kokëfortësi, e as nuk bën gjykime të nxituara e as të ashpra ndaj askujt; nuk sillet në mënyrë të pahijshme, nuk sillet keq, e nuk vepron jashtë natyrës së vet; nuk kërkon të sajat, rehatinë, kënaqësinë, lartësimin, apo përfitimin e saj; nuk provokohet; dëbon nga zemra çdo formë zemërimi; nuk dyshon për keq; largon tutje xhelozinë, dyshimet dhe mendjen që dyshon vetëm për keq; nuk gëzohet për padrejtësinë; po, ajo vajton për mëkatin dhe çmendurinë e armikut më të keq të saj; por gëzohet me të vërtetën; për shenjtërinë dhe lumturinë e të gjithë fëmijëve të njerëzve. Dashuria i duron të gjitha, nuk flet keq për asnjë, i beson të gjitha që janë për të mirën e karakterit të një tjetri, i shpreson të gjitha dhe çdo gjë që lehtëson dikë për gabimet që ka bërë; mban çdo gjë që Perëndia ka lejuar, apo edhe të njerëzve dhe ato të shkaktuara nga djalli. Ky është ligji i Krishtit, ligji i përsosur, ligji i lirisë.

“Dhe ky dallim midis ligjit të besimit (të dashurisë) dhe ligjit të veprave, nuk është as delikat për t’u trajtuar si çështje e as i panevojshëm për t’u bërë ky dallim. Është i thjeshtë, i lehtë dhe i kuptueshëm nga të gjithë. Dhe është krejtësisht i nevojshëm, për të parandaluar mijëra dyshime dhe frikërat tona, madje edhe për ata që me të vërtetë ecin në dashuri.

8. Po a nuk gabojmë ne në shumë gjëra, edhe më të mirët prej nesh, madje edhe kundër këtij ligji?

- E parë nga drejtimi se nuk gabojmë, kur prirjet tona, mendimet, fjalët që themi dhe veprimet që bëjmë, rrjedhin nga dashuria. Por e parë nga një drejtim tjetër, po, gabojmë dhe do të gabojmë, më pak ose më shumë,

për aq kohë sa jemi ende në këtë trup njerëzor. Sepse as dashuria e as drejtimi i brendshëm i të Shenjtit, nuk na bën të pagabueshëm. Prandaj, nga mangësia që krijon të mos kuptuarit e gjërave, ne nuk na mbetet veçse të gabojmë në shumë gjëra. Dhe këto lloj gabimesh shpeshherë do të rezultojnë në diçka të gabuar në karakterin tonë, në fjalët dhe në veprimet tona. Duke gabuar për karakterin e dikujt, ne do mund ta duam më pak një person nga çka ai meriton në të vërtetë. Prej të njëjtit gabim ne shtyhem të flasim, apo të veprojmë kundrejt atij personi, në një mënyrë të atillë që bie në kundërshtim me këtë ligj, në disa prej rasteve apo rasteve të tjera të mëparshme.

9. Atëherë a nuk kemi nevojë për Krishtin, madje dhe në këtë raport?

Më të shenjtët midis njerëzve kanë nevojë për Krishtin, si Profetin e tyre, si Drita e botës. Sepse, Ai nuk ua jep dritën menjëherë, por në ecje e sipër, kur Ai largohet nga një vend, gjithçka bëhet terr. Ende kanë nevojë për Krishtin si Mbretin e tyre, sepse Perëndia nuk u jep atyre një fond shenjtërie. Por, po të mos marrin në çdo moment prej Tij, asgjë tjetër, por veç papastërtia zë vend. Ende kanë nevojë për Krishtin si Priftin e tyre, për të bërë shlyerjen për gjërat e shenjta të tyre. Madje dhe shenjtërimi i përsosur nuk pëlqehet nga Perëndia, veçse përmes Jezus Krishtit.

10. A nuk munden në këtë mënyrë që më të mirët midis njerëzve të bëjnë të tyren rrëfimën e vdekjes të martirëve: "Në vetvete nuk jam asgjë tjetër veçse i keq, në terr, e në ferr, por Ti je drita ime, shenjtëria ime, para jsa ime?"

- Jo tamam ashtu. Por më të mirët midis njerëzve thonë: - Ti je drita ime, shenjtëria ime, para jsa ime.

Nëpërmjet bashkimit me Ty, unë jam plot dritë, shenjtëri dhe me lumturi. Por nëse do të qëndroja veçmas, do të isha veçse në ligësi, në terr e në ferr.

- Por për të vazhduar: Më të mirët midis njerëzve, ende kanë nevojë për Krishtin si Priftin, Shlyesin dhe Avokatin e tyre tek Ati, dhe kjo jo vetëm sepse vazhdimësia e bekimit të tyre është bazuar në vdekjen dhe ndërmjetësimin e Tij, por në llogari të shkeljes së ligjit të dashurisë. Sepse çdo njeri i gjallë e shkel këtë ligj. Ju që ndjeni veçse dashuri në zemrën tuaj, krahasojeni veten me përshkrimin paraprirës. Vendoseni veten në këtë peshore dhe shikoni nëse ju mungojnë shumë prej këtyre gjërave të veçanta.

11. *Por nëse do të ishin në përputhje me atë që është përsosmëria e krishterë, atëherë kjo përsosmëri nuk do të thotë të jesh bërë i lirë nga çdo mëkat, duke marrë parasysh se mëkati është shkelje e këtij ligji dhe të përsosurit e shkelin këtë ligj nën të cilin janë. Përveç kësaj, ata kanë nevojë për shlyerjen nga Krishti dhe Ai nuk është shlyesi i asgjëje tjetër veçse i mëkatit. Atëherë, a është i përshtatshëm termi përsosmëri pa mëkat?*

- Nuk ia vlen të diskutohet për këtë. Por le të vërehim se në ç'kuptim thuhet se këta kanë nevojë për shlyerje nga Krishti. Këta nuk kanë nevojë për Krishtin që t'i pajtojë sërish me Perëndinë, sepse janë të pajtuar. Nuk kanë nevojë për ta, për të siguruar sërish favorin e Perëndisë, por të vazhdojnë në Të. Ai nuk u siguron një falje të re nga mëkati, se ai jeton gjithmonë që të ndërmjetësojë për ta, dhe *‘sepse me një ofertë të vetme, Ai bëri të përsosur përgjithnjë ata që shenjtërohen.’* Heb. 10:14.

Sepse për mungesë të të vlerësuarit siç duhet të kësaj, disa refuzojnë të pranojnë se kanë nevojë për shlyerje nga Krishti. Në të vërtetë, janë jashtëzakonisht të paktë, s'mbaj mend të kem takuar sikur pesë të

tillë në gjithë Anglinë. Prej këtyre të dyjave, më shpejt kam për të hequr dorë prej përsosmërisë. Por nuk kemi pse heqim dorë nga asnjëra prej tyre. Përsosmëria që i mbahem është: Dashuria që gëzohet përherë e më shumë, të luturit pa pushim dhe që në çdo gjë ecën me falenderim përputhet fare mirë me të, nëse ndonjë është duke iu përmbajtur një përsosmërie, e cila nuk është e atillë, duhet ta konsiderojnë sërish atë.

12. A do të thotë atëherë përsosmëria e Krishterë më shumë sesa veç sinqeritet?

Jo, vetëm nëse me këtë fjalë ti do të thuash dashuri që mbush zemrën, që nxjerr jashtë krenarinë, zemërimin, dëshirën e keqe, vetëdrejtimin, të gëzohesh përherë e më shumë, të luturit pa pushim dhe të falenderosh në çdo gjë. Por unë kam dyshimin se pak veta duan të thonë pikërisht këtë kur flasin për sinqeritetin. Prandaj unë besoj, fjala e vjetër është më e përshtatshme.

Një njeri mund të jetë i sinqertë kur thotë se ai e ka prirje prej natyre krenarinë, zemërimin, lakminë, vetëdrejtimin. Por ai nuk është i përsosur, derisa zemra e tij të pastrohët prej tyre, si dhe nga korrupsione të tjera të kësaj natyre.

Për ta qartësuar më tej: Njoh shumë njerëz që e duan Perëndinë me gjithë zemër. Ai është e vetmja dëshirë e tyre, kënaqësia e tyre e vetme dhe janë të lumtur në Të. E duan të afërmin e tyre si vetveten. Këta kanë një dëshirë po aq të vërtetë, të zjarrtë, e të vazhdueshme për të mirën e çdo njeriu, qoftë ky i mirë apo i keq, mik apo armik, ashtu si duan për veten e tyre. Këta kanë një gëzim përherë e më të madh, luten pa pushim dhe falenderojnë në çdo gjë. Shpirti i tyre derdhet para Perëndisë me gëzim të shenjtë, në lutje dhe në lavdërim. Kjo është një e vërtetë dhe kjo është një përvojë e qartë, e sigurt nga Shkrimet.

Por edhe këta njerëz banojnë në trup të thyer dhe janë aq të shtypur prej kësaj, saqë ata nuk arrijnë gjithmonë të mendojnë, të flasin dhe të veprojnë tamam, ashtu siç do të donin dhe në mënyrën e duhur. Për mungesë të funksionimit më të mirë të organeve natyrale të një personi që banon në trup fizik, ata për shkak të kësaj nuk mendojnë, flasin, apo veprojnë siç duhet. Në të vërtetë nuk është për shkak të mungesës së dashurisë, por për mungesë të njohurisë. E ndërkohë që ky është shkak, duke mos i rezistuar kësaj mungese, si dhe pasojave që vijnë nga kjo, ata e përmbushin ligjin e dashurisë.

Sidoqoftë, siç është edhe në këtë rast, nuk ka përshtatje të plotë, nga ana e tyre me ligjin e përsosur, kështu që edhe më të përsosurit, sipas këtij vlerësimi, kanë vërtet nevojë për gjakun shlyes dhe siç luten me të drejtë për veten e tyre, po kështu mund të luten edhe për vëllezërit e tyre: “Na fal fajet tona.”

13. *Por nëse Krishti i ka dhënë fund këtij ligji, për çfarë tjetër është e nevojshme për shlyerje?*

- Vëreni se në ç’kuptim Ai i ka dhënë fund dhe problematika merr fund. Nëse nuk do të ishte për meritën pajtuese të vdekjes së Tij dhe për ndërmjetësimin e Tij të vazhdueshëm për ne, do të ishim ende nën dënim nga ky ligj. Kështu që nga këto, ne ende kemi nevojë për shlyerje për çdo shkelje që i bëjmë këtij ligji.

14. *Por a mund të tundohet një njeri që ka shpëtuar nga mëkati?*

- Po, tundohet, sepse edhe Krishti u tundua.

15. *Gjithsesi, atë që ju e quani tundim, unë e quaj korrupsionin i zemrës sime. Dhe si do ta dallosh njërën nga tjetra?*

Pa dëshminë që vjen nga Fryma, në disa raste është e pamundur të bësh dallimin midis tyre. Por në të përgjithshmen, ne mund ta bëjmë dallimin në këtë mënyrë:

Kur dikush më lavdëron. Këtu vjen tundimi për t'u bërë krenar. Por menjëherë shpirti im përulet përpara Perëndisë. Dhe kështu nuk ndjej më krenarinë, gjë për të cilën jam po aq i sigurt, sa jam që kjo krenari nuk është përulësi.

Kur dikush më godet. Këtu vjen tundimi për t'u inatosur. Por shpirti im përmytet nga dashuria. Dhe nuk ndjej më zemërim, dhe për këtë jam po aq i sigurt, siç jam se zemërimi dhe dashuria në këtë rast nuk kanë asgjë të përbashkët.

Një grua më provokon seksualisht. Këtu vjen tundimi për ta dëshiruar. Por po në atë çast, unë zmbrapsem. Dhe nuk ndjej më as dëshirë e as lakmi, dhe për këtë jam po aq i sigurt, sa do të isha nëse dora ime do të ishte e ngrohtë apo e ftohtë.

Siç ndodh kur tundohem nga një objekt prezent, është e njëjta gjë kur ky objekt nuk është prezent. Djalli më sjell ndërmend një lavdërim të bërë, një lëndim të shkaktuar nga dikush, apo një grua. Në atë moment, shpirti dëbon tundimin dhe kështu vazhdon të qëndrojë në dashuri të pastër.

Ndryshimi ende mbetet i qartë, kur unë bëj krahasimin ndërmjet së tashmes dhe së kaluarës sime, ku ndjeja tundimin dhe korruptimin.

16. *Por nga e di ti se je i shenjtëruar dhe i çliruar nga korruptimi yt që prej lindjes?*

- E di në të njëjtën mënyrë siç di që unë jam i shfajësuar. *Prej kësaj ne e dimë se jemi prej Perëndisë, gjithashtu, nga Fryma që Ai na ka dhënë.*

Ne njohim nga dëshmia dhe nga frytet e Frymës. Ashtu si Fryma i dëshmoi frymës sonë, kur ne u shfajë-

suam, që mëkatet na ishin falur, po ashtu, kur shenjtëro-
hemi, Ai jep dëshmi se është larguar korruptimi ynë
prej lindjes. Është e vërtetë, dëshmimi për shenjtërimin
nuk ka qenë gjithmonë menjëherë i dukshëm (ashtu siç
nuk ka qenë dëshmimi për shfajësimin), por më pas as
i njëjtë, po ashtu siç ndodh edhe me shfajësimin, herë
më i fortë, e herë më pak i fortë. Por nganjëherë, shumë
personal. Sidoqoftë, në përgjithësi, dëshmia e dytë e
Frymës, është po aq e dukshme dhe e qëndrueshme sa
është dhe në të parën.

*17. Por pse u dashka kjo dëshmi, duke qenë se vetë
shenjtërimi shfaqet si ndryshim i vërtetë e jo i përkoh-
shëm, siç është shfajësimi?*

- Po a është rilindja veçse një ndryshim i përkoh-
shëm? A nuk është ky një ndryshim i vërtetë? Prandaj,
nëse nuk kishim nevojë për dëshmim të shenjtërim-
it, sepse qenka një ndryshim i vërtetë, atëherë për të
njëjtën arsye, nuk duhet të kemi nevojë për dëshmim,
se ne jemi të lindur si fëmijë të Perëndisë.

18. Por a nuk flet shenjtërimi vetë për vete?

- A nuk flet gjithashtu dhe rilindja vetë për vete?
Ndonjëherë po, po ashtu dhe shenjtërimi, herë të tjera,
jo. Në orën e tundimit tonë, Satani krijon dyshime rreth
punës së Perëndisë dhe na mbush me dyshime e arsyeti-
me nga më të ndryshmet, veçanërisht atyre që kanë
ose arsyetim shumë të fortë, ose shumë të dobët. Në
kohë të tilla, nevoja për atë dëshmim është e madhe,
pa të cilën, jo vetëm që nuk duket qartazi, por as nuk
do mund të vazhdonte gjatë. Nëse nuk do të ishte për
dëshmimin, shpirti nuk do të mundte të banonte në
dashurinë e Perëndisë, aq më pak të gëzohej përherë
e më shumë dhe në çdo gjë të falënderonte. Për pasojë,
në këto kushte, nevoja për dëshmim të drejtpërdrejtë

që ne jemi të shenjtëruar, është shumë e domosdoshme.

- Por unë s'kam dëshim se jam i shpëtuar nga mëkati. Sidoqoftë nuk kam dyshime se jam i shpëtuar. Shumë mirë, për aq kohë sa nuk ke dyshime, të mjafton, kur të kesh, do të kesh nevojë për atë dëshim.

19. Por ku thuhet në Shkrime për diçka të tillë, apo që na jep arsye për të pritur për të?

- Thuhet tek Shkrimi: “Ne nuk kemi marrë frymën e botës, por Frymën e Perëndisë, që të njohim gjërat, të cilat na janë dhuruar falas nga Perëndia” 1Kor. 2:12.

- Shenjtërimi me siguri është një nga gjërat që na janë dhënë falas nga Perëndia. Dhe nuk ka asnjë arsye të mundshme të dhënë se pse ne nuk duhet ta presim këtë, kur Apostulli Pali thotë: “Ne marrim Frymën” për këtë qëllim, që ne mund të njohim gjërat që na janë dhënë, në këtë mënyrë, falas.

A nuk lë të kuptohet e njëjta gjë tek Shkrimi i mirënjohur: “Fryma vetë i dëshmon frymës sonë, se ne jemi fëmijë të Perëndisë?” Rom. 8:16. A ua dëshmon Fryma këtë vetëm atyre që janë në gjendjen më të ulët frymërore? Jo vetëm atyre, por edhe atyre që janë në gjendjen më të mirë frymërore. Po a nuk iu dëshmon Ai atyre, se ata janë në atë gjendje? Për ç'arsye duhet të kemi dyshime?

Por sikur dikush të pohojë (ashtu si janë të shumtë ata që e bëjnë në fakt) se ky dëshim u takon vetëm atyre që janë më të mirët midis të krishterëve? A nuk do të thoshte: “Apostulli nuk bën kufizime, prandaj, kjo ka të bëjë me të gjithë fëmijët e Perëndisë? Dhe a nuk do të ishte e njëjta përgjigje e mjaftueshme, nëse dikush do të thoshte, se dëshmimi është vetëm për të krishterët e dobët?

Gjithashtu, shiko këtë: 1 Gjon 5:19: “Ne dimë se

jemi prej Perëndisë.” Nga se e dimë? Nga Fryma që Ai na ka dhënë. Madje, nga kjo ne dimë se Ai qëndron në ne. Dhe ç’bazë kemi ne, qoftë nga Shkrimet apo edhe duke arsyetuar, për të përjashtuar dëshmimin, më shumë sesa frytet e Frymës, për të cilat flitet këtu? Prej kësaj, gjithashtu, edhe nga kjo ne dimë se jemi prej Perëndisë dhe në ç’kuptim na quan të tillë, qofshim fëmijë, të rinj, apo etër, ne kemi dijeni për të në të njëjtën mënyrë.

Me këtë nuk jam duke thënë se të gjithë të rinjtë, apo madje të gjithë etërit, e kanë këtë dëshmim në çdo moment. Mund të ketë ndërprerje të dëshmisë së drejt-përdrejtë se ata janë rilindur prej Perëndisë, por këto ndërpreje bëhen më të pakta e më të shkurtra ndërsa ata rriten në Krishtin. Disa të tjerë e kanë këtë dëshmim të shfaqjesimit dhe të shenjtërimit të pandërprerë në jetën e tyre, për të cilët them se, si shumë të tjerë mund ta kenë patur këtë dëshmim, ngaqë kanë ecur përulësisht dhe ngushtësisht me Zotin.

20. A mund të ndodhë që disa prej tyre të mos kenë dëshmim nga Fryma, se ata nuk do të largohen nga Perëndia, por do të jenë përgjithmonë me Të?

- Mundet. Dhe bindja se, as vdekja dhe as jeta nuk do të mund t’i ndajë nga Ai, duke mos qenë diçka e dëmshme për ta, në disa rrethana mund të jetë tepër e dobishme për ta. Për pasojë s’kemi pse të trishtohemi për ta, por t’i inkurajojmë me zell që të mbajnë fillimin e besimit të tyre deri në fund.

21. Por a ka ndonjë dëshmimin nga Fryma se nuk do të mëkatojë më kurrë?

- Ne nuk e dimë se çfarë Perëndia mund t’ju japë si garanci disa personave të veçantë, por nuk shikojmë në Shkrime asnjë gjendje të përgjithshme të përshkruar

atje, nga ku një njeri nuk mund të bjerë sërish në mëkat, e nëse do të ishte një gjendje e tillë ku kjo do të ishte e pamundur, do të ishte shenjtërimi i tyre, të cilët janë etër në Krishtin, që kanë gëzim të përvetshëm, që luten pa pushim dhe që në çdo gjë falenderojnë. Edhe për këta nuk është e pamundur të bien në mëkat sërish. Sidoqoftë, ata që shenjtërohen mund të bien dhe të humbasin. Heb. 10: 29. Madje dhe etërit në Krishtin kanë nevojë për një paralajmërim të tillë: “Mos e doni botën” 1 Gjon 2:15. Prapëseprapë, edhe ata që gëzojnë, luten, dhe që falenderojnë pa pushim, mund ta shuajnë Frymën. 1 Thes. 5:16, etj. Madje dhe ata që janë vulosur për ditën e shpengimit, mund ta trishtojnë Frymën e Shenjtë të Perëndisë. Efes. 4:3.

Prandaj, megjithëse, Perëndia u jep një dëshmim të tillë disa personave të veçantë, të krishterët nuk duhet të kenë një pritje të atillë, nuk ka asnjë vend në Shkrime mbi të cilin mund të mbështesin një pritshmëri të tillë.

22. Me anë të cilit fryt të Frymës, mundemi të dimë se ne jemi prej Perëndisë, madje me domethënien më të madhe të saj?

- Atë të dashurisë, gëzimit, paqes që banojnë në ne; nga një durim i madh, këmbëngulje dhe tolerancë të pandryshueshme; nga mirësjellja që nuk bie pre e provokimeve; nga mirësia, zemërbutësia, ëmbëlsia, butësia e shpirtit; nga besnikëria, thjeshtësia e nga sinqeriteti i perëndishëm; nga urtësia, qetësia dhe nga rregullsia frymërore; nga vetëpërmbajtja, jo vetëm në të ngrënë dhe në të pirë, por në të gjitha gjërat natyrore dhe frymërore.

23. Por çfarë rëndësie të madhe paska e gjithë kjo? A nuk i kemi të gjitha këto kur morëm shfajësimin?

- Çfarë? Një dorëzim total ndaj vullnetit të Perëndisë, pa asnjë ndërhyrje të vullnetit personal? Mirësjellje,

pa asnjë shenjë të zemërimit, madje në momentin kur provokohemi? Dashuri për Perëndinë, pa patur aspak dashuri për krijesën, por në dhe për Perëndinë, duke hequr krenarinë? Dashuri për njerëzit, duke mos patur zili, xhelozë dhe çdo gjykim të nxituar? Urtësi, duke mbajtur shpirtin krejtësisht të qetë? Dhe vetëpërmbytje në të gjitha gjërat? Mund të thuash se askush nuk ka arritur ndonjëherë deri këtu, por mos thuaj se të gjithë ata që janë të shfajësuar e kanë arrirë.

24. Por disa që sapo janë shfajësuar i kanë. Atëherë ç'duhet të themi për këta?

Nëse me të vërtetë i kanë këto, do të thoja se janë të shenjtëruar, të çliruar nga mëkati në atë çast dhe se nuk kanë për të humbur kurrë atë që Perëndia u ka dhënë, apo nuk kanë për të ndjerë më asnjë mëkat.

Por sigurisht ky është një rast i veçantë. Është ndryshe me shumicën e atyre që janë të shfajësuar, qoftë pak apo shumë këta ndjejnë krenari, zemërim, egoizëm dhe një zemër që priret drejt mëkatit. Dhe derisa t'i kenë bërë të vdesin të gjitha këto, ata nuk janë plotësisht të përtërirë në dashuri.

25. Por a nuk ndodh kështu me të gjithë të shfajësuarit? A nuk vdesin ndaj mëkatit në mënyrë graduale dhe rriten në hir, deri në kohën e, ose ndoshta pak para vdekjes, Perëndia i bën të përsosur në dashuri?

Unë besoj se kështu është me shumicën e të shfajësuarve, por jo për të gjithë. Zakonisht, Perëndia u jep njerëzve kohë të mjaftueshme për të marrë dritë, që të rriten në hir, për të bërë dhe vuajtur vullnetin e Tij, më përpara se ata të shfajësohen apo të shenjtërohen, por Ai nuk vepron gjithmonë në këtë mënyrë. Ndonjëherë Ai vepron shpejt, punën e shumë viteve Ai e kryen në pak javë, ndoshta brenda një jave, një dite, një ore. Ai

shfajëson apo i shenjtëron, si ata që nuk kanë bërë asgjë, ashtu edhe ata që s'kanë vuajtur asgjë dhe që nuk kanë patur kohë për t'u rritur gradualisht, qoftë në njohuri qoftë në hir. Dhe a nuk mundet Ai të bëjë çfarë të dojë me të tijët? A zemërohesh, sepse Ai është i mirë?

Prandaj, nuk është e nevojshme të pohohet vazhdimisht dhe të vërtetohet nga dyzet tekste Shkrimesh, qoftë që shumica e njerëzve më në fund përsosen në dashuri dhe se kjo është një punë graduale e Perëndisë në ne, apo, duke folur në përgjithësi, nevojitet një kohë e gjatë, madje me vite të tëra, para se mëkati të shkatërrohet. Për të gjithë këtë kemi dijeni, por ne dimë edhe këtë, që Perëndia mundet, në bashkëpunimin e njeriut, të bëjë një punë të shpejtë, në masën që Ai dëshiron dhe punën e shumë viteve, ta kryejë në një moment të vetëm. Në shumë raste Ai vepron kështu, por, sidoqoftë, është një punë graduale e Zotit, e cila ndodh para dhe pas atij momenti, kështu në këtë mënyrë dikush mund të pohojë se puna është graduale, dikush tjetër, të thotë se është e menjëhershme, pa qenë këto në kundërshtim me njëra-tjetrën.

26. A do të thotë Shën. Pali më shumë me të qenurit i vulosur me Frymën, sesa me të qenët të përtërirë në dashuri?

Ndoshta në një vend (2 Kor. 1:22), ai nuk thotë shumë, por në një tjetër vend (Efes. 1: 13), ai duket se përfshin si frytet ashtu dhe dëshmimin, dhe e thotë në një cilësi më të lartë nga çka ne kemi përjetuar kur u përtërimë në dashuri për herë të parë: Perëndia na vulosi me Frymën e premtimit, duke na dhënë siguri të plotë të shpresës, një besim të tillë që merr të gjitha premtimet e Perëndisë, që nuk i lë vend dyshimit. Me këtë besim Fryma e Shenjtë, përmes një shenjtërie të gjithanshme, vulos imazhin e plotë të Perëndisë në zemrat tona.

27. Por si mund ta trishtojnë Frymën e Shenjtë të Perëndisë ata që janë vulosur në këtë mënyrë?

- Shën Pali na e thotë shumë qartë: (1) Duke folur në mënyrë të padobishme, pra me një të folur që nuk ndërton, që nuk u shërben atyre që e dëgjojnë. (2) Duke mbajtur hidhërim apo duke mos qenë i sjellshëm. (3) Duke mbajtur zemërim dhe një pakënaqësi të zgjatur, apo nga mungesa e zemërbutësisë. (4) Zemërimi, megjithëse shuhet shpejt ky zemërim kalon, nuk arrin të falë menjëherë tjetrin. (5) Nga një e folur me zë të lartë, me gërthitje, të ashpër e të vrazhdë. (6) Duke folur keq, nga thashethemet, duke qenë mbajtës thashethemesh dhe duke përmendur gabimin e një personi që s'ndodhet i pranishëm, edhe pse mund të thuhet me butësi.

28. Çfarë mendon për ata në Londër, të cilët duken të jenë përtërirë në dashuri së fundmi?

- Tek pjesa më e madhe e tyre, në përvojën e tyre, kanë diçka shumë të veçantë. Ndonjë do të mendonte për një besimtar se ai duhet fillimisht të mbushet me dashuri, dhe në këtë mënyrë ai pastrohet nga mëkati, kurse këta fillimisht u pastruan nga mëkati, e më pas u mbushën me dashuri. Ndoshta i pëlqeu Perëndisë të punonte në këtë mënyrë, për ta bërë më të qartë dhe të pamohueshme veprën e Tij, e për ta ndarë më qartazi nga ajo dashuri përmbytëse, e cila shpeshherë ndihet edhe nga ata që janë në gjendjen e të shfajësuarve.

Gjithashtu, kjo duket se është në akord së tepërmi me premtimin e madh: "Do t'ju pastroj nga të gjitha ndyrësitë tuaja, do t'ju jap një zemër të re, dhe do të vendos brenda jush një frymë të re." Ezek. 37: 25-26.

Por nuk kam të njëjtin mendim për të gjithë, ka një ndryshim të madh ndërmjet këtyre me njëri-tjetrin. Me shumicën prej atyre që kam folur, besimi, dashuria,

gëzimi dhe paqja gjendej me shumicë. Unë besoj se disa nga ata ishin të përtërirë në dashuri dhe kishin dëshimim të drejtpërdrejtë të saj. Frytet e sipërpërmendura ishin të dukshme tek ata, në të gjitha fjalët dhe veprimet e tyre. Njerëzit mund t'ia venë emrin si të duan, por kjo është ajo që unë e quaj përsosmëri.

Por disa nga ata, tek të cilët dashuria, paqja dhe gëzimi, gjenden në masë të madhe, ende nuk kanë dëshimim të drejtpërdrejtë, megjithatë disa të tjerë kanë mendimin se kanë dhe se janë në mungesë të këtyre fryteve. Për disa prej tyre nuk do ta thoja këtë, ndoshta për një në dhjetë, ndoshta për më shumë ose më pak. Por s'ka dyshim, disave u mungon dashuria e durueshme, ai dorëzimi i krishterë. Këta nuk shohin dorën e Perëndisë në çdo gjë që u ndodh dhe e pranojnë këtë me gëzim. Këta nuk falenderojnë në çdo gjë dhe kanë gjithmonë gëzim. Nuk janë të lumtur, kjo të paktën jo gjithmonë, sepse ankohen nganjëherë. Thonë se kjo e ajo është e vështirë!

Disave u mungon mirësjellja. Këta i kthehen të keqes me të keqe, në vend që të kthejnë faqen tjetër. Këta nuk e pranojnë qortimin me butësi, as edhe një vërejtje. Madje, nuk janë në gjendje të durojnë kundërshtimin, pa u ndjerë të fyer. Nëse u bëhet një vërejtje apo nëse kundërshtohen, qoftë edhe me butësi, nuk e presin mirë, sillen më me ftohtësi dhe bëhen më të rezervuar, ndryshe nga çka kanë qenë më parë. Nëse qortohen dhe kundërshtohen me ashpërsi, përgjigjen po me ashpërsi; ngrejnë zërin, ose me ton të inatosur dhe në një mënyrë therrëse e të vrazhdë. Kur qortojnë të tjerët, i qortojnë më ashpërsi e vrazhdësi, sillen vrazhdë ndaj më të dobtëve.

Disave u mungon mirësia. Këta nuk janë të mirë, të butë, të ëmbël, të sjellshëm, të këndshëm dhe të dashur në çdo kohë, në frymën e tyre, me fjalët e tyre, në vështrimin e në pamjen e tyre, në të gjithë përmbajtjen e

sjelljes së tyre dhe kjo sjellje është kundrejt të gjithëve, të shtresës së lartë e ndaj asaj të ulët, ndaj të pasurëve e të varfërve, pa patur respekt për askënd, kjo veçanërisht ndaj atyre që u rrinë larg, ndaj kundërshtuesve, por dhe ndaj familjes së tyre. Këta nuk presin gjatë, nuk studiojnë, nuk përpiqen me çdo mënyrë të mundshme, për t'i bërë të lumtur. I shikojnë të shqetësuar, po nuk merakosen, ndoshta këta vetë e shkaktojnë këtë shqetësim dhe më pas lajnë gojën dhe thonë: “Pse? E meritonin! Faji është i tyre.”

Disave u mungon besnikëria, një qëndrim i duhur ndaj të vërtetës, thjeshtësia dhe sinqeriteti i perëndishëm. Dashuria e tyre zor se është pa hije, fajshmëri del nga goja e tyre. Për të shmangur ashpërsinë, kalojnë në krahun tjetër. Bëhen të butë deri në tepërim, deri në atë masë sa për të shmangur çdo dukje servilizmi, apo për të mos lejuar të kuptohet ajo që ata nuk kanë dashur të thonë.

Disave u mungon urtësia, qetësia e shpirtit, vetëpërmbytja, gjakftohtësia. Këta kanë ulje ngritje, herë lart, e herë përtokë; mendja e tyre nuk është në harmoni. Emocionet e tyre nuk shprehen në masën e duhur; ata kanë emocione më shumë për diçka, e tepër pak për diçka tjetër; ose nuk janë të zhvilluar siç duhet dhe me rregull, për të ekuilibruar njëra-tjetrën. Nga kjo shpeshherë ka një mospajtim në ta. Shpirti i tyre nuk luan melodi të rregullt, dhe nuk arrijnë dot një harmoni të vërtetë.

Disave u mungon përmbajtja. Këta vazhdimisht nuk marrin masën e duhur të ushqimit, gjë që e dinë, apo mund të kenë njohuri, se kjo do t'i ndihmonte të kishin shëndet, forcë, e energji, trupore; ose nuk kanë përmbajtje për gjumin; nuk i ndjekin në mënyrë të rregullt ato gjëra që i bëjnë mirë si trupit ashtu dhe mendjes së tyre; në të kundërt do shkonin rregullisht për të fjetur herët e do të ngriheshin po herët në mëngjes, e në një orar të

caktuar: apo ata bien vonë për të fjetur, gjë e cila nuk është mirë as për trupin e as për shpirtin, apo këta as agjërojnë dhe as janë të matur, ose parapëlqejnë (gjëra të cilat janë shenja të mospërmbajtjes) predikimet, ato që lexojnë, ose të bëjnë biseda, që iu sjellin atyre lumturi e qetësi të përkohshme, sesa ato që sjellin trishtim të përhershëm, apo edukim në drejtësi. Një lumturi e këtillë nuk është e shenjtëruar, nuk përbën një prirje për të përfunduar kryqëzimin e zemrës. Një besim i tillë nuk ka në qendër të vet Perëndinë, por veten.

Sakaq, çdo gjë është e qartë. E besoj se ju keni besim, dashuri, gëzim, dhe paqe. Sidoqoftë, për ju që kujdeseni për këtë në mënyrë të veçantë, e dini për veten tuaj, se cila nga ato të përmendurat më lart, ju mungon. Juve ju mungon ose dashuria e durueshme, butësia, ose mirësia; ju mungon ose besnikëria, e urtësia, ose të vetpërmbajturit. Le të mos merremi me fjalët atëherë. Për thelbin ne të gjithë biem dakort.

Ju nuk keni atë që unë e quaj përsosmëri; nëse të tjerët do ta quanin përsosmëri, ata le ta quajnë. Megjithatë, mbani ato që keni dhe lutuni me ngulm për ato të cilat nuk i keni.

29. A mund të rriten në hir ata që janë të përsosur?

- Sigurisht që po, kjo jo vetëm ndërkohë që janë në trup, por përgjatë gjithë përjetësisë.

30. A mund të bien ata nga ky hir?

- Jam i sigurt se po. Kjo del jashtë çdo diskutimi. Më parë mendonim, se po të jesh njëherë i shpëtuar, është e pamundur të biesh në mëkat, tani e dimë dhe të kundërtën. Kohët e fundit jemi rrethuar nga raste të ndryshme të atyre që kanë provuar atë çka unë e quaj përsosmëri. Ata i kishin të dyja, si frytet e Frymës, ashtu dhe dëshmimin, por tani i kanë humbur që të

dyja. Askush nuk mundet të qëndrojë vetëm në bazë të natyrës së virtytit që ka. Nuk ka gjendje të atillë kulmore dhe forcë të shenjtërisë, prej nga ku dikush nuk mund të bjerë poshtë. Nëse dikush nuk do të rrëzohej, kjo do ishte krejtësisht në sajë të premtimit të Perëndisë.

31. A munden të ringrihen ata që rrëzohen?

Pse jo? Kemi shembuj edhe për këtë. Madje, është diçka mjaft e zakonshme që njerëzit të bien në më shumë se një rast, para se të kenë qëndrueshmëri.

Pikërisht për këtë, për t'i mbrojtur ata që janë të shpëtuar nga mëkati, dhe për t'i mbrojtur nga çdo rast rënie, unë u jap këshillat si më poshtë. Por pikësëpari, dua të qartësoj posaçërisht punën që bëhet.

E çmoj punën e mëvonshme të jetë nga Perëndia, e cila duket se është tani puna më e madhe që zhvillohet mbi tokë. Sidoqoftë, si në çdo gjë tjetër, edhe kjo është e përzier me dobësitë njerëzore. Por këto dobësi janë shumë më të pakta nga sa mund të pritej, të cilat duhet të duroheshin me gëzim nga të gjithë ata që e duan dhe e ndjekin drejtësinë. Fakti që ka patur disa njerëz të dobët, e kokëkrisur, nuk është shkak për të sharë punën në vetvete, e nuk ka bazën e duhur për të akuzuar një mori të tërë njerëzish me mendje të kthjellët, të cilët janë modeli i shenjtërisë më serioze. Deri tani (ka ndodhur krejtësisht e kundërta e asaj që duhej të ishte), kundërvënia ka qenë e madhe, ndihma e pakët. Për shkak të këtij zelli të gabuar të disa të tjerëve, për shumë kjo bëhet pengesë për të shkuar pas besimit dhe shenjtërimit, e disa nga ata, që dikur vraponin bukur, kanë dalë nga kjo garë.

32. Cila është këshilla e parë që do t'ju jepje atyre?

- Rri syçelë dhe lutu vazhdimisht që të mos bëhesh krenar. Nëse Perëndia e nxori jashtë, hap sytë që të mos

hyjë më brenda teje, është po aq e rrezikshme sa është edhe lakmia. E befas bëhesh sërish i tillë, sidomos kur mendon se s'ka mundësi që kjo të ndodhë me ty. Madje thua, se unë ia atribuoj të gjitha Perëndisë. Mund edhe ta bësh, e prapëseprapë të jesh krenar. Sepse krenaria nuk është vetëm në dhënien vetes merita për ato që ke, por të mendosh se i ke të tuat ato që ke, kur në fakt nuk janë të tuat. Si rasti i Z. L----, i cili shpallte, se drita që kishte vinte nga Perëndia, e deri në atë kohë ishte i përlurur, por më pas ai mendonte se kishte më shumë se cilido tjetër dhe kjo pa pikë dyshimi ishte krenari. Ti ia jep meritat Perëndisë për gjithë njohurinë që zotëron, përsa i përket kësaj ane je i përlurur. Por nëse mendon se ke më shumë nga çfarë ke në të vërtetë, apo nëse mendon se je mësuar aq mirë nga Perëndia, saqë nuk ke më nevojë për t'u mësuar nga njeriu, krenaria është tek dera. Ti ke nevojë për t'u mësuar, e jo vetëm prej Z. Morgan, nga njëri-tjetri, nga Z. Maksfilld, apo nga unë, por qoftë edhe nga predikuesi më i keq i Londrës, në fakt, nga të gjithë njerëzit. Sepse Perëndia të mëson nga goja e atij që Ai dëshiron.

Kështu që mos quaj askënd që dëshiron të të japë një këshillë apo të të bëjë një vërejtje: "Ti je i verbër, ti nuk mund të më mësosh mua." Mos thuaj: "Kjo vjen nga mendja jote, nga arsyetimi yt njerëzor;" por me qetësi të peshosh çdo gjë para Perëndisë.

Të kesh parasysh gjithmonë, se të kesh shumë hir, s'do të thotë se ke shumë dritë. Këto nuk ecin gjithmonë dorë për dore së bashku. Siç mund të jetë se atje ku ka shumë dritë, po aty të ketë pakëz dashuri, ashtu mund të jetë se atje ku ka shumë dashuri, po aty të ketë pakëz dritë. Zemra ka më shumë zjarr sesa syri, edhe pse nuk mundet të shikojë. Dhe Perëndia i ka vendosur të gjitha gjymtyrët e trupit bashkë, që asnjëra të mos i thotë tjetrës: "Unë nuk kam nevojë për ty."

Është gabim i rëndë e i rrezikshëm të mendosh se askush tjetër nuk mund të të mësojë ty, përveçse atyre që janë të shpëtuar nga mëkati. Mos e ushqe për asnjë çast një mendim të tillë. Do t'i hapte rrugën shumë gabimeve të tjera, pa kthim mbrapa. Jo, zotërimi nuk themelohet në hir, siç e ka thënë i çmenduri i epokës së fundit. Bindju dhe respoktoji ata që kanë autoritet mbi ty në Zotin, dhe mos mendo se di më shumë sesa ata. Respekto pozicionin që kanë dhe mbaj vendin që të takon, duke patur parasysh se, të kesh shumë dashuri, s'do të thotë se ke shumë dritë.

Duke mos qenë syçelë për këtë, disa ranë në shumë gabime të tjera, dhe në dukje, të paktën, në atë të krenarisë. Bëj kujdes nga dukja e atillë, dhe nga vet krenaria! Le të jetë në ju po e njëjta mendësi e përlulesisë që ishte në Krishtin Jezus. Dhe vishuni me të njëjtën përlulesi. Jo vetëm të mbusheni me të, por të visheni i tëri në përlulesi. Thjeshtësia dhe kryeultësia të duket në të gjitha fjalët dhe veprimet e tua. Në gjithçka që thua dhe bën, të tregohet se ti je i vogël, i rëndomtë, i dobët dhe i keq në sytë e tu.

Për ta treguar këtë, ji i gatshëm gjithmonë të mbash fajin që ke bërë. Nëse në ndonjë rast ke menduar, folur, apo vepruar në mënyrë të gabuar, mos u trego i ngathët për të pranuar se ke gabuar. Mos mendo se duke vepruar kështu, ti do t'i bësh dëm kauzës së Perëndisë. Jo, por do ta çosh atë përpara. Prandaj, ji i hapur e i sinqertë, kur akuzohesh për diçka. Mos u përpiq t'ia hedhësh apo t'i fshihesh, lëre të duket ajo ashtu siç është dhe në këtë mënyrë ti nuk ke për ta penguar Ungjillin, por do ta stolisësh atë.

33. Cila është këshilla e dytë që do t'ju jepje atyre?

Kini kujdes të birin e krenarisë, entuziazmin. Bëj çmos të qëndrosh larg tij. Mos i bëj vend një imagjinate

të shfrenuar. Mos u nxito t'i atribuosh gjërat Perëndisë. Mos u bëj i lehtë të mendosh se çdo ëndërr, apo zë, mbresë, vizion, apo zbulesë vjen nga Perëndia. Mundet të vijnë nga Zoti. Mundet të vijnë nga natyra. Mundet të vijnë nga Djalli. Prandaj, mos beso çdo frymë, por provoji frymërat nëse janë nga Perëndia. Vëri gjërat në provë me anë të fjalës së shkruar dhe të gjitha gjërat t'i nënshtrohen kësaj fjale. Ju jeni në çdo çast në rrezik për t'u kthyer në entuziastë, nëse edhe sikur të shkëputesh vetëm pak prej Shkrimeve, po, apo qoftë prej një teksti të qartë, i shkruar e zezë mbi të bardhë, në lidhje me kontekstin në të cilin është shkruar. Je në rrezik nëse përçmon apo nuk çmon seriozisht arsyen, njohurinë, apo mësimet njerëzore, secila nga këto janë dhurata të mrekullueshme nga Perëndia, të cilat u shërbejnë qëllimeve më fisnike.

Këshilla imë është që mos t'i shikoni fjalët, diturinë, arsyen, apo njohuritë me syrin kritik. Përkundrazi, lutuni t'i keni me bollëk për vehten tuaj gjithmonë e më shumë. Nëse ti e ke fjalën për diturinë e botës, arsyen e rreme, thuaje atë, hidhni kashtën, por mbani grurin.

Një derë kryesore për të hyrë tek entuziazmi, është të presësh përmbushjen e gjërave, pa përdorur mjetet. Për shembull, të presësh të kesh njohuri, pa hetuar Shkrimet, e pa u këshilluar me fëmijët e Perëndisë, të presësh fuqi shpirtërore pa lutje të vazhdueshme, e pa qëndruar zgjuar, të presësh bekimet pa dëgjuar fjalën e Perëndisë në çdo mundësi të dhënë.

Disa kanë qenë të paditur për këtë plan të Satanit. Këta kanë hequr dorë së hetuari Shkrimet. Këta thanë: "Perëndia i shkruan të gjitha Shkrimet në zemrën time. Prandaj, unë s'kam nevojë të lexoj." Të tjerë menduan se s'kishin aq shumë nevojë të dëgjonin dhe kështu u bënë të ngathët në marrjen pjesë në predikimet mëngjesore. Oh, bëni kujdes, ju që të mendoni në këtë mënyrë! Keni

dëgjuar zërin e një të huaji. Rikthehuni tek Krishti dhe vazhdoni të ecni në rrugën e vjetër e të mirë, e cila iu dha më parë shenjtorëve. Atë rrugë për të cilën edhe paganët dëshmuuan, se të krishterët ngriheshin herët çdo ditë për t'i kënduar himne Krishtit si Perëndi.

Dëshira për t'u rritur në hir bëhet nganjëherë dera për hyrjen tek entuziazmi. Siç na drejton të kërkojmë vazhdimisht hir të ri, ashtu mund të na drejtojë pa e kuptuar, të kërkojmë diçka tjetër të re, përveç nga të kërkuarit e cilësive të reja në dashurinë ndaj Perëndisë dhe të njerëzve. Disa i ka drejtuar që të kërkojnë apo dhe të mendojnë, se kanë marrë dhunti të një lloji tjetër, sipas një zemre të re, të tilla si: (1) Të dashurit e Perëndinë me gjithë mendje, (2) Me gjithë shpirt, (3) Me gjithë forcë, (4) Unitet me Perëndinë, (5) Unitet me Krishtin, (6) Të paturit jetën tonë të fshehur me Krishtin në Perëndinë (7) Të qenurit i vdekur me Krishtin, (8) Të ringjallurit me Atë, (9) Ullja me Të në vendet qiellore, (10) Të marrurit pranë Vetes në fronin e Tij, (11) Të qenurit në Jeruzalemin e Ri, (12) Të shikuarit e Tabernakullit të Perëndisë të vinte në mesin tonë, (13) Të qenurit i vdekur ndaj të gjitha veprave, (14) Të mos qenurit i prekshëm prej vdekjes, vuajtjes apo prej pikëllimit, ashtu si dhe prej tundimit.

Një terren që lejon të bëhen shumë prej gabimeve ka qenë marrja e çdo zbatimi të ri e të fortë që del prej këtyre Shkrimeve fjalë për fjalë, sikur të ishte një dhunti e një lloji tjetër, duke mos ditur se disa prej këtyre Shkrimeve ende nuk janë përmbushur; dhe se shumica prej tyre përmbushen vetëm kur ne marrim shfaqësimin, ndërsa pjesa tjetër, kur ne shenjtërohemi. Neve na mbetet vetëm t'i përjetojmë në nivele më të larta ato. Kjo është e gjitha çka duhet të presim.

Një tjetër terren që lejon këto gabime e mijëra të tjera, ka qenë të mos parit më tej, që dashuria është

dhuntia më e madhe e dhënë nga Perëndia; dashuria e përulur, e butë, e durueshme dhe që të gjitha vizionet, zbulesat si dhe çdo lloj manifestimi tjetër qoftë, janë gjëra të vogla krahasuar me dashurinë dhe se të gjitha dhuntitë e sipërpërmendura janë ose barabar me të, ose pambarimisht inferiore me dashurinë.

Do të ishtë mirë që ti të ishe plotësisht në dijeni për këtë, më e mira e të mirave është dashuria. Nuk ka asgjë më të madhe në një fe, përfundimisht nuk ka gjë tjetër, nëse po kërkon diçka më tepër sesa dashuria, je duke kërkuar diçka tej qëllimit, nuk po ecën sipas mënyrës mbretërore. Dhe kur ti pyet të tjerët: “A e ke marrë këtë apo atë bekim?” Nëse nuk e ke fjalën për dashurinë, ti ke qëllime jo të mira, ti po i nxjerr jashtë rrugës dhe po i drejton të ecin në gjurmë të gabuara. Vendose në zemrën tënde, se që nga momenti që Perëndia të ka shpëtuar nga i gjithë mëkati, ti nuk duhet të synosh asgjë më shumë, veçse më shumë prej asaj dashurie të përshkruar në kapitullin e trembëdhjetë të Korintasve. Nuk mund të arrish më lart se kaq, deri në momentin kur ti të merresh në gjirin e Abrahamit.

Sidoqoftë, jua them sërish, bëni kujdes nga entuziazmi. Të bësh kujdes të mos mendosh se ke dhuntinë e profecisë, apo të dallimit të frymërave, të cilat unë nuk besoj që as një nga ju i ka, jo, as nuk i keni patur ndonjëherë. Bëni kujdes të mos i gjykonin njerëzit në bazë të ndjesive tuaja. Ky nuk është një gjykim sipas Shkrimeve. Oh, i qëndroni plotësisht ligjit dhe dëshmisë!

34. *Cila është këshilla e Tretë?*

Bëni kujdes ndaj mohimit të Ligjit, duke e bërë ligjin të pavlefshëm, apo qoftë ndonjë pjesë të tij, me anë të besimit. Entuziazmi të çon natyrshëm tek kjo. Në të vërtetë janë pothuaj të pandara. Kjo mund të vijë

tek ty vjedhurazi në një mijë forma, në atë mënyrë që ti s'mund të jesh aq shumë sa duhet syçelë për të. Bëni kujdes ndaj çdo gjëje, qoftë në parim apo në praktikë, të cilat priren të çojnë aty. Madje edhe ajo e vërtetë aq e rëndësishme, se Krishti është përfundimi i gjithë ligjit, mund të na çojë atje, nëse ne nuk e vlerësojmë faktin se Ai i ka përmbledhur të gjitha pikat e ligjit moral dhe i ka përshtatur në ligjin e dashurisë. Bëj kujdes të mos mendosh: "Sepse jam i mbushur me dashuri, nuk kam aq shumë nevojë të shenjtërohem ende. Sepse lutem pandërprerë, nuk kam nevojë për të marrë kohë lutje në veçanti. Sepse jam vigjilent përherë, nuk kam nevojë të bëj ndonjë vetkontroll të veçantë të vetes." Le ta nderojmë me të madh ligjin, të gjithë fjalën e shkruar dhe ta ngremë lart ligjin. Le të jetë kjo thënia jonë: "I çmoj urdhërimet e tua më shumë se ari dhe gurët e çmuar. Oh, sa i dua ligjet e tua! Ato janë përsiatja ime gjithë ditën." Bëj kujdes nga librat, jo nënshtrimit ndaj ligjit, veçanërisht nga veprat e Dr. Krispit (Gjallërues) dhe Z. Saltmarsh (Kripore). Këto libra kanë shumë gjëra të mrekullueshme dhe kjo i bën edhe më të rrezikshëm. Oh, jini gati në kohë! Mos luaj me zjarr! Mos i fut duart në folenë e gjarpërinjve! Të përgjërohem të bësh kujdes nga fanatizmi! Dashuria dhe dashamirësia jote të mos kufizohet tek të ashtuquajturit metodistët, aq më pak tek ajo pjesëz e tyre që duken se kanë arritur përtëritjen në dashuri, apo ndaj atyre që besojnë dëshminë tënde dhe të tyren vetëm. Oh, mos e kthe në doktrinën tënde! Bëj kujdes nga qëndrimi jo aktiv, duke e kuptuar gabim dhe të ndalosh së vepruari. Ja një shembull nga shumë raste: Ti more - thotë dikush - një bekim të madh. Por ti fillove të flasësh për të dhe të bëje këtë e atë gjë, kështu që e humbe bekimin. Duhet të kishe qëndruar në heshtje e i tërhequr."

Bëj kujdes nga vetkënaqësia, por, duke e paraqitur

si të ishte virtyt, duke qeshur me vetmohimin dhe me marrjen e kryqit të vet përditë, me agjërimin apo me heqjen dorë nga të drejtat martesore. Bëj kujdes nga kundërvënia dhe mbyllja e gojës së të tjerëve. Të mos mendosh apo t'i quash si të verbër, të vdekur, të rënë, apo si armiq të veprës ata, të cilët në ndonjë mënyrë apo formë të kundërshtojnë dhe s'ndajnë një mendje me ty, qoftë në të parit e gjërave apo në të vepruarit. Sërish të them, bëj kujdes nga ngurtësimi, duke bërë thirrje vetëm: "Besoni, besoni!" dhe duke i dënuar ata që flasin më gjerësisht sipas Shkrimeve, si të paditur dhe si të ligjit. Në periudha të caktuara, do të ishte e duhur të flasësh vetëm për pendesën, apo veç për besimin, apo tërësisht për shenjtërinë, por, në të përgjithshmen, ne jemi thirrur të shpallim të plotë këshillën e Perëndisë dhe të profetizojmë sipas masës së besimit. Fjala e shkruar trajton si një të tërë ashtu edhe çdo aspekt të drejtësisë, duke shkuar deri në detajin më të vogël të saj, si të qëndrojmë të kthjellët, të sjellshëm, të zellshëm, të duruar dhe të nderojmë çdo njeri. Kështu është edhe me Shpirtin e Shenjtë, i cili punon po njësoj në zemrat tona, jo vetëm duke na bërë të dëshirojmë shenjtërinë në përgjithësi, por duke na bërë të shkojmë drejt çdo ane të këtij hiri, duke na udhëhequr tek çdo pjesë e asaj që thuhet çdo gjëje që është e dashur. Dhe duke e bërë këtë me drejtësi, për ne me anë të veprave, besimi ynë përsoset. Kështu që plotësimi apo shkatërrimi i veprës së besimit, ose të gëzuarit e favoreve, apo të përjetuarit e pakënaqësisë së Perëndisë, varet shumë prej çdo veprimi të bindjes apo mosbindjes sonë.

35. *Cila është e Katërta?*

- Bëj kujdes nga mëkatet e mohimit, mos humb asnjë mundësi të bësh mirë! Ji i zellshëm në vepra të mira, mos refuzo të bësh ndonjë punë, qoftë kjo nga besimi

yt i thellë qoftë nga mëshira. Bëju të mirën me sa të mundesh, qoftë trupit apo qoftë shpirttrave të njerëzve. Veçanërisht, mos i bëj asnjë të keqe të afërmit tënd dhe mos e shty në mëkat. Ji aktiv! Mos ji as i plogësht e as përtac, mos jep shkak të të thuhet: “Ti je dembel, ti je dembel.” Shumë kanë për ta thënë gjithsesi, por e gjithë qënia jote dhe e gjithë sjellja jote të hedhë poshtë çdo shkak përgojimi. Ji gjithmonë duke bërë diçka, asnjë sekondë të mos shkojë dëm, mbliidhi pjesët, asgjë të mos humbasë! Ç’të shikojë syri, ta bëjë dora dhe çdo gjë që bën, bëje me tërë forcën tënde! Ji i ngadaltë në të folur dhe i matur kur të flasësh! Në shumë fjalë ka faj. Mos ji fjalëshumë, as mos e zgjat kur flet! Të paktë janë ata që arrijnë të flasin mbi një orë dhe të jenë të dobishëm. Qëndro larg nga bisedat e besimtarëve që bëhen vesh më vesh, nga përgojimet fetare.

36. *Cila është e Pesta?*

Bëj kujdes të mos dëshirosh gjë tjetër veç Perëndisë! Në këtë moment ti nuk dëshiron gjë tjetër, çdo dëshirë tjetër nxirret jashtë nga zemra. Kujdesu që të mos hyjë brenda sërish. Ruaje veten të pastër! Përkushtimi yt të jetë vetëm një dhe i gjithë trupi yt do të jetë në dritë. Mos prano asnjë dëshirë ushqimi të mirë, apo ndonjë kënaqësi tjetër prej shqisave. Asnjë dëshirë për të kënaqur syrin apo imagjinatën tënde, me asnjë gjë të madhe, apo të re, apo të bukur; as dëshirën për para, për lavdërime, apo për vlerësim; ose duke gjetur lumturinë në ndonjë tjetër krijesë. Ti mund t’i rigjallërosh këto dëshira në vehten tënde; por nuk ke nevojë ta bësh; nuk ke nevojë t’i ndjesh më ato. Qëndro në lirinë që Krishti të ka dhënë!

Jini shembuj për të gjithë, duke mohuar vetveten, si dhe duke marrë kryqin tuaj çdo ditë. Le të shikojnë me sytë e tyre që ti nuk i kushton kujdes asnjë kënaqësie,

e cila nuk të sjell ty më afër Perëndisë, e as nuk refuzon ndonjë dhimbje që të afron, se ti do vetëm ta kënaqësh Atë, qoftë në vepra apo në dhimbje; dhe se thirrja e vazhdueshme e zemrës tënde, në gëzim apo dhimbje, në nderim apo poshtërim, në pasje apo në skamje, është:

*Gjithçka është njësoj për mua,
që në Zotin të mund të jetoj dhe të vdes!*

37. Cila është e Gjashta?

“Bëj kujdes nga ndasitë, për të mos shkaktuar përçarje në Kishën e Krishtit. Kujdes nga ajo shkëputje e brendshme, ku pjesëtarët e saj nuk kanë më dashuri të ndërsjellë për njëri – tjetrin, (1 Kor. 12:25), e cila është rrënja e të gjitha grindjeve dhe e çdo forme të jashtme të ndasisë. Ruaju nga çdo gjë që të çon drejt saj. Ruaju nga fryma përçarëse, shkëputu nga çdo formë e saj! Kështu të mos thuash: “Unë jam i Palit, apo i Apollos,” që i hapi rrugë ndasive në Korint. Mos thuaj: “Ky është predikuesi im, predikuesi më i mirë që është në Angli. Atë dua, të tjerët mund t’i mbani.” E gjitha kjo veçse shkaktonte dhe nxiti përçarjen dhe ndan ata që Perëndia ka bashkuar. Mos përbuz apo mos i bjerë në qafë asnjë predikuesi, mos ngri askënd lart mbi të tjerët që të mos i bësh dëm as atij e as kauzës së Perëndisë. Nga ana tjetër, mos ji hijerëndë me askënd për shkak të ndonjë mospërputhje apo për shkak të ndonjë pasaktësie në të shprehur. Jo, as për gabime në qofshin ashtu.

Gjithashtu, nëse do që t’u shmangësh ndasitë, ndiq çdo rregull të shoqërisë dhe të grupeve të caktuara, për hir të ndërgjegjes. Mos refuzo asnjëherë për t’u takuar me klasën tënde apo me grupin tënd, mos mungo asnjëherë në mbledhjet publike. Këto janë ato që krijojnë lidhjen ndërmjet njëri – tjetrit në shoqërinë tonë, çfarëdo që e dobëson, apo na bën të dobët, kujdesin që duhet

të tregojmë për këto gjëra, apo përpikmërinë tonë në pjesëmarrje, godet pikërisht rrënjët e bashkësisë sonë me njëri-tjetrin. Ashtu siç ka thënë dikush: “Ato pjesë të strukturës sonë efikase, takimet javore për t’u lutur, për të shqyrtuar dhe për inkurajim, kanë qenë mënyra më e mirë për t’u thelluar e vërtetuar çdo bekim të marrë nga fjala gjatë predikimit dhe në përhapjen e saj tek të tjerët, tek ata, që nuk mund të merrnin dot pjesë në shërbesën e përgjithshme, duke patur parasysh që pa këto lidhje dhe marrëdhënie ndërmjet njëri - tjetrit si besimtarë, edhe përpjekjet më të mira tonat, veç me anë të predikimeve që dëgjojmë, kanë rezultuar të padobishme në terma afatgjatë.”

Mos lejo asnjë mendim të vetëm të përçarjes me vëllezërit e tu, qofshin apo jo dakort me mendimet e tua. As mos e ço nëpër mend të mendosh se ai që nuk të beson ty e as fjalës sate, po mëkaton; ose ky mendim apo ai mendim është themelor në punën e Zotit dhe ose qëndrojnë që të dyja, ose bien që të dyja poshtë. Bëj kujdes të kesh durim kur kundërshtohesh. Mos dëno askënd, e as mendo keq për ata që nuk i shikojnë gjërat si ty, apo të cilët e ndjejnë për detyrë të të kundërshtojnë, qoftë në gjëra të mëdha apo në të vogla. Mendoj se disa prej nesh kanë dënuar ashpër ata që kundërshtuan atë që ne miratuam. E gjitha kjo të shtyn drejt përçarjes dhe me çdo formë të këtyllë, ne po bëhemi shkak të dukemi negativë në sytë e tyre.

O, ruhu nga sedra e sëmurë, nga të qenët lehtësisht i provokueshëm, duke mos duruar asnjë fjalë nga të tjerët, duke u kapur me fjalën më të vogël dhe duke u larguar menjëherë nga ata që nuk e pranojnë plotësisht fjalën tënde apo thëniet e një tjetri!

Duhet të presësh mospajtim dhe kundërshti edhe kryqe të tjera që duhet të mbash. Merr parasysh fjalët e Shën Palit: “Sepse juve ju është dhënë mospajtimi dhe

kundërshtia, për hir të Krishtit, duke qenë fryt i vdekjes dhe i ndërmjetësimit të Tij për ju, jo vetëm që të besoni, por edhe të vuani për Të”. Fil.1:29. Ju është dhënë! Perëndia të jep këtë kundërshti apo qortim, është shenjë tjetër e dashurisë së Tij. A do ta mohosh Dhënësin, e të refuzosh dhuratën e Tij dhe ta quash atë fatkeqësi? A do të duhej të thoshe: “O At, ora ka ardhur, që Ti duhet të përlëvdohesh; tani Ti i ke dhënë fëmijës Tënd diçka që ai të vuajë për Ty, bëj me mua sipas vullnetit Tënd”. Dije këtë, se këto gjëra, jo vetëm që s’janë pengesë për punën e Perëndisë apo për shpirtin tënd, veçse për shkakun tënd janë jo vetëm të pashmangshme nën sigurimin e Zotit, por të dobishme, të nevojshme për ty. Kështu që, pranoji si nga Perëndia (jo rastësore), me vullnet të plotë, e me falenderim. Pranoji nga njerëzit me përlulësi, zemërbutësi, pa luftuar me ta, me mirësjellje e me ëmbëlsi. Pse të mos jetë qoftë edhe pamja jote e jashtme dhe mënyrat e sjelljes tënde të buta? Kujto karakterin e Zonjës Kats. Thuhej për Perandorin Titus, se askush nuk dilte i pakënaqur nga takimi me të. Por thuhej për të, se kurrkush nuk shkoi me pakënaqësi tek ajo. Ishin kaq të sigurt për mirëpritjen dhe mikpritjen e saj në takimin e tyre me të.

Trego kujdes të mos tundosh të tjerët, për t’u ndarë nga ty. Mos bëj gabime që mund të ishin shmangur, përpiqu që veprat e tua të jenë në përputhje të plotë me atë çka thua, duke bërë të duken bukur mësimet e Perëndisë, Shpëtimarit tonë. Trego kujdes të veçantë kur të flasësh për veten. Është e vërtetë që ti nuk e mohon veprën e Perëndisë, por fol për të kur të kërkohet, e bëje në mënyrën më të kujdesshme të mundshme. Shmangi fjalët e mëdha e të fryra, nuk ke pse të flasësh për të me terma të përgjithshëm, as përsosmëri, as shenjtëri, as bekimi i dytë, e as sikur e ke arritur atë. Më mirë fol për ato gjëra që Perëndia ka bërë për ty.

Mund të thuash: "Në një moment, ndjeva një ndryshim që nuk mund ta shpreh dot me fjalë, e që prej asaj kohe, nuk kam ndierë më krenari, kokëfortësi, inat, mosbesim apo ndonjë gjë tjetër, por veç dashuri për Perëndinë dhe për njerëzit." Përgjigjju çdo pyetje tjetër që të bëhet, me shumë urtësi dhe thjeshtësi.

E nëse ndonjë nga ju bie nga gjendja e tanishme, nëse sërish ndjen krenari, ose mosbesim, apo qoftë ndonjë prirje tjetër nga të cilat tashmë jeni bërë të lirë, mos e mohoni, mos i fshihni, mos rrëmoni në dëm të vetes. Çfarëdo që të jetë, shko tek ai që ke besim dhe tregoji sesi ndiheni. Perëndia do t'i japë atij fjalën e duhur për ty, e cila do të jetë shërim për shpirtin tënd. Dhe me siguri që Ai do ta ngrejë sërish kokën tënde lart, dhe do të bëjë që edhe kockat, që janë thyer, të gëzohen.

38. Cila do të ishte këshilla e fundit që do t'ju jepje atyre?

Jini shembull në të gjitha gjërat, veçanërisht në ato të jashtme (si në veshje), në gjëra të vogla, në administrimin e parave të tua (duke shmangur shpenzime të panevojshme), me një seriozitet të madh, si dhe në shëndetshmërinë dhe dobishmërinë e gjithë fjalëve të tua. Kështu do të jesh drita që shkëlqen në errësi. Kështu do të rritesh ditë për ditë në hir, derisa t'ju hapet begatisht hyrja në mbretërinë e amshuar të Zotit tonë Jezus Krisht.

Shumica prej këshillave paraprirëse janë të përforcuara në reflektimet që vijnë, të cilat ia rekomandoj konsideratës suaj serioze dhe të shpeshtë, në bashkërenditje me Shkrimet e Shenjta:

(1) Deti është ilustrimi më i mirë për të treguar plotësinë e Perëndisë dhe atë të Frymës së bekuar. Ashtu si lumenjtë derdhen në det, kështu edhe trupat, shpirtrat dhe veprat e mira të kryera nga të drejtët,

kthehen tek Perëndia, për të jetuar në pushimin e Tij të përjetshëm.

Megjithëse i gjithë hiri i Perëndisë varet veçse nga mirësia e Tij, megjithatë Ai është i kënaqur t'i shohë ato përgjithësisht në lidhje me lutjet, udhëzimet dhe me shenjtërinë e atyre me të cilët ne jemi. Me tërheqje të forta, por të padukshme, Ai i tërheq disa shpirtra përmes marrëdhënieve që kanë me të tjerë.

Afeksionet që krijohen nga hiri ua kalojnë atyre që linden nga ajo njerëzore.

Ai që është më të vërtet i devotshëm, tregon se pasionet linden po aq natyrshëm, si nga një dashuri e vërtetë, ashtu edhe nga një dashurie e rreme, kaq të ndjeshëm janë ndaj të mirës dhe të keqes që është tek ata, të cilët këta i duan për hir të Perëndisë. Por kjo mund të kuptohet vetëm nga ata që e kuptojnë gjuhën e dashurisë.

Në thellësi të shpirtit tonë, ne mund të kemi qetësi, edhe nëse jemi në mes të shumë telasheve, njësoj si në thellësi të tij deti është i qetë, ndërsa në sipërfaqe është trazirë e madhe.

Ndihma më e mirë në rritjen tonë në hir janë keq-trajtimet, fyerjet dhe humbjet që na ngjajnë dhe që i pësojmë. Ne duhet t'i pranojmë me falenderim, siç do donin të gjithë, qoftë edhe vetëm mbi këtë bazë, në ato të cilët vullneti ynë nuk kishte një rol.

Rruga më e lehtë për t'u çliruar nga vuajtjet është gadishmëria jonë për të lejuar që ato të zgjasin aq sa Perëndia do.

Nëse ne po vuajmë përdjekje dhe heqim keq, në mënyrën e duhur, ne arrijmë një masë më të madhe në ngjashmëri me Krishtin, duke u përmirësuar në secilën prej këtyre rasteve, sesa veç nga të imituarit atë në mëshirën e Tij, në shumën e veprave të mira që do të bënim.

Një nga treguesit më të qartë të dashurisë së Perën-

disë, ndaj atyre që e duan Atë, janë vuajtjet që Ai u sjell atyre, bashkë me hirin për t'i duruar ato.

Madje edhe në vuajtjet më të mëdha, ne duhet t'i dëshmojmë Perëndisë, se duke i pranuar ato nga dora e Tij, ndjejmë kënaqësi në vuajtjet tona, duke qenë të pikëlluar nga Ai që na do dhe të Cilin ne e duam.

Mënyra më e lehtë për Perëndinë për të afruar dikë tek vetja, është ta pikëllojë në atë që ata duan më shumë, e kjo, me një arsye të fortë dhe të bëjë që ky pikëllim të dalë prej disa veprave të mira të bëra me përkushtimin më të madh, sepse asgjë tjetër nuk do ta bënte atë të shihte më qartë zbratësinë e atyre gjërave të dashura e të dëshirueshme në botë.

(2) Dorëzimi i vërtetë qëndron në një nënshtrim të plotë ndaj vullnetit të gjithanshëm të Perëndisë, që dëshiron dhe bën gjithçka (përveç mëkatit) që ndodh në botë. Në mënyrë që kjo të ndodhë, ne duhet t'i pranojmë të gjitha ngjarjet, si të mirat ashtu edhe të këqijat, sipas vullnetit të Zotit.

Në vështirësitë më të mëdha që u ngjasin të drejtëve, qofshin ato prej qiellit apo të kësaj bote, ata qëndrojnë të palëvizur në paqe dhe plotësisht të nënshtruar ndaj Perëndisë, me një dashuri të thellë ndaj Tij, me gjithë fuqinë e shpirtit të tyre.

Ne duhet t'i përballojmë me qetësi të gjitha ato që na ndodhin, duke duruar të metat e të tjerëve dhe tonat, duke i rrëfyer përpara Perëndisë në lutjet tona në fshehtësi, apo me psherëtima të patregueshme, por kurrë të mos themi fjalë të ashpra dhe plot mllef, as të mos përflasin apo të qahemi, por të jemi plotësisht të gatshëm, që Perëndia të na trajtojë ashtu siç i pëlqen Atij. Ne jemi qengjat e Tij dhe prandaj ne duhet të jemi të gatshëm të heqim keq, qoftë deri në vdekje, pa u ankuar.

Duhet të kemi durim me ata që ne nuk mundemi t'i ndreqim dot dhe të kemi kënaqësinë për t'i ofruar ata

tek Perëndia. Ky është dorëzimi i vërtetë. Meqënëse Ai ka mbartur të metat tona, gjithashtu edhe ne duhet të durojmë njëri - tjetrin për hir të Tij.

Të braktisësh gjithçka, heqja e çdo të drejte nga vetja, për të kërkuar dhe për të ndjekur Jezus Krishtin i zhveshur në Bethlehëm, ku Ai u lind, i zhveshur në hyrjen e pallatit ku Ai u fshikullua, i zhveshur tek Kalvari, ku Ai vdiq mbi kryq, kaq e madhe është mëshira, sa që as nga kjo, e as nga njohuria për të, nuk ka marrë kurrkush prej saj, por përmes besimit në Birin e Perëndisë.

(3) Nuk ekziston dashuri që të jetë nga Perëndia pa durimin në Të dhe nuk ekziston ai durim pa patur përulësinë dhe ëmbëlsinë e shpirtit. Përulësia dhe durimi janë treguesit, se me siguri dashuria po rritet.

Përulësia është ajo që bashkon durimin me dashurinë, pa të cilën nuk do të mund të kishte dobi prej vuajtjes, ose, vërtetë të mund të shmangësh ankesat, kjo veçanërisht atëherë, kur ne besojmë që nuk kemi bërë asgjë për të vuajtur atë që njerëzit na kanë bërë.

Përulësia e vërtetë është një lloj vetëasgjësimi, e pikërisht kjo përulësi, është elementi kryesor i gjithë virtyteve.

Një njeri që është kthyer tek Perëndia, duhet të tregojë vëmendje ndaj gjithçkaje që i thuhet rreth shpëtimit, me dëshirën që të përfitojë.

Të mos mbetet asgjë tjetër nga mëkatet që Perëndia t'i ka falur, veçse një përulësi më e madhe tek ty dhe qëndrim më i drejtë në fjalët tona, në veprimet tona dhe në vuajtjet tona.

(4) Njerëzit e durueshëm dhe të duruarit e padrejtësisë me zemërbutësi dhe në heshtje, janë thelbi i jetës së krishterë.

Perëndia është objekti i parë i dashurisë sonë. Detyra tjetër e kësaj dashurie është të durojë mangësitë

tek të tjerët. E ne duhet ta praktikojmë këtë dashuri në shtëpinë tonë.

Ne duhet ta vëmë në praktikë këtë dashuri, kryesisht ndaj atyre që vënë në diskutim mënyrën tonë të menduarit, ose prirjet tona, apo njohuritë tona, ose dëshirën tonë që edhe të tjerët të jenë po aq të virtytshëm sa ne duam për veten.

(5) Perëndia vështirë se e jep Frymën e Tij, qoftë edhe atyre të cilët Ai i ka vendosur në hir, nëse nuk janë lutur në çdo rast të dhënë dhe jo vetëm një herë të vetme, por shumë herë.

Perëndia vepron në përgjigje të lutjeve, madje edhe ata që janë kthyer tek Perëndia, pa u lutur më parë vetë ata (gjë që ndodh rrallë herë), nuk u kthyen pa lutjet e të tjerëve. Çdo fitore të re që një njeri merr, vjen si rezultat i çdo lutjeje të re që është bërë.

Sa herë që gjendemi në vështirësi, duhet të marrim kohë në lutje, që t'i bëjmë vend hirit dhe dritës së Perëndisë, atëherë të marrim vendimet tona, pa i vuajtur aspak pasojat, çfarëdo qofshin ato.

Edhe në tundimet më të mëdha, një shikim i vetëm drejt Krishtit dhe shqiptimi me vështirësi i emrit të Tij nga ana jonë, do të mjaftonte për të fituar mbi të ligun dhe këto duke i bërë me besim dhe qetësi.

Urdhërimi i Perëndisë për t'u lutur pa pushim, ka në bazë të saj nevojën tonë për hirin e Tij për të mbajtur jetën e Perëndisë në shpirtin tonë, që nuk mund të rrojë asnjë moment pa të, siç nuk mund të ketë jetë trupi pa marrë ajër.

Qoftë kur mendojmë, apo kur flasim për Perëndinë, qoftë kur bëjmë vepra apo nëse vuajmë për Të, të gjitha këto janë lutje, kur kemi synim veçse dashurinë e Tij, dëshirën për t'i pëlqyer Atij.

Gjithçka që një i krishterë bën, qoftë kur ha apo kur fle, është lutje, në rast se bëhen me thjeshtësi, sipas

rregullit të Perëndisë, pa i shtuar e pa i hequr asgjë vullnetit të Tij.

Vazhdimësia e lutjes qëndron në dëshirën e zemrës edhe kur mendja është e zenë me të tjera gjëra.

Dëshira që i pëlqen Perëndisë, është një lutje e vazhdueshme, për shpirtrat e mbushur me dashuri.

Ashtu si ajo urrejtja e egër me të cilën na urren djalli, që përcaktohet si ulërime e një luani, po ashtu themi se dashuria jonë e fortë përcaktohet si të shkuarit pas Perëndisë.

Ajo që Perëndia kërkon nga bijtë e Tij të thirrur, është që ata të jenë të pastër në zemër dhe që t'i ofrojnë Atij dëshirat dhe angazhimet që iu lindin natyrshëm prej një dashurie të përsosur. Sepse këto lloj dëshirash, duke qenë si fryte të pastra të dashurisë, janë nga lutjet më të përkryera që mund të dalin nga një zemër.

(6) Vështirë se shprehet me fjalë për të thënë sesa e drejtë është rruga në të cilën Perëndia i drejton ata që e ndjekin Atë, dhe sa të varur duhet të jemi ne tek Ai, po të mos duam të jemi jobesnik ndaj Tij.

Ne s'e kemi idenë sesa pasoja të mëdha kanë edhe gjërat më të vogla përpara Perëndisë dhe çfarë telashesh sjellin ato gabime që në dukje janë pa rëndësi të madhe.

Ashtu si pak pluhur brenda në orë e prish atë dhe pakëz rërë në syrin tonë e pengon pamjen, kështu edhe një grimcë mëkati në zemrën tonë, do t'ia vështirësojë drejtimin drejt Perëndisë.

Ne duhet të jemi në kishë siç janë shenjtorët në qiell dhe të jemi në shtëpitë tona, ashtu si më të shenjtët janë në kishë, të bëjmë punët tona në shtëpi ashtu siç bëjmë lutjet tona në kishë, duke e adhuruar Perëndinë nga thellësia e zemrës sonë.

Ne duhet vazhdimisht të përpiqemi të heqim prej nesh çdo gjë që nuk është e dobishme për ne dhe zako-

nisht Perëndia heq teprimet e shpirtit tonë në të njëjtën masë që ne bëjmë me teprimet në trupat tanë.

Mënyra më e mirë për t'i bërë ballë të ligut është duke shkatërruar çdo gjë që është nga bota tek ne, kështu, të ngremë për Perëndinë mbi këto rrënoja një ndërtesë dashurie. Atëherë kemi për të filluar për të dashur Perëndinë, në këtë jetë që shkon, ashtu siç do ta duam në përjetësi.

Ne gati e kemi të pamundur të kuptojmë sesa e lehtë bëhet për t'i marrë Perëndisë atë që i takon, me miqësinë tonë, me njerëzit më të mirë, derisa ata na merren nga vdekja. Fakti se nëse kjo humbje na lë me një trishtim që zgjat tek ne, është një tregues i qartë se ne kishim përpara dy thesare, mes të cilëve zemra jonë ishte e ndarë.

(7) Nëse nuk qëndrojmë zgjuar vazhdimisht, pasi të kemi braktisur të gjitha dhe nuk kërkojmë që Perëndia të na përkrahë në vigjilencën tonë, ne do të kapemi dhe do të mposhtemi sërish nga mëkati.

Ashtu si erërat më të rrezikshme hyjnë dhe në hapësirat më të vogla, po kështu edhe i ligu hyn tek ne, më rrezikshëm se kurrë, nëpërmjet atyre ndodhive të vogla që ndodhin pa u vënë re prej nesh, të cilat duken pa rëndësi, por që janë po këto që u hapin rrugën gradualisht tundimeve të mëdha në zemrën tonë.

Bëjmë mirë të përtërijmë veten herë pas here, duke kontrolluar gjendjen e shpirtit tonë në imtësi, në atë mënyrë sikur mos ta kishim kontrolluar veten kurrë më parë, sepse nuk është një mënyrë tjetër që ndikon më shumë në marrjen e sigurisë së plotë të besimit, sesa kjo mënyrë përlësie, si dhe të ushtruarit në të gjitha veprat e mira.

Të qëndruarit zgjuar në lutje, i duhet bashkuar edhe një angazhim i pandërprerë i yni. Sepse hiri lë një boshllëk, ashtu siç lë edhe natyra jonë dhe i ligu mbush çfarëdo vendi që Perëndia nuk e ka mbushur.

Nuk ka një besnikëri të tillë siç duhet të jetë midis një udhërrëfyesi shpirtëror dhe atij nga i cili ai udhëhiqet. Ata duhet të kenë një kujdes të përhershëm në Zotin për njëri - tjetrin, duke e shqyrtuar në detaje njëri - tjetrin, nëse mendimet e tyre kanë qenë të pastra apo jo, e nëse fjalët e tyre kanë qenë të udhëhequra nga një maturi e krishterë. Gjërat e tjera janë veçse punët e njerëzve, por këto janë veçse punët e Perëndisë.

(8) Fjalët e Shën Palit, "Askush nuk mund të thotë se Jezusi është Zot, veçse me anë të Frymës së Shenjtë," tregojnë domosdoshmërinë për të patur parasysht Perëndinë në veprat tona të mira që bëjmë, madje në mendimet më të vogla; duke ditur se Ai nuk i pëlqen, veçse ato që Ai vetë formon brenda nesh dhe ato që i bën me ne. Nga kjo ne kuptojmë se ne nuk mundemi t'i shërbejmë Atij, nëse Ai nuk përdor gjuhën tonë, duart tona dhe zemrat tona, duke i bërë vetë Ai dhe çka Fryma e Tij dëshiron të bëjë nëpërmjet nesh.

Nëse nuk do të isha krejt i paaftë, veprat që do të bëja do të ishin merita ime, ndërsa tani ato përdoren tërësisht për të bërë vepra (për Perëndinë) dhe duke i shenjtëruar, Ai nderon veten e Tij tek ne nëpërmjet tyre.

Një nga rregullat parësore të fesë, është të mos humbasim asnjë rast për t'i shërbyer Perëndisë. Meqenëse Ai është i padukshëm për sytë tanë natyrorë, ne duhet t'i shërbejmë Atij duke i shërbyer të afërmit tonë. Ai këtë e merr sikur i ke shërbyer Atij personalisht, duke na u paraqitur me një fytyrë njerëzore.

Perëndia nuk i pëlqen njerëzit e paqëndrueshëm dhe as ato vepra të mira që fillojnë dhe që më vonë lihen në mes. Asgjë tjetër nuk i pëlqen Atij, por veç ato që janë sipas natyrës së Tij të pandryshueshme.

Vëmendja jonë e pandërprerë ndaj punës, që Perëndia na ka besuar, është shenjë e një përkushtimi të plotë.

Dashuria agjëron kur mundet dhe sa të mundet. Na

drejton tek urdhërimet e Perëndisë dhe e përfshin veten në të gjitha ato vepra të jashtme ku mundet. Ajo fluturon, sikurse Elia fluturonte mbi fushat për të takuar Perëndinë në malin e Tij të shenjtë.

Perëndia është kaq i madhërishtëm, saqë edhe gjënë më të vogël që bëhet në shërbim të Tij, Ai e vesh me madhështi.

Të lumtur janë ata që janë të sëmurë, apo të cilët humbasin jetën e tyre, sepse kanë bërë një vepër të mirë.

Perëndia vazhdimisht e fsheh atë pjesë që fëmijët e Tij kanë në kthimin e njerëzve në besim. Sërish, dikush me guxim mund të thotë, se përvuajtja e një njeriu për një kohë të gjatë në lutje përpara Perëndisë për një tjetër dhe kurdoherë që ky kthehet tek Perëndia, [këto lutje] është arsyeja kryesore pse kjo ndodhi.

Bamirësia nuk praktikohet ashtu siç duhet nëse ajo, së pari, nuk bëhet atëherë kur Perëndia na jep mundësinë; dhe së dyti, nëse ne nuk veçohemi menjëherë pas mirësisë së bërë për t'ia ofruar atë Perëndisë duke e falenderuar me përlulësi. Dhe kjo për tri arsye: Së pari, për t'i kthyer Perëndisë atë çka Ai na ka dhënë. Së dyti, për të shmangur tundimin me pasoja të rrezikshme që vjen nga vetë bërja e këtyre të mirave. Dhe së treti, për ta bashkuar veten tonë me Perëndinë, tek i cili shpirti ynë zhvillohet në lutje, me tërë hirin që kemi marrë prej Tij dhe me tërë veprat e mira që kemi bërë, për të marrë prej Tij forca të reja kundër efekteve negative që pikërisht, këto vepra, kanë potencialin të shkaktojnë tek ne, nëse ne nuk përdorim kundërhelmin që Perëndia ka paracaktuar kundër këtyre helmeve. Mënyra e duhur për t'u mbushur sërish me pasuritë e hirit, është duke e zhveshur veten tonë nga kjo pasuri. Duke mos vepruar në këtë mënyrë, atëherë bëhet mjaft e lehtë që ne të na zbehet zelli për të bërë vepra të mira.

Veprat e mira kualifikohen përfundimisht si të

tilla, vetëm kur ato e marrin vlerën e tyre tërësisht në Perëndinë. Kjo është një lloj vdekje e tyre, duke i ngjarrë vdekjes së trupave tanë, që përjetojnë fuqinë më të madhe të jetës së tyre, pavdekshmërinë, vetëm kur të pushtohen nga lavdia e shpirtit, ose e thënë më mirë nga lavdia e Perëndisë, me të cilën do të mbushen. Dhe është pikërisht ajo pjesë e kësaj bote dhe të vdekshmes, nga të cilat veprat e mira pastrohen kur ato vdesin me këtë lloj vdekje frymërore.

Zjarri simbolizon dashurinë dhe dashuria e Perëndisë është burimi dhe qëllimi i bërjes së veprave të mira. Por e vërteta e tejkalon simbolikën dhe zjarri i dashurisë Hyjnore e ka këtë përparësi ndaj zjarrit si lëndë, duke u rikthyer tek burimi i vet dhe nga andej të nxjerrë nga ky burim çdo vepër të mirë që mund të nxjerrë. Në këtë mënyrë parandalon korrupsionin e tyre nga krenaria, kotësia, apo nga ndonjë e keqe tjetër. Por kjo nuk mund të arrihet veçse duke i bërë këto vepra të mira të vdesin frymërisht në Perëndinë, me anë të një mirënjohje të thellë, e cila e kredh shpirtin tek Perëndia, siç ndodh kur kridhesh në ujë nga një hon, me gjithçka, me gjithë hirin dhe me të tëra veprat, për të cilat i detyrohet Atij, me një mirënjohje, me anë të së cilës shpirti ynë duhet të boshatiset prej tyre, që kështu të mund t'i kthehen burimit të tyre, ashtu si lumenjtë duhen të zbrazen, kur derdhen krejt në det.

Kur kemi marrë ndonjë favor nga Perëndia, duhet të tërhiqemi, në mos në dhomëzën tonë të fshehtë, në zemrat tona dhe të themi: “Unë vij, o Zot, për të të kthyer çka më ke dhënë. I lë ato me vullnet të lirë, për t’u kthyer sërish në pavlershmërinë time. Sepse çfarë krijesa më e përsosur, qoftë kjo në qiell apo në tokë në prezencën tënde, nuk është veçse një zbrazëti, e cila mund të mbushet në Ty dhe nga Ty, ashtu si ajri është pa formë dhe i errët, mund të mbushet nga drita e diellit, i

cili tërhiqet me rrezet e Tij çdo ditë për t'ia kthyer këto ditën tjetër dhe nuk ka asgjë në ajër që ta përshtasë apo t'i rezistojë dritës?! O, më jep mua po të njëjtën aftësi për të pranuar dhe për të kthyer sërish hirin Tënd dhe veprat e mira! Unë them, e jotja është, sepse pranoj që rrënjët e tyre janë në Ty dhe jo në mua.”

26

Përmbledhje e pikëpamjeve të Ueslit

Në vitin 1764, sipas një rishikimi të të gjithë temës, shkrova një përmbledhje të atyre pohimeve që unë pata vënë re, ato janë si më poshtë:

(1) Përsosmëria egziston, sepse përmendet gjithnjë në Shkrime.

(2) Nuk vjen para shfajësimit, sepse të shfajësuarit duhet të përsosen. Heb.6:1

(3) Nuk ndodh vetëm në prag të vdekjes, sepse Shën. Pali flet për njerëz që jetonin në përsosmëri. Fil.3:15

(4) Nuk është absolute. Përsosmëria absolute nuk është njerëzore, as e engjëjve, por vetëm e Perëndisë.

(5) Nuk e bën njeriun të pagabueshëm. Askush nuk është i pagabueshëm, për sa kohë është me trup njerëzor.

(6) A është mosmëkatshmëri? Nuk ia vlen të debatosh për terminologjinë. Përsosmëria është të shpëtosh nga mëkati.

(7) Është dashuri e përsosur. 1 Gjon 4: 18. Ky është

thelbi i saj, karakteristikat e saj, apo frytet e pandashme të saj janë këto; të kesh gëzim të përhershëm, të lutesh papushim dhe në çdo gjë të falënderosh. 1 Thes. 5:16.

(8) Përmirësohet vazhdimisht. Nuk ka të bëjë fare me të qëndruarit në një pikë të palëvizshme, të mos qenurit në gjendje të rritesh, se ai që është i përsosur në dashuri mund të rritet në hir shumë më shpejt sesa ndodhte më parë me të.

(9) Ka gabueshmëri, mund ta humbasësh. Për këtë kemi një numër rastesh. Por nuk ishim të bindur plotësisht për këtë, deri para 5 ose 6 vjetësh.

(10) Është gjithmonë e paraprirë dhe e ndjekur nga një punë graduale.

(11) Por a është në vetvete e menjëhershme apo jo? Për ta shqyrtuar këtë, do ta marrim hap pas hapi.

Ndryshimi i menjëhershëm tek disa besimtarë ka ndodhur. Askush nuk mund ta mohojë këtë.

Që prej atij ndryshimi, ata gëzojnë dashuri të përsosur, ata ndjejnë vetëm këtë: gëzohen përherë, luten papushim dhe në çdo gjë falënderojnë. Këtë quaj përsosmëri. Për rrjedhojë, këto janë dëshmi të përsosmërisë që unë predikoj.

Tek disa, ky ndryshim nuk ndodh menjëherë. Ata nuk e kuptuan momentin kur ndodhi. Është përherë e vështirë të dallosh momentin kur një njeri vdes. Ende ka një moment kur jeta mbaron. Dhe nëse mëkati ka një fund, duhet të ketë edhe një çast kur pushon së ekzistuari dhe një moment kur çlirimi ynë ka filluesën e vet.

Por nëse e kanë këtë dashuri tani, do ta humbasin. Mundet, por nuk kanë pse. E humbasin apo jo, tani ata e kanë këtë dashuri. Tani ata janë duke përjetuar atë që ne mësojmë. Ata janë të mbizotëruar nga dashuria, për tani ata gëzojnë, luten dhe lëvdojnë pa pushim.

Gjithsesi, mëkati është hequr veçse përkohësisht dhe jo i asgjësuar. Thuaje si të duash. Sot ata janë të

mbizotëruar nga dashuria e nuk shqetësohen për të nesërmen.

Por me këtë doktrinë është abuzuar shumë. Edhe me doktrinën e shfajësimit me anë të besimit është abuzuar. Por kjo nuk përbën arsye për të hequr dorë nga kjo apo nga ndonjë doktrinë tjetër që paraqet Shkrimi. Kur të lash fëmijën, ashtu si edhe tha dikush, hidh ujin, por mbaj fëmijën.

Por ata, të cilët nuk e kanë marrë shpëtimin nga mëkati, thonë se nuk kanë nevojë për veprën e Krishtit. Por jo, këta thonë krejt të kundërtën. Ata vazhdimisht thonë:

*Në çdo çast, Ty o Zot të dëshiroj,
Veprën e vdekjes sate!*

Kurrë më parë nuk ka patur një bindje kaq të thellë e kaq të madhe për nevojën e tyre për Krishtin në të gjitha aspektet e shërbesës së Tij, ashtu siç e kanë tani.

Prandaj, të gjithë predikuesit tanë duhet të kenë si pikë kryesore predikimin e përsosmërisë për besimtarët, në vazhdimësi, me forcë dhe qartazi, dhe të gjithë besimtarët duhet të mendojnë pikërisht për këtë, si dhe të mundohen për ta arrirë.

27

Apel për të treguar një gjykim të drejtë rreth mësimit të Tij.

Tashmë e kam bërë atë çka propozova. Dhashë një

shtjellim të hollësishëm dhe të thjeshtë të mënyrës sesi mora që në fillësë doktrinën e përsosmërisë, kuptimin që pati për mua dhe sesi ende e kam këtë kuptim, të cilën, e mësoj atë sot e kësaj dite. Kam thënë kuptimin e së gjithës dhe të çdo pjese të asaj shprehjeje me anë të Shkrimit. Kam nxjerrë në pah çdo aspekt të saj, pa fshehur e pa mbuluar asnjë cep të saj.

Do të pyesja atë që është i drejtë në gjykimin e tij, çfarë ka kaq të frikshme në të? Nga vjen kjo protestë, e cila për këto njëzet vite e më shumë, është bërë në të gjithë Mbretërinë, sikur i gjithë krishtërimi të ishte shkatërruar dhe e gjithë feja të ishte shkullur me rrënjë? Pse vallë, edhe vetë përsosmëria si term është ndaluar të shqiptohet nga goja e të krishterëve, pikërisht, e shkatërruar dhe e neveritur, sikur të ishte herezia më e rrezikshme? Pse u këlthitet atyre që e predikojnë atë, si qentë e tërbuar, madje nga ata që kanë frikë Perëndinë, jo vetëm, por edhe nga fëmijët e tyre, të cilët disa prej tyre, sipas Perëndisë, i kanë arritur me anë të Ungjillit? Pse e gjithë kjo, apo për çfarë pretendohet? Arsye të shëndoshë për këtë nuk ka. Është e pamundur të ketë arsye. Por ka pretendime dhe ato janë shumë. Në të vërtetë, ka arsye për të patur frikë, duke patur parasysht se si na trajtojnë, nuk janë gjë tjetër veçse pretendime, gjë që tregon pikërisht atë çka me fytyrat e tyre shprehin, që nga fillimi deri në fund të kësaj. Këta donin e kërkuan shkas për ta përdorur kundër meje. Pikërisht këtu gjejnë çka kanë qenë duke kërkuar. Kjo është doktrina e Z. Uesli! Ai predikon përsosmërinë! Po, ai predikon përsosmërinë. Ende kjo doktrinë është e tij, ashtu si është edhe e juaja, apo e çdo njeriu, që është shërbyes i Krishtit. Sepse është prerazi dhe veçanërisht, doktrina e tij, është doktrina e Jezus Krishtit. Këto nuk janë fjalët e mia, por fjalët e Tij: “Jini, pra, të përkryer ashtu si Ati juaj në qiell është i përkryer.” E kush thotë

se, nuk do të jeni, apo të paktën, jo deri kur të jeni larguar nga kjo botë?

Kjo është doktrina e Shën. Palit, e Shën. Jakobit, e Shën. Pjetrit dhe e Shën. Gjonit. Dhe padyshim e Z. Uesli, ashtu siç është doktrina e të gjithë atyre që predikojnë Ungjillin e vërtetë e të plotë. Po ju them, aq qartë sa mundem t'ju them, ku dhe kur e kuptova këtë. E kuptova në orakujt e Perëndisë, në Dhiatën e Vjetër dhe në Dhiatën e Re; kur po i lexoja veçse me dëshirën dhe arsyen e vetme për të shpëtuar shpirtin tim. Por e kujdo qoftë kjo doktrinë, ç'të keqe ka në të?

Shikoje edhe njëherë, vrojtoje në çdo anë, me kujdes të madh. Nga një pikëpamje, përsosmëria është pastërtia e qëllimit, duke ia dedikuar gjithë jetën tonë Perëndisë. Ajo është t'i japësh Perëndisë gjithë zemrën tënde. Ka vetëm një pasion dhe një synim që drejton natyrën tonë. Ai është t'i përkushtohesh Perëndisë, jo pjesërisht, por tërësisht me gjithë shpirtin tonë, trupin tonë dhe me gjithë qënien tonë. Nga një pikëpamje tjetër, përsosmëria është të kesh po atë mendje që ishte në Krishtin, që na aftëson të ecim ashtu siç eci Ai. Është rrethprerja e zemrës nga çfarëdo ndyrësie, qoftë të brendshme apo të jashtme. Është ripërtëritja e plotë e zemrës sipas imazhit të Perëndisë, në ngjashmëri të plotë me të Atij që e krijoi. Akoma nga një pikëpamje tjetër është të duash Perëndinë me gjithë zemrën tënde dhe të duash të afërmin tënd porsì vetveten. Shikoje sipas pikëpamjes që dëshiron (sepse ndërmjet secilës prej tyre nuk ka ndonjë ndryshim thelbësor) dhe kjo është përsosmëria në tërësinë e saj, sesi një sërë shkrimesh flasin për një realitet, të cilin e kam besuar dhe mësuar këto dyzet vjet, prej vitit 1725 gjer në vitin 1765.

Në mbrojtje të doktrinës

Le ta paraqesim përsosmërinë në formën e saj të vërtetë, e kush mundet të flasë kundër saj? A do të guxonte ndonjëri të fliste kundër për të dashur Zotin, Perëndinë tonë me gjithë zemrën tonë dhe të afërmin tonë porsi vetveten? Kundër një ripërtëritje të zemrës, jo pjesërisht, por tërësisht sipas imazhit të Perëndisë? Cili do të ishte ai që do të fliste kundër pastrimit nga ndotja e mishit dhe e frymës, apo kundërpasjes së mendjes së Krishtit dhe ecjes në të gjitha gjërat ashtu sikurse eci Krishti? Cili do të ishte ai, që e quan veten të krishterë, të kishte kurajon të kundërshtonte përkushtimin ndaj Perëndisë, jo pjesërisht, por tërësisht me gjithë shpirtin tonë, me trupin tonë, e me gjithë qënien tonë ndaj Atij? Cili do të ishte ai njeri në seriozitetin e tij të ishte në kundërshtim të jepje gjithë zemrën, e të kishte një pasion që të drejtonte natyrën tonë? E them përsëri, nëse e paraqesim përsosmërinë në formën e saj origjinale, kush do të mund të luftonte kundër saj? Duhet të mbulohet përpara se të kundërshtohet. Duhet të mbulohet me lekurë ariu fillimisht, saqë dhe egërsia e njerëzve do ta ketë të vështirë të nxitet për ta dëmtuar atë.

Por çfarëdo që të bëjnë këta, fëmijët e Perëndisë të mos luftojnë më kundër imazhit të Perëndisë. Dhe gjymtyrët e Krishtit të mos thonë më asnjë fjalë kundër të paturit gjithë mendjen e Krishtit. Ata që janë të gjallë për Perëndinë të mos e kundërshtojnë përkushtimin e gjithë jetës sonë Atij. Pse duhesh ti që ke dashurinë e Perëndisë të derdhur në zemrën tënde, të rezistosh për t'i dhënë gjithë zemrën tënde Atij? A nuk thërret

gjithçka që është në ty, “Oh, cili është ai që do të dojë aq sa thuhet mjaft? Ç’fatkeqësi për atë që dëshiron dhe ka për synim t’i pëlqejë Atij të ketë një tjetër dëshirë apo synim! Për më tepër të kenë frikë, sikur të ishte një gabim fatal, sikur të ishte një gjë e neveritshme për Perëndinë, të kishin këtë pasion dhe synim që të sundonte vetë qenien e tyre!

Pse të ketë frikë ai që i është përkushtuar Perëndisë, t’i përkushtohet Atij me gjithë shpirtin, trupin dhe me gjithë qenien e tij? Pse ata që e duan Krishtin e vlerësojnë si një gabim të dënueshëm të besosh se mund të kesh gjithë mendjen Krishtit? Ne ia lejojmë vetes dhe lumturohemi, që jemi të shfajësuar falas nëpërmjet drejtësisë dhe gjakut të Krishtit.

Dhe pse jeni kaq të mbushur me inat kundër nesh, ngaqë ne presim po njësoj të shenjtërohemi me anë të Frymës së Tij? Ne nuk kërkojmë as mbështetjen e atyre që i shërbejnë mëkatit haptazi dhe as të atyre që kanë veçse formën se janë besimtarë. Por dhe për sa kohë ju, që e adhuron Perëndinë në frymë, që jeni të rrethprerë me një rrethprerje të bërë jo nga dora e njeriut, do të përqëndroni luftën tuaj duke u rreshtuar kundër atyre që kërkojnë rrethprerje të plotë të zemrës, që kanë etje të pastrohen nga çdo ndyrësi e mishit dhe e frymës dhe që të përsosen në shenjtëri duke druajtur Perëndinë?

A mos jemi armiq për ju, sepse kërkojmë një çlirim më të madh prej një mendje mishore që është në armiqësi me Perëndinë? Jo vetëm që s’jemi, por jemi vëllezërit tuaj, bashkëpunëtorë në vreshtin e Zotit tonë, bashkëudhëtarë në mbretërinë dhe në durimin e Jezusit. Megjithëse rrëfejmë (nëse jemi bërë të marrë për këtë, merruni me ne si të tillë), që me të vërtetë kërkojmë të duam Perëndinë me gjithë zemrën tonë dhe të duam të afërmin tonë porsì vetveten. Por ne kemi besim se Ai po në këtë jetë do të na pastrojë mendimet e zemrës

sonë me anë të frymëzimit të Frymës së Shenjtë, që ne ta duam atë në mënyrë të përsosur dhe ta lartësojmë emrin e Tij denjësisht.

